سرمقاله

گاز در سیستان و بلوچستان؛ دولت ادای دین کرد

گازرسانی به استان سیستان و بلوچستان این جوان‌ترین استان کشور، اگرچه همزمان با احداث خط هفتم سراسری در سال ۸۴ در دستور کار قرار گرفت، ولی اجرای این پروژه تا سال‌ها بعد مسکوت ماند!

با روی کار آمدن دولت یازدهم و برنامه‌ریزی برای محرومیت زدایی از نقاط مختلف کشور، توسعه زیرساخت‌های گازرسانی در استانی که ۱۱ درصد از مساحت کل کشور را در اختیار دارد، به عنوان یکی از راه‌های کاهش محرومیت در دستور کار قرار گرفت و با وجود موانع پیش رو شاهد پیشرفت روز به روز این پروژه بودیم. ایرانشهر؛ سال‌ها پیش طعم گاز را چشیده بود و هم اکنون زاهدان به عنوان مرکز استان برای ورود این انرژی گرمابخش لحظه شماری می‌کند.

کمبود منابع مالی و نبود توجیه اقتصادی گازرسانی به این استان به دلیل طولانی بودن فاصله شهرها و نبود روستا در طول مسیر نیز نتوانست از پیشرفت این پروژه جلوگیری کند، تا اینکه فروردین ۹۳ و در سفر استانی حسن روحانی به استان سیستان و بلوچستان، به طور رسمی قول برخورداری از گاز به مردم دیار مهربانی داده شد.

با اعلام این خبر خوش از سوی رئیس جمهوری، گازرسانی به مرکز استان سیستان و بلوچستان از چنان جایگاهی برخوردار شد که تامین منابع مالی مورد نیاز این طرح در اولویت قرار گرفت و روزانه ۷۰ تریلر، لوله مورد نیاز اجرای این خط را به منطقه منتقل کرد تا ۱۲۰ جوشکار همزمان بتوانند در جبهه‌های مختلف حتی پیش از برنامه زمان‌بندی، این طرح را به بهره‌برداری برسانند.

اینک عقربه‌های ساعت برای بهره‌برداری از پروژه گازرسانی به زاهدان به حرکت درآمده و بر اساس برنامه‌های تعریف شده، رئیس جمهوری که خود قول بهره‌مندی اهالی زاهدان از گاز را داده بود، این طرح را افتتاح می‌کند. گازرسانی به زاهدان را می‌توان به نوعی پرداخت بدهی دولت به این منطقه محروم عنوان کرد که هم اکنون با تلاش شبانه‌روزی مردان جزیره گاز این بدهی ادا شده است. مردانی که در زمستان سرد تمام تلاش خود را به کار گرفتند تا منازل مردمان ایران زمین گرم بماند، اینک گاز را به منطقه سرد و خشک کشور رسانده‌اند تا کپسول‌های گاز از دوش اهالی آن برداشته شود و گاز با کمترین دغدغه در اختیارشان قرار گیرد. نهضت گازرسانی به استان سیستان و بلوچستان به زاهدان ختم نمی‌شود و در روز افتتاح خط لوله انتقال گاز ایرانشهر به زاهدان، عملیات اجرایی گازرسانی به چابهار نیز کلید می‌خورد و در ادامه شهرهای خاش، زابل، کنارک و... نیز به شبکه سراسری گاز متصل می‌شوند.

مشعل

رویداد هفته

گازرسانی به استان سیستان و بلوچستان این جوان‌ترین استان کشور، اگرچه همزمان با احداث خط هفتم سراسری در سال ۸۴ در دستور کار قرار گرفت، ولی اجرای این پروژه تا سال‌ها بعد مسکوت ماند!

با روی کار آمدن دولت یازدهم و برنامه‌ریزی برای محرومیت‌زدایی از نقاط مختلف کشور، توسعه زیرساخت‌های گازرسانی در استانی که ۱۱ درصد از مساحت کل کشور را در اختیار دارد، به عنوان یکی از راه‌های کاهش محرومیت در دستور کار قرار گرفت و با وجود موانع پیش رو شاهد پیشرفت روز به روز این پروژه بودیم. ایرانشهر؛ سال‌ها پیش طعم گاز را چشیده بود و هم اکنون زاهدان به عنوان مرکز استان برای ورود این انرژی گرمابخش لحظه‌شماری می‌کند.

۱۸

روایتی از سختی کار در بخش عملیات سوخت‌گیری هواپیمایی مهرآباد

کار سخت با بمب‌های متحرک

قول رئیس جمهوری در گازرسانی به زاهدان محقق شد

بهره‌برداری از پروژه گازرسانی به زاهدان که از قول‌های سفر رئیس جمهوری به استان سیستان و بلوچستان به شمار می‌آید، روزهای پایانی خود را طی می‌کند؛ این طرح هفته جاری با حضور دکتر حسن روحانی افتتاح می‌شود. این پروژه که از جمله برنامه‌های وزارت نفت در حوزه اقتصاد مقاومتی، محرومیت زدایی و ایجاد رفاه عمومی در مناطق کمتر توسعه یافته به شمار می‌آید، با بهره گیری از بند «ق» تبصره ۲ قانون بودجه سال ۹۳ محقق شده است. هفته‌نامه مشعل در گفت‌وگو با حمیدرضا عراقی، مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران، به جزئیات طرح گازرسانی به زاهدان پرداخته که می‌خوانید.

۰۶

۴

تهران، مسکو یک گام به جلو

صادرات نفت ایران به روسیه به‌زودی آغاز می‌شود

وزیر نفت ایران پس از دیدار با وزیر انرژی روسیه از گسترش همکاری‌های نفتی ایران و روسیه خبر داد و گفت: ظرف دو هفته آینده و با امضای توافقنامه ای، روزانه ۱۰۰ هزار بشکه نفت خام به روسیه صادر خواهیم کرد. بیژن زنگنه، شامگاه سه‌شنبه (سوم اسفندماه) پس از دیدار با الکساندر نواک، وزیر انرژی روسیه، اعلام کرد: دو کشور به زودی برای آغاز صادرات نفت ایران به روسیه توافقنامه‌ای امضا می‌کنند. به گفته زنگنه، بر اساس این توافقنامه که دو هفته آینده نهایی می‌شود، روزانه ۱۰۰ هزار بشکه نفت خام...

ضرورت هماهنگی وزارتخانه‌های نفت و امور خارجه در گفتاری از دکتر عباس ملکی

تشکیل شورای عالی انرژی؛ مسئله این است

۲۰

شماره آینده مشعل در قالب ویژه‌نامه نوروز ۹۶
شنبه ۲۱ اسفندماه منتشر خواهد شد

سخنگوی کمیسیون انرژی مجلس:

ایران و توتال قراردادی امضا نکرده‌اند که نقض عهدی صورت گرفته باشد

۱۰

روایت مشعل از چهارمین کنگره بین‌المللی حفاری

صنعت نفت به حفاری ۵۰۰ حلقه چاه جدید نیاز دارد

۰۸

گاز؛ پله پله تا شهر اورامان

۱۴

کار در خانه‌ای از شن و مه

۱۶

قدردانی وزیر از مهار سیلاب‌های منطقه پارس جنوبی

۲۶

افزایش قدرت مانور عملیاتی در پایانه ماهشهر

۱۵

مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران مطرح کرد:

افق جدید همکاری نفتی تهران - پکن در بالادست

۰۷

شناسنامه

نشریه کارکنان صنعت نفت ایران

شماره ۸۲۳، ۷ اسفند ۱۳۹۵

۲۷ جمادی الاولی ۱۴۳۸ Feb ۲۵ - ۲۰۱۷

مدیر مسئول :
کسری نوری

جانشین مدیر مسئول:
ابوالحسن درویشی

سردبیر:
مسعود رفیعی طالقانی

مدیرهنری: مزدک غیاثی

همکاران تحریریه: علی بهرامی
اکرم برنجی، آرش جعفری، راحله خالقی
سمیه راهپیما، محمد رفیعی، آرزو عطایی
مرجان طباطبایی، زینب محبتی
مهدی مهرابی، سعید محمدبگی

ویراستار: زهرا شهبازی

هماهنگی و ارتباطات : مریم دهلوی

صفحه‌آرا: حسین گلپایگانی

حروفچین : رقیه مصطفوی

گروه عکس: سید مصطفی حسینی، سید حسن حسینی، رضارستمی
مجتبی محمدقلی، نرگس مختار

طرح جلد: VALENTIN GEORGIEV
از آثار برگزیده جشنواره کاریکاتور شرکت گاز استان البرز

نشانی: تهران، خیابان طالقانی، رو به روی ساختمان مرکزی وزارت نفت
ساختمان شماره ۳۴ نفت-طبقه چهارم
تلفن: ۶۱۶۲۶۰۸۴
فکس: ۶۶۴۹۱۳۰۹
اداره کل روابط عمومی وزارت نفت
جمهوری اسلامی ایران

MASHAL.MOP.IR
Email: mashal@mop.ir

ارتباط با سردبیر

Email: mass.rafi@gmail.com

تهران، مسکو یک گام به جلو

صادرات نفت ایران به روسیه به زودی آغاز می‌شود

وزیر نفت ایران پس از دیدار با وزیر انرژی روسیه از گسترش همکاری‌های نفتی ایران و روسیه خبر داد و گفت: ظرف دو هفته آینده و با امضای توافقنامه ای، روزانه ۱۰۰ هزار بشکه نفت خام به روسیه صادر خواهیم کرد.

بیژن زنگنه، شامگاه سه‌شنبه (سوم اسفندماه) پس از دیدار با الکساندر نواک، وزیر انرژی روسیه، اعلام کرد: دو کشور به زودی برای آغاز صادرات نفت ایران به روسیه توافقنامه‌ای امضا می کنند.

به گفته زنگنه، بر اساس این توافقنامه که دو هفته آینده نهایی می‌شود، روزانه ۱۰۰ هزار بشکه نفت خام ایران به روسیه تحویل و به مقاصدی که این کشور اعلام می کند، صادر خواهد شد. وزیر نفت افزود: ۵۰ درصد از ارزش محموله‌های صادراتی یادشده، در موعدهای مشخص به صورت نقد به ایران پرداخت و بقیه آن نیز برای تأمین مالی واردات کالاهای روسی مورد نیاز ایران، هزینه خواهد شد. زنگنه همچنین با قدردانی از نقش سازنده روسیه در توافق تاریخی سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) گفت: روسیه عضو کمیته وزارتی نظارت بر اجرای برنامه کاهش تولید از جانب کشورهای غیر عضو اوپک به شمار می‌آید که به نوبه خود متعهد است روزانه ۳۰۰ هزار بشکه از تولید خود بکاهد.

قیمت بالای نفت در میان مدت به ضرر اعضای اوپک خواهد بود

وزیر نفت همچنین پس از این دیدار در جمع خبرنگاران گفت : قیمت نفت در عین حال که درآمد اوپکی‌ها را زیاد می کند اما سرانجام به ضرر کشورهای عضو هم عمل می کند، به دلیل این که رقیبان اوپک تولید را بالا می‌برند.

زنگنه افزود: در جریان دیدار با وزیر انرژی روسیه درباره علاقه‌مندی شرکت‌های روس برای حضور در توسعه میدان‌های نفتی ایران و امضای قراردادهای جدید بر اساس الگوی جدید قراردادهای نفتی گفت‌وگو کردیم. وی با بیان این که یادداشت تفاهم و تفاهم نامه‌های زیادی میان شرکت ملی نفت ایران و شرکت‌های روس امضا شده است، گفت: در برخی از این تفاهم‌نامه‌ها ما منتظر پیشنهادهای فنی و مالی طرف روس هستیم و با برخی دیگر مذاکرات وارد مراحل پیشرفته‌تری شده است که از جمله آنها می‌توان به شرکت لوک اویل اشاره کرد. وزیر نفت تصریح کرد: توافق شده است که اوایل سال ۹۶ در مسکو یا سن پترزبورگ کارگاهی برای تشریح بیشتر شرایط الگوی جدید قراردادهای نفتی برای شرکت‌های علاقمند روس برگزار شود، هر چند که پیش‌تر این اقدام انجام شده است. زنگنه در پاسخ به پرسشی که آیا احتمال دارد که در جریان سفر آقای دکتر روحانی به روسیه، این قرارداد امضا شود، گفت: این اتفاق خیلی زودتر رخ می‌دهد زیرا سفر آقای روحانی سال ۹۶ خواهد بود و فکر می کنم پیش از ۱۵ اسفندماه ان شاء الله این قرارداد نهایی شود. وی با بیان این که روس‌ها هر وقت آماده باشند می‌توانند نفت را بارگیری کنند، گفت: برای متنوع کردن مشتریان و دسترسی بهتر به بازارهای نفتی ما از این کار استقبال می کنیم.

وزیر نفت ادامه داد: ایجاد یک رابطه دراز مدت بازرگانی با روس‌ها خوب است زیرا ما اکنون بیش از مبلغ موردنظر از روسیه خرید می کنیم، خرید سالانه ما از روسیه بیش از این مبلغ است، به‌هر حال ایجاد یک رابطه بلند مدت با این کشور همسایه کار خوبی است و شرایط را برای علاقه‌مندان به خرید از روسیه تسهیل می کند. وی همچنین قیمت فروش نفت به روسیه را قیمتی متعارف دانست.

سیاست‌های ترامپ به نفع فعالان صنعت نفت آمریکاست

زنگنه با اشاره به تهدیدهای رئیس جمهوری آمریکا درباره تشدید تحریم ایران گفت: خیلی وقت است این بحث‌ها را داریم، ما خواهان روابط پایدار و بلندمدت با روسیه هستیم و همواره تلاشمان به حداقل رساندن نوسان‌هایی است که برخی کشورهای غربی می‌خواهند ایجاد کنند؛ روسیه هم می‌تواند در این مسیر با ما همکار و همراه باشد.

وی افزود: البته آمدن آقای ترامپ سبب تقویت شرکت‌های نفتی آمریکا می‌شود، وزیر امور خارجه آمریکا بیش از آن که سابقه سیاسی داشته باشد،

تفاهم تهران-بغداد در همکاری‌های نفتی و گازی

وزیر نفت صبح روز دوشنبه (۲ اسفندماه) در راس هیئتی وارد بغداد شد و در مذاکرات مشترک با وزیران نفت و برق عراق درباره همکاری‌های دوجانبه در زمینه‌های نفت و انرژی بحث و گفت‌وگو کرد.

وزیران نفت ایران و عراق در پایان مذاکرات در بغداد، یک یادداشت تفاهم همکاری در زمینه‌های مختلف نفت و گاز امضا کردند. در بخش‌هایی از این یادداشت تفاهم همکاری، به توسعه میدان‌های نفت و گاز مشترک مرزی، صدور خدمات فنی و مهندسی، صادرات کالا و همکاری در زمینه نفت و مشتقات آن اشاره شده است. همچنین کمک به بازسازی زیرساخت های پالایشگاه‌های نفت و گاز عراق از سوی ایران از دیگر بندهای این یادداشت تفاهم همکاری است. بیژن زنگنه، وزیر نفت، جبار علی حسین اللعیبی، وزیر نفت عراق، همچنین در مورد صادرات نفت کرکوک از طریق یک خط لوله که از اراضی ایران عبور می کند به تفاهم رسیدند و قرار شد، یک مشاور بین‌المللی پیرامون توجیه فنی و اقتصادی این طرح معرفی شود. اعطای بورسیه‌های دانشگاهی به دانشجویان عراقی برای تحصیل در رشته‌های بالادستی نفت و گاز، از دیگر بندهای مهم این یادداشت تفاهم همکاری است. دو طرف همچنین توافق کردند که در چارچوب این یادداشت تفاهم همکاری یک کمیته مشترک برای پیگیری تصمیم‌ها و تفاهم‌های صورت گرفته تشکیل شود.

مذاکره زنگنه و العبادی

همچنین وزیر نفت شامگاه دوشنبه در دیدار با نخست‌وزیر عراق در بغداد، زمینه‌های همکاری دو کشور و موانع و مشکلات بر سر گسترش همکاری‌ها را بررسی کرد. براساس بیانیه نخست وزیری عراق، حیدر العبادی و بیژن زنگنه، وزیر نفت در این دیدار درباره همکاری‌های دو کشور در حوزه‌های نفت، گاز و برق بحث و تبادل نظر کرده‌اند. در این بیانیه آمده است که العبادی و زنگنه همچنین در باره

همه عمر کاری خود را در نفت و مدیرعامل بزرگترین شرکت نفتی دنیا بوده است؛ به هر حال ما باید منتظر تحولاتی باشیم و سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) هم باید بسیار مراقب باشد.

روسیه به تعهد خود برای کاهش تولید نفت متعهد می‌ماند

وزیر نفت گفت: روسیه برای بهبود قیمت‌ها با اوپک همکاری می‌کند و قرار شده است حدود ۳۰۰ هزار بشکه از تولید خود بکاهد.

زنگنه افزود: روسیه افزون بر این در کمیته وزارتی نظارت بر اجرای برنامه کاهش تولید اوپک از جانب غیر اوپکی‌ها عضویت دارد، در این باره هم صحبت کردیم، ما از این که روسیه برای نخستین بار در تاریخ اوپک با این سازمان همکاری کرده و نقش سازنده‌ای داشته است، تشکر و قدردانی می‌کنیم. وی تصریح کرد: روسیه اعلام کرده است که به طور کامل تا زمان تعیین شده به تعهد خود پایبند می‌ماند و با اوپک همراهی خواهد کرد. وزیر نفت گفت: این نخستین بار در تاریخ اوپک است که روسیه برای مدیریت وضع بازار و باز گرداندن ثبات به بازار با این سازمان همکاری کرده است. زنگنه عنوان کرد: اوپک برای کاهش تولید خود و مدیریت بازار جدی است و مطمئن هستم که تولیدکنندگان غیر عضو اوپک و به ویژه روسیه براساس تعهد خود با اوپک همراهی خواهند کرد و این برای همه تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان و امنیت بلند مدت عرضه در بازار مطلوب است.

قیمت بالای ۵۵ تا ۶۰ دلار به نفع اعضای اوپک نیست

وی با اشاره به احتمال افزایش تولید نفت خام آمریکا در پی رشد قیمت نفت گفت: قیمت نفت در عین حال که درآمد اوپکی‌ها را زیاد می‌کند، اما سرانجام به ضرر کشورهای عضو هم عمل می‌کند، به دلیل این که رقیبان اوپک تولید را بالا می‌برند. وزیر نفت گفت: همان‌طور که من و دیگران در اوپک گفته‌اند افزایش قیمت به بالای محدوده ۵۵ تا ۶۰ دلار برای هر بشکه در میان مدت، سبب تکرار یک دوره کاهش قیمت می‌شود. زنگنه گفت: اکنون به طور طبیعی قیمت نفت افزایش می‌یابد، اما از آنجا که اوپک تولید خود را کاهش می‌دهد، تعادلی در بازار برقرار می‌شود و همه معتقدند که اگر اتفاق‌های عجیب و غریبی نیفتد، بازار نفت در سال ۲۰۱۷ بازار به تعادل می‌رسد.

همزیستی مسالمت‌آمیز نفت و محیط زیست

وزیر نفت گفت: در نشستی با نمایندگان عضو کمیسیون انرژی مجلس بررسی، مسائل مربوط به استان خوزستان بررسی شد و نمایندگان محترم دیدگاه‌ها و پیشنهادهای خود را برای حل مسائل مطرح کردند.

وی با بیان این که پیشنهادهای خوبی مطرح و جمع‌بندی شد، گفت: ما هم در نشست با نمایندگان عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی توضیحاتی درباره نقش نفت در این استان و اجرای مقررات زیست محیطی ارائه دادیم. زنگنه تصریح کرد: نفت در توسعه میدان آزادگان، اصل را بر این گذاشت که فعالیت صنعتی در آنجا به محیط زیست و تالاب هورالعظیم آسیب نرساند، نفت به دنبال خشک کردن هور نیست و می‌خواهد در همین محیط طبیعی همان‌طور که در خلیج فارس در حال فعالیت است، کار کند. وزیر نفت عنوان کرد: مجلس نمی‌تواند اعتبار دهد، اما پیشنهادهایی به دولت ارائه داده شد، گرچه بعید می‌دانم در قانون بودجه امسال فرصت باشد، به دلیل این که وقتی گزارش آمد، دیگر نمی‌شود پیشنهاد جدید ارائه داد، اما به هر حال دولت پیگیری می‌کند و فکر می‌کنم تصمیم‌های مهم و فوری برای میان مدت، دراز مدت برای خوزستان گرفته شود.

پیشنهاد هندی‌ها برای توسعه میدان فرزاد بی در حال بررسی است

زنگنه درباره توسعه میدان گازی فرزاد بی از سوی شرکت‌های هندی گفت: در حال بحث و بررسی درباره پیشنهاد هندی‌ها هستیم، ما با آنها توافقی نداشته ایم و بعید است به این سادگی‌ها به توافق برسیم زیرا فاصله میان ما و آنها از نظر قیمت خرید گاز زیاد است. به گفته زنگنه، احتمال می‌رود توسعه میدان گازی فرزاد بی به شرکت دیگری واگذار شود. وزیر نفت درباره افتتاح خط لوله انتقال گاز به زاهدان اعلام کرد: به ما گفته شده است که این خط لوله دهم اسفندماه افتتاح می‌شود و ما هم آماده‌ایم. وی همچنین درباره زمان بهره‌برداری رسمی از فازهای جدید پارس جنوبی، گفت: این اتفاق بستگی به نظر رئیس جمهوری دارد.

رفع موانع و مشکلات فراروی گسترش افق همکاری‌های مشترک تبادل‌نظر کردند و در این زمینه تعدادی از طرح‌های پیشنهادی برای همکاری مطرح و به بحث گذاشته شد. بخشی از مذاکرات روز دوشنبه وزیر نفت در بغداد به بحث و گفت‌وگو با وزیر نیرو عراق اختصاص یافت که در این جلسه خواستار مساعدت زنگنه برای تسریع در به جریان انداختن گاز در خط لوله ایران به عراق از مسیر دیاله بود.

عراق قصد دارد با استفاده از گاز وارداتی ایران، سوخت نیروگاه‌های خود را تامین و گاز را جایگزین نفت و گازوئیل کند. توسعه میدان‌های نفت و گاز مشترک، صدور خدمات فنی و مهندسی و کالا (در بخش نفت و گاز) از ایران به عراق و تبادلات نفت و گاز و همچنین کمک به زیرساخت پالایشگاه‌های نفت عراق، از جمله مهمترین بندهای تفاهم نامه امضا شده است.

قرار شد برای احداث خط لوله ای از کرکوک به خاک ایران در تنگ فنی به منظور انتقال گاز این منطقه، دوطرف یک مشاور بین‌المللی برای ارزیابی توجیه فنی و اقتصادی این طرح برگزینند.

چهارگوشه

معاون اول رئیس جمهوری:

از حضور شرکت‌های روسی در پروژه‌های نفت و گاز ایران استقبال می‌کنیم

اسحاق جهانگیری، معاون اول رئیس جمهوری، روز سه‌شنبه (سوم اسفندماه) در دیدار با ایگور شووالف، معاون اول نخست وزیر روسیه، مناسبات میان ۲ کشور را رو به رشد ارزیابی کرد و با اشاره به مذاکره شرکت‌های روسی برای حضور و مشارکت در پروژه‌های نفت و انرژی در ایران، گفت: علاقه‌مند هستیم توافق‌های امضا شده میان ۲ کشور در بخش نفت و انرژی اجرا شود، همچنین از حضور و مشارکت شرکت‌های روسی در پروژه‌های نفت و گاز ایران استقبال می‌کنیم. وی ضمن قدردانی از همکاری و نقش روسیه در مذاکرات با سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) که منجر به افزایش قیمت نفت شد، افزود: انتظار داریم مسکو در زمینه برجام نیز همچنان مواضع سازنده خود را ادامه دهد تا توافق برجام به نحو مطلوب اجرا شود.

ایگور شووالف، معاون اول نخست وزیر روسیه نیز در این دیدار تصریح کرد: تاکید رئیس جمهوری روسیه برای گسترش روابط سیاسی و اقتصادی با جمهوری اسلامی ایران این پیام را به جهان مخابره می‌کند که مسکو، تهران را شریک راهبردی خود می‌داند.

با حضور معاون وزیر نفت

دانشکده نفت و پتروشیمی دانشگاه رازی کرمانشاه افتتاح شد

دانشکده نفت و پتروشیمی دانشگاه رازی کرمانشاه روز سه‌شنبه (سوم اسفند ماه) با حضور حبیب اله بیطرف افتتاح شد. دانشکده نفت و پتروشیمی دانشگاه رازی کرمانشاه با کمک‌های مالی وزارت نفت و با اعتباری بالغ بر ۶۳ میلیارد ریال در زیربنایی به وسعت پنج هزار و ۷۰۰ متر مربع احداث شده است.

این دانشکده شامل ۱۶ کلاس درسی با ظرفیت پذیرشی ۲۰ تا ۵۰ دانشجو و دارای مرکز کامپیوتر، مجموعه اداری و مدیریت و اتاق‌های اعضای هیئت علمی، مرکز تحقیقات و کتابخانه است.

برای این این دانشکده ۲۱ آزمایشگاه تخصصی شامل هشت آزمایشگاه آموزشی و ۱۳ آزمایشگاه تحقیقاتی در نظر گرفته شده است.

محمدابراهیم اعلمی آل آقا، رئیس دانشگاه رازی کرمانشاه، پیش از این با اشاره به برنامه ریزی برای افتتاح دانشکده نفت این دانشگاه گفته بود: با توجه به وضعیت صنایع نفت و پتروشیمی در کرمانشاه، ایجاد دانشکده تخصصی نفت به عنوان یکی از نیازها مطرح شد.

وی کرمانشاه را استانی توانمند در صنعت نفت و صنایع وابسته دانسته و گفته است: اکنون سه پتروشیمی و یک پالایشگاه نفت در کرمانشاه فعالیت می‌کنند و یک واحد عظیم پتروشیمی و یک پالایشگاه نیز در حال احداث هستند که نشان از ظرفیت‌های عظیم این استان در صنعت نفت دارد.

استان کرمانشاه نیز، از جمله استان‌هایی است که وزارت نفت در مسیر ایفای مسئولیت‌های اجتماعی خود، اعتباراتی را به این استان اختصاص داده است و علاوه بر دانشکده نفت دانشگاه رازی، تامین اعتبار برای احیای نفت‌شهر نیز به طور جدی در دستور کار این وزارتخانه قرار دارد.

رئیس سازمان ملی استاندارد:

با تعامل وزارت نفت روز به روز کیفیت بنزین بهتر می‌شود

نیره پیروز بخت، رئیس سازمان ملی استاندارد ایران، روز سه‌شنبه (سوم اسفندماه) در نشستی خبری گفته است: «تعامل بسیار مناسبی بین وزارت نفت و سازمان ملی استاندارد برقرار شده و این مسئله نه تنها مربوط به استانداردسازی بنزین، بلکه در ارتباط با کالاهای مصرفی است که در پروژه‌های مختلف این وزارتخانه مورد استفاده قرار می‌گیرد تا با استانداردهای روز دنیا تطبیق پیدا کند، بنابراین در کنار بنزین، بحث استاندارد گازوییل و قطعات دیگر صنعت نفت نیز، این همکاری تداوم دارد. خوشبختانه روز به روز کیفیت بنزین بهتر می‌شود و در این زمینه سعی شده اقدام‌های لازم به منظور استانداردسازی با شرایط روز دنیا شکل گیرد. زمانی که هوا سرد است، شرایط انجام آزمون استاندارد تغییر می‌کند، در برهه زمانی که هوا گرم می‌شود، مشکلی وجود ندارد، البته در دی‌ماه نیز آزمایش‌های مدنظر انجام شده است، بنابراین به صورت کلی باید اعلام کنم که در زمینه بنزین مشکلی وجود ندارد.»

مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران تاکید کرد:

قول رئیس جمهوری در گازرسانی به زاهدان محقق شد

اشـــاره

بهره‌برداری از پروژه گازرسانی به زاهدان که از قول‌های سفر رئیس جمهوری به استان سیستان و بلوچستان به شمار می‌آید، روزهای پایانی خود را طی می‌کند؛ این طرح هفته جاری با حضور دکتر حسن روحانی افتتاح می‌شود. این پروژه که از جمله برنامه‌های وزارت نفت در حوزه اقتصاد مقاومتی، محرومیت زدایی و ایجاد رفاه عمومی در مناطق کمتر توسعه یافته به شمار می‌آید، با بهره گیری از بند «ق» تبصره ۲ قانون بودجه سال ۹۳ محقق شده است. هفته‌نامه مشعل در گفت‌وگو با حمیدرضا عراقی، مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران، به جزئیات طرح گازرسانی به زاهدان پرداخته که در ادامه می‌خوانید.

منابع مالی طرح گازرسانی به زاهدان از چه محلی تامین شد و این پروژه چگونه توجیه‌اقتصادی پیدا کرد؟

پروژه گازرسانی به زاهدان به سرمایه بالایی نیاز داشت که براین اساس مقرر شد منابع مالی آن از محل بند «ق» تبصره ۲ قانون بودجه سال ۹۳ و از طریق صرفه‌جویی سوخت نیروگاه‌هایی مانند، زاهدان، چابهار و ایرانشهر تامین شود.

از محل صرفه‌جویی سوخت میان تقطیری که به نیروگاه زاهدان تعلق می‌گرفت، هم پول سرمایه‌گذار پرداخت و هم گازرسانی به سایر مناطق استان انجام می‌شود. انجام این کار بزرگ در کمتر از یک سال با توجه به دلیل شرایط جغرافیایی منطقه که دارای شب‌های سرد و زمستان‌های خشک است، در تحقق برنامه‌های مسئولیت‌های اجتماعی نیز نقش داشت. با مدیریت منابع مالی و اولویت‌گذاری این طرح در دولت یازدهم، اعتبارات لازم در زمان مشخص به آن اختصاص یافت و پروژه در زمان تعریف شده به بهره‌برداری می‌رسد.

در این پروژه با چه مشکلاتی روبه‌رو بودید؟

فرآیند اجرای این خط بسیار سخت بود و مسائل و مشکلات فراوانی به دنبال داشت که از جمله این موارد می‌توان به تامین منابع مالی و تجهیزات، نبود امکانات برای انتقال حجم بالای لوله به محل، حمل و نقل تجهیزات مورد نیاز، مشکلات حفاری کوه‌ها و تپه‌های سخت مسیر و... اشاره کرد.

این پروژه چه زمانی به طور رسمی افتتاح می‌شود؟

با تمام مشکلات پیش رو، با تخصیص منابع مالی کافی و انتخاب تیم کارشناسی مناسب، اجرای این پروژه به عنوان یک هدف اصلی در دستور کار قرار گرفت و بر اساس برنامه زمان‌بندی اسفندماه به بهره‌برداری می‌رسد.

باتوجه به هماهنگی‌های انجام شده، این پروژه ۱۰ اسفندماه با حضور رئیس جمهوری افتتاح می‌شود. طبق برنامه قرار است دکتر حسن روحانی، رئیس جمهوری پس از ورود به زاهدان و افتتاح رسمی فرودگاه این شهر، خط لوله انتقال گاز ایرانشهر به زاهدان را نیز افتتاح کند.

البته فعالیت در بخش شبکه تغذیه و توزیع ادامه دارد و شرکت ملی گاز ایران با توجه به اینکه اجرای این پروژه به نوعی مسئولیت اجتماعی نیز محسوب می‌شود، تمام تلاش خود را به کار بسته است تا تمام مناطق زاهدان را در کمترین زمان به شبکه سراسری گاز متصل شود. بر این اساس، در چند روز آینده تزریق گاز انجام می‌شود و همزمان با افتتاح از سوی رئیس جمهوری، شعله گاز در دو مسجد اهل سنت و شیعه، تعدادی از واحدهای مسکونی و چند مدرسه روشن می‌شود.

آیا گازرسانی به همه بخش‌های زاهدان در دستور کار قرار دارد؟

بله. بر اساس برنامه به تمام بخش‌های شهر زاهدان گازرسانی می‌شود. البته امکان انجام این عملیات به طور همزمان در همه بخش‌ها وجود ندارد و با تعریف پروژه در بسته‌های مشخص تمام شهر به شبکه گاز متصل می‌شود و پس از آن برنامه‌های دیگر در دستور کار قرار می‌گیرد.

پس از برگزاری مناقصه، هم اکنون پیمانکار ۱۴۰ کیلومتر از شبکه شهر انتخاب شده است و در ادامه با تعریف بسته‌های ۱۰۰ کیلومتری، گاز به همه بخش‌های زاهدان می‌رسد.

پس از زاهدان گازرسانی به کدام شهر استان سیستان و بلوچستان در دستور کار قرار می‌گیرد؟

همزمان با افتتاح زاهدان از سوی رئیس جمهوری، عملیات اجرایی احداث خط ایرانشهر به چابهار آغاز می‌شود. بر این اساس، قرارداد این پروژه آماده و موافقتنامه‌های آن نیز امضا شده است. از طرفی، ۳۰ کیلومتر خط لوله نیز به محل منتقل شده تا همزمان با افتتاح زاهدان، عملیات اجرایی ایرانشهر به چابهار آغاز می‌شود. در ادامه گازرسانی به خاش، زابل و کنارک نیز انجام می‌شود.

آیا قطعات و تجهیزات مورد نیاز این پروژه از منابع داخلی تامین شده است؟

در مجموع ۱۰۰ درصد شبکه توزیع و بیش از ۹۰ درصد خطوط انتقال گاز از شرکت‌های داخلی تامین می‌شود. بخشی از تجهیزات نیز ممکن است بنابر دلایلی از جمله شرایط خاص از خارج وارد شود.

این پروژه چه نقشی در محرومیت زدایی از این استان جوان و ایجاد شغل خواهد داشت؟

این پروژه یکی از بزرگ ترین سرمایه‌گذاری‌های دولت در استان سیستان و بلوچستان به شمار می‌آید و در قالب آن، پس از تصویب در شورای اقتصاد، ۸۰۰ کیلومتر خط لوله با ۱/۶ میلیارد دلار اعتبار احداث می‌شود.

به طور کلی سیاست دولت در حوزه محرومیت‌زدایی از طریق گاز در سه بخش تعریف می‌شود. نخست جنبه رفاه و آسایش برای مردم، دوم جنبه تولید و توانمندسازی و سوم نیز، ایجاد فناوری و شغل برای مردم است. بر این اساس با گازرسانی به استان سیستان و بلوچستان، علاوه بر ایجاد رفاه و آسایش، توانمندسازی مردم، شرایط ایجاد مجتمع‌هایی از جمله فولاد و پتروشیمی در چابهار و مکران فراهم می‌شود. بر اساس برنامه‌های تعریف شده، چابهار به منطقه صنعتی تبدیل می‌شود که این فرآیند بدون گاز امکان‌پذیر نیست.

از طرفی، با گازرسانی به نیروگاه‌ها و صنایع از مصرف سوخت مایع نیز جلوگیری می‌شود که این موضوع علاوه بر حفاظت از محیط زیست، منافع اقتصادی نیز در پی خواهد داشت. علاوه بر موارد یادشده، اتصال نیروگاه‌ها و صنایع این منطقه به شبکه سراسری گاز سبب کاهش قاچاق سوخت در این مناطق نیز می‌شود.

با توجه به توسعه زیرساخت‌های گازرسانی در این استان آیا در حوزه آموزش نیروی انسانی منطقه نیز فعالیت‌هایی از سوی شرکت ملی گاز ایران انجام شده است؟

بله. با توجه به امضای قرارداد همکاری میان شرکت ملی گاز ایران و جهاد دانشگاهی استان سیستان و بلوچستان، یکهزار نیروی انسانی بومی منطقه در رشته‌های مرتبط با صنعت گاز، از جمله لوله کشی، جوشکاری، نقشه‌برداری، نقشه کشی و فعالیت‌های کارآفرینی در شهرهای زاهدان، زابل و ایرانشهر آموزش می‌بینند. ۸۵ درصد از منابع این طرح از سوی شرکت ملی گاز ایران و ۱۵ درصد نیز از سوی کارآموز تامین می‌شود و پس از گذشت یک سال شاهد تعلیم بیش از یک‌هزار نیروی انسانی خواهیم بود که می‌توانند در پروژه‌های گازرسانی از سوی پیمانکاران به کار گرفته شوند. با تحقق برنامه‌های تعریف شده شاهد ایجاد تحول در سطح استان خواهیم بود.

در پایان اگر نکته‌ای باقی مانده بفرمایید.

سال ۹۵ شاهد رویدادهای مهمی در صنعت گاز بودیم که برگزاری جشن ۵۰ سالگی گاز با حضور رئیس جمهوری نقطه عطف این صنعت بود. با توجه به گذر این صنعت از ۵۰ سال فعالیت خود، صنعت گاز هم اکنون به بلوغ کامل رسیده است.

از طرفی، بهره‌برداری از پروژه‌های مهم از جمله خط لوله انتقال گاز زاهدان، ورود پنج ایستگاه تقویت فشار گاز خط هشتم سراسری به مدار، احداث خط لوله رشت سنگر که در افزایش پایداری انتقال گاز شمال کشور نقش داشت، وارد مدار کردن ایستگاه‌های تقویت فشار دشت و رشت، گازرسانی به بیش از سه هزار روستا و... از جمله این دستاوردها به شمار می‌آید.

استفاده از تاسیسات تقویت فشار برای استمرار تولید پارس جنوبی ضروری است

افت فشار؛ چالش بزرگترین میدان گازی کشور

غلامرضا منوچهری، معاون توسعه و مهندسی شرکت ملی نفت، با بیان اینکه میدان گازی پارس جنوبی، وارد دوره افت فشار شده است، بر ضرورت به کارگیری سیستم‌های تقویت فشار گاز در این میدان تاکید کرده و گفته است: تولید و توسعه در پارس جنوبی، کاری هوشمندانه‌تر می‌طلبد، برای دستیابی به فناوری‌های روز مورد نیاز باید با شرکت‌های بین‌المللی همکاری کنیم تا سرمایه، فناوری و مدیریت را با هم به کشور بیاورند.در آن سوی مخازن مشترک یعنی در قطر همه شرکت‌های صاحب نام بین‌المللی کار می‌کنند و ما نیز باید بتوانیم از فناوری روز دنیا استفاده کنیم تا در آینده دستیابی شرکت‌های ایرانی به این فناوری را شاهد باشیم. منوچهری درباره به فازهای ۱۷ تا ۲۱ پارس جنوبی که در آستانه تکمیل و افتتاح رسمی قرار دارند، درباره لایه نفتی پارس جنوبی نیز گفت: خوشبختانه چاه‌ها و تاسیسات فراساحلی برای تولید روزانه ۲۷ تا ۳۰ هزار بشکه نفت در لایه نفتی آماده و شناور بهره‌برداری و ذخیره سازی نفتی (FPSO) به ایران آمده، این تجهیزات حدود ۳۵۰ میلیون دلار هزینه داشته است.

اهم سخنان منوچهری در ادامه می‌آید:

○ در قراردادهای فعلی در غرب کارون، ضریب بازیافت پیش بینی شده ۵/۵ درصد است، در صورتی که می‌تواند به ۲۰ و حتی بالای ۳۰ درصد هم برسد. این افزایش ضریب برداشت بیشتر از همه محصول فناوری جدید است. باید بدانیم از لحاظ تئوری، فناوری مورد نیاز چیست و از نظر نحوه پیاده سازی، ابزارهایی را که برای این منظور لازم است، نیز باید بشناسیم.

○ در بخش بالادستی صنعت نفت، اساسا شناخت نرم افزارها و سخت افزارهای سیستم‌های مدیریتی و دانش فنی و امکان پیاده سازی آن انتقال فناوری به شمار می‌رود، بر این اساس اگر همکاری موفقی با شرکت‌های بزرگ بین‌المللی داشته باشیم، شرکت‌های ایرانی هم می‌توانند الگو بگیرند و به سرعت رشد کنند.

○ مجموعه عملکرد شرکت چینی در میدان آزادگان شمالی قابل قبول بوده است. البته قرارداد موجود فقط تولید طبیعی مخزن را شامل شده و طبیعتا در قرارداد آتی، تمرکز شرکت ملی نفت ایران بر به کارگیری فناوری‌های برتر برای افزایش ضریب بازیافت است.

○ توتال طرح توسعه فازهای ۲ و ۳ پارس جنوبی را با موفقیت مدیریت و اجرا کرد، شرکت‌های ایرانی هم در همکاری با این شرکت فرانسوی رشد کردند و در ادامه فعالیت‌های خود در دیگر پروژه‌ها از مدل توسعه فازهای ۲ و ۳ استفاده کردند و کم و بیش موفق هم بودند.

○ بر اساس برآوردهای آماری شرکت بریتیش پترولیوم، ایران از نظر در اختیار داشتن مجموع ذخایر نفت و گاز، حائز رتبه نخست منابع هیدروکربوری در جهان است و از این رو کارشناسان معتقدند ایران، مناسب ترین و بیشترین ظرفیت های سرمایه‌گذاری نفتی در جهان را دارد.

○ ایران امکان صادرات گاز و سواپ نفت را دارد و می‌تواند به عنوان مرکزی برای مبادلات انرژی مطرح شود؛ همچنین هزینه و ریسک پایین تولید نفت و گاز دو مزیت ایران برای جذب سرمایه است.

○ توسعه ایران با صنعت نفت گره خورده است، اگرچه شاهد تحولات سریع در بخش انرژی مثل انرژی خورشیدی هستیم، اما همچنان در آینده شاهد رشد استفاده از منابع هیدروکربوری از جمله نفت و به ویژه گاز خواهیم بود.

○ شرکت ملی نفت ایران تاکنون برای توسعه میدان‌های نفت و گاز با ۱۹ شرکت بین‌المللی تفاهم‌نامه مطالعاتی و همکاری امضا کرده است که برخی از این تفاهم‌نامه‌ها مانند فاز ۱۱ پارس جنوبی در قالب موافقت‌نامه اصولی (HOA) پیش رفتند.

○ تاکنون برای میدان‌های یاران، مارون، کوپال، فاز ۱۱ پارس جنوبی، پایدار غرب، آبان، آبتیمور، منصوری، دهلران، میدان نفتی سومار، چنگوله، کرنج، شادگان، رگ سفید، چشمه خوش، دالپری، بلال، آزادگان، یادآوران و میدان گازی کیش، سوسنگرد و فرزاد بی و همین اواخر میدان‌های گلشن و فردوسی تفاهمنامه مطالعاتی امضا شده که برای مطالعه بعضی از میدان‌ها با بیش از یک شرکت تفاهم‌نامه امضا شده است.

○ معیارهایی مانند حجم تولید تجمعی، فناوری‌های مورد استفاده، پلاتوی تولید و مواردی از این قبیل در طرح‌های پیشنهادی شرکت‌های طرف تفاهم شرکت ملی نفت ایران مورد بررسی قرار می‌گیرد اما در نهایت تکلیف توسعه میدان‌ها بر اساس مناقصه مشخص می‌شود، با این تفاوت که شرکت‌هایی که تفاهم‌نامه مطالعاتی امضا کرده‌اند، فرصت بیشتری برای مطالعه و بررسی میدان در اختیار داشته‌اند.

○ در حال حاضر تولید گاز و مشتقات آن در کشور از نظر معادل هیدروکربوری با تولید نفت برابری می‌کند و حتی فراتر از آن است، هم اکنون روزانه در مجموع بیش از هشت میلیون بشکه معادل نفت خام در کشور نفت، گاز و مشتقات گازی تولید می‌شود.

چهارگوشه

افق جدید همکاری نفتی تهران - پکن در بالادست

مدیران ارشد شرکت ملی نفت ایران و شرکت ساینوپک چین در نشستی مشترک، زمینه‌های همکاری دوطرف را بررسی و بر تداوم روند همکاری‌های دوجانبه تاکید کردند. علی کاردر، مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران، در این نشست با اشاره به سابقه همکاری سازنده دو شرکت، نسبت به همکاری‌های مشترک در پروژه‌های جدید نفتی ایران ابراز امیدواری کرده و گفته است: اولویت شرکت ملی نفت ایران امضای قرارداد در چارچوب مدل جدید قراردادهای نفتی است. وی با تاکید بر این که افزایش ضریب بازیافت از مخازن نفتی و به‌کارگیری و انتقال دانش فنی به‌روز، از اولویت‌های شرکت ملی نفت ایران در توسعه میدان‌های مشترک است، افزوده است: انعقاد قراردادها در چارچوب مدل جدید قراردادی جدید طی ۲۰ سال، زمینه آشنایی شرکت ایرانی با فناوری همراه سرمایه‌گذار خارجی را به خوبی فراهم می‌کند. وی با اشاره به نزدیک بودن زمان برگزاری مناقصه میدان آزادگان، از ساینوپک برای حضور در این مناقصه دعوت کرد. وانگ یوپو، رئیس هیئت مدیره شرکت ساینوپک چین نیز با اشاره به فناوری‌های به‌روز تحت اختیار این شرکت در بخش‌های بالادستی، پایین دستی، پالایش و پتروشیمی و همچنین امتیازهای قابل تامل در حوزه حمل‌ونقل دریایی، بر تمایل ساینوپک برای همکاری‌های بیشتر نفتی با ایران تاکید کرد. وی افزوده است: ساینوپک از صنعت نفت ایران برای جذب شیوه مدیریت به‌روز میدان‌های نفتی و دانش فنی جدید حمایت می‌کند، زیرا هم از لحاظ مالی و هم در زمینه تامین نیروی انسانی در شرایط ایده آلی قرار دارد.

ذخایر اثبات شده نفت عراق افزایش یافت

خبرگزاری رویترز گزارش داد: جابر اللعیبی، وزیر نفت عراق، دیروز (یکشنبه اول اسفند ماه) اعلام کرد سطح ذخایر اثبات شده نفت این کشور از برآورد پیشین ۱۴۳ میلیارد بشکه به ۱۵۳ میلیارد بشکه افزایش یافته است. وی در بیانیه‌ای اعلام کرد عراق از سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) خواهد خواست که این رقم جدید را در برآورد رسمی از ذخایر جدید نفت این کشور، لحاظ کند. به گفته وزیر نفت عراق برآورد جدید نتیجه بررسی‌ها و اکتشاف‌های انجام شده در سه میدان نفت در مرکز و جنوب این کشور است. ونزوئلا، عربستان و ایران، بیشترین ذخایر اثبات شده نفت را در میان کشورهای عضو اوپک به خود اختصاص داده‌اند.

خط مشی انرژی پالایش و پخش تدوین شد

خط مشی انرژی شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران با هدف افزایش بهره‌وری و بهبود مستمر عملکرد انرژی توام با ملاحظات زیست محیطی تهیه شده است. صنعت پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی کشور با بیش از یکصد سال فعالیت و تجربه که مسئولیت پالایش، ذخیره‌سازی، انتقال پایدار نفت خام و محصولات، ایجاد ارتباط مطمئن مخابراتی و توزیع فرآورده‌های نفتی در پهنه گسترده ایران را به عهده دارد، در هماهنگی با قوانین، مقررات و استانداردهای مربوط به اصلاح الگوی مصرف، خط مشی انرژی را تدوین و ابلاغ کرد.خط مشی انرژی شرکت بر اساس تعهد و احساس مسئولیت کلیه کارکنان، بهبود فرآیندها، فناوری‌ها و تجهیزات به منظور کاهش مصرف انرژی، توسعه کمی و کیفی محصولات سازگار با محیط زیست با مصرف کمترین حامل‌های انرژی، آگاه‌سازی، آموزش، ایجاد انگیزه و ارتقای فرهنگ کارکنان، ممیزی و تحلیل مصارف انرژی به طور ادواری و اجرای پروژه‌های بهبود انرژی در شرکت‌های تابعه و خصوصی شده، ایجاد و توسعه ساختار کمی و کیفی مناسب در خصوص مدیریت انرژی، تخصیص منابع لازم برای انجام طرح‌های بهبود

مصرف انرژی، خرید و تهیه مواد، تجهیزات و خدمات پربازده انرژی و طراحی در راستای بهبود عملکرد انرژی تهیه و تدوین شده است. در متن خط مشی تاکید شده است: مدیرعامل و کلیه کارکنان شرکت باید خود را متعهد به رعایت مفاد این خط مشی و همچنین نگهداری و بهبود سیستم مدیریت انرژی بدانند.

روایت «مشعل» از چهارمین کنگره بین‌المللی حفاری

صنعت نفت به حفاری ۵۰۰ حلقه چاه جدید نیاز دارد

چهارمین کنگره بین‌المللی حفاری در حالی در مرکز همایش‌های صدا و سیما به کار خود پایان داد که معاونان و مدیران ارشد وزارت نفت با حضور در آن سخنانی را مطرح کردند. این کنگره تخصصی که روز شنبه (۳۰ بهمن ماه) برگزار شد حاوی نکات راهبردی برای آینده و اکنون صنعت نفت ایران بود.

ارزیابی صلاحیت شرکت‌های حفاری

معاون مهندسی، پژوهش و فناوری وزیر نفت از فراخوان عمومی برای شناسایی و ارزیابی صلاحیت شرکت‌های عملیات حفاری برای ورود به پروژه‌های بالادست صنعت نفت در سال آینده خبر داد. حبیب‌الله بیطرف روز شنبه (۳۰ بهمن ماه) در چهارمین کنگره بین‌المللی صنعت حفاری ایران گفت: این فراخوان با هدف توانمندسازی شرکت‌های فعال در حوزه کسب و کار عملیات و به منظور تجمیع ظرفیت‌های پراکنده به نحوی که قابلیت جذب و توسعه دانش و فناوری و در نتیجه رقابت در سطح منطقه و فضای بین‌المللی را داشته باشند، انجام می‌شود.

بی طرف در ادامه به نکات زیر اشاره کرد:

○ «صنعت نفت به عنوان موتور اقتصاد کشور» یک راهبرد است، صنعت نفت با تامین بخشی از درآمدهای دولت، تامین منابع اولیه انرژی مورد نیاز کشور و سهم قابل توجه نفت در صنعت کشور، به عنوان موتور محرکه اقتصاد ایران مطرح است.

○ گاهی بحث «باید وابستگی به نفت را کم کنیم» مطرح می‌شود، باید وابستگی بودجه دولت به درآمدهای نفتی کاهش پیدا کند نه این که وابستگی اقتصاد به صنعت نفت کاهش یابد، طبیعی است که هر جامعه ای باید از مزیت‌های خود استفاده کند و منابع طبیعی و ظرفیت‌های انسانی، منابع قوت یک کشور است.

○ افزایش توانمندی مدیریتی شرکت‌های حفاری برای پاسخگویی به نیازهای صنعت نفت جهت عملیات در حوزه‌های اکتشافی و توسعه میدان‌های نفت و گاز، بهینه سازی زمان، هزینه و کیفیت، افزایش تعداد و ارتقای عملکرد ناوگان دکل‌های حفاری دریایی و خشکی، رشد حضور و مشارکت بخش خصوصی در صنعت حفاری، ارتقای فناوری و به کارگیری فناوری‌های نوین در صنعت حفاری و هدف‌گذاری برای حضور در بازارهای منطقه‌ای و بین‌الملل از کارهایی است که باید در این زمینه انجام شود.

○ وزارت نفت برای پیاده سازی نظامنامه مدیریت دارایی‌های فیزیکی با همکاری شرکت‌ها و تشکل‌های صنفی و حرفه‌ای حفاری در صنعت حفاری آمادگی دارد.

دنبال تغییر پارادایم هستیم

علی کاردر، مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران، نیز در چهارمین کنگره بین‌المللی حفاری ایران با اشاره به این که در بخش بالادست صنعت نفت، بحث حفاری جدی و تاثیرگذار است، گفت: این که بتوان تحت مدل‌های جدید بهره‌وری را در بخش بالادست افزایش داد و به تعبیری به ازای یک واحد مالی و پولی کار بیشتری را برای کشور فراهم کنیم، بسیار تاثیر گذار است.

وی گفت: در سال‌های مختلف به ازای تجربه‌هایی که می‌خواستیم انجام دهیم و بخشی از کار را از حوزه بین‌المللی به داخل ایران منتقل کنیم و انتقال فناوری صورت بگیرد، هزینه‌های بیشتری را متحمل شدیم. وی تصریح کرد: تحریم و برخی دیگر از مسائل، این موضع را بر ما افزون کرد و سبب شد رفاه و توانمندی مردم به ازای نوع کار کردمان کاهش یابد.

کاردر در ادامه سخنان خود به نکات زیر اشاره کرد:

○ اگر هر ۲ طرف یعنی کارفرما و پیمانکار دقت لازم را نداشته باشند و به سوی افزایش بهره‌وری حرکت نکنند، قطعا ما نمی‌توانیم رفاهی را که مورد نظر مردم است، فراهم کنیم.

○ وظیفه شرکت ملی نفت ایران به عنوان کارفرمای اصلی در بخش حفاری، تعیین سیاست‌ها و استراتژی‌هاست، ما به دنبال تغییر پارادایم در توسعه و تولید میدان‌های نفت و گاز هستیم

○ در سال‌های گذشته مدلی که برای توسعه میدان‌های نفت و گاز استفاده شد، بای بک بود که رشد و توسعه را در بخش افزایش ظرفیت صنعت نفت فراهم کرد، پس از بای بک از مدل EPC به خصوص در پارس جنوبی استفاده کردیم و اعتقاد شخصی من این است که در این مدت رشد خوبی داشتیم و در این فاصله، شرکت‌های ایرانی GC و MC بیشتری را برای ما ایجاد کرد که توانستند در حد مگاپروژه‌ها را اجرا کنند. البته اجرای این پروژه‌ها، هزینه‌های بسیاری به صنعت نفت تحمیل کرد و به زمان لازم که باید به تولید دست پیدا می‌کردیم، نرسیدیم و نمونه اش این است که این روزها که سرمای سختی بر کشور حاکم است، نگران قطع گاز هستیم چون تولید پایدار را به جهت بحث زمانبندی‌ها که در اجرای پروژه‌ها داشتیم، از دست دادیم و پروژه‌ها به موقع به بهره‌برداری نرسید. با وجود تمام این مشکلات، اعتقادم این است که توسعه مناسبی در شرکت‌های EPC، MC و GC داشتیم، قصدمان این است که در مرحله بعدی شرکت‌های GC و MC را به سمت IOC حرکت دهیم و بتوانند شرکت‌های مستقل در بخش بالادست باشند.

۴ میلیون بشکه تا پایان فروردین

○ بعد از پایان رسیدن تمام قراردادهای بیع متقابل، تولید نفت ایران در یک دوره کوتاه به ۴ میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه در روز رسید که رکورد بود، هم اکنون در تلاشیم تولید نفتمان را که قرار بود تا پایان امسال به ۴ میلیون بشکه در روز برسد، تا پایان فروردین ماه به این رقم برسانیم.

○ مهمترین بخش تحقق اهداف تولید نفت در برنامه ششم توسعه، بخش حفاری است، همچنین در برنامه ششم توسعه، تولید گاز به میزان یک میلیارد و ۳۰۰ میلیون مترمکعب در روز هدف‌گذاری و در همین زمینه، برآورد شده است ۱۳۵ دکل نیاز باشد که موجودی دکل‌های کنونی ایران ۱۴۳ است.

○ صنعت نفت به حفاری ۵۰۰ حلقه چاه جدید به عنوان هدف دیگر صنعت نفت در برنامه ششم توسعه نیاز دارد، برای رسیدن به تولید ۴ میلیون و ۷۰۰ هزار بشکه نفت در روز حفر این میزان چاه نیاز است.

فاجعه‌آمیزترین مدل مالی

○ نخستین کاری که در این تغییر استراتژی و پارادایم داریم این است که از پروژه محور بودن به سرعت خارج شویم، ۸۸ برنامه برای بخش تولید، ۵۱۵ پروژه و ۱۸۷۸ زیر پروژه داریم.

○ در مدل مدیریت کارفرمایی، مدیریت کردن این میزان پروژه کاری بسیار دشوار و قصدمان این است که به سمت مدیریت «میدان محور» حرکت کنیم و خروجی عملکرد داشته باشیم که این سبب شکوفایی بخش خصوصی و حفاری می‌شود یعنی این شرکت‌ها در حد یک پیمانکار جزء نخواهند بود و باید خود را تجهیز کنند.

○ شرکت ملی نفت ایران به دنبال استفاده از مدل‌های جدید با محوریت «عملکرد» است.

○ مدل مالی شرکت (Corporate finance) فاجعه آمیزترین مدل تامین مالی در حوزه کشورهای جهان سوم است، به جهت این که در این کشورها، پروژه‌ها در موعد مقرر به پایان نمی‌رسد بار مالی بسیار سنگینی را برای شرکت‌های بزرگ فراهم می‌کند و به این دلیل شرکت ملی نفت ایران هم اکنون با ۵۰ میلیارد دلار بدهی مواجه است.

○ علت بدهی شرکت ملی نفت ایران استفاده از مدل Corporate finance است، در این مدل تامین مالی را کارفرما انجام می‌دهد، فارغ از این که پروژه به چه صورتی و در چه زمانی اجرا می‌شود. نمونه اش در پارس جنوبی

است که بیشترین مبلغ بدهی شرکت ملی نفت ایران در آنجا صرف و با تاخیر فازها این مشکلات افزون شده است.

○ فضای کار اجرایی در صنعت نفت در سال‌های آتی به سمت تغییر می‌رود و نیاز است از مدل‌های جدید استفاده کنیم؛ در غیر این صورت کاری نمی‌توانیم انجام دهیم. اگر با همین روند ادامه دهیم ۱۴۳ دکل فعال ایرانی بیکار می‌شوند؛ بنابراین ضروری است تا شرکت‌های ایرانی در فضای بین‌المللی به اجرای پروژه بپردازند.

پایین بودن سرعت حفاری در ایران

غلامرضا منوچهری، معاون مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران در امور توسعه و مهندسی، در چهارمین کنگره بین‌المللی حفاری بر ضرورت سرعت حفاری در ایران تاکید کرد و گفت: سرعت حفاری متعارف در ایران نسبت به شرکت‌های بین‌المللی که با ابزارهای روز کار می‌کنند ۵۰ درصد پایین تر است. این مدیر ارشد وزارت نفت در پنل «مدیریت کلان و استراتژیک» در چهارمین کنگره بین‌المللی حفاری ایران با اشاره این که مدل جدید قراردادهای نفتی «میدان محور» و توسعه میدان را در بلندمدت مد نظر قرار داده است، افزود: در این مدل قراردادی باید اپراتور یا پیمانکار را متعهد کنیم تا براساس منحنی که در طول ۲۰ ساله قرارداد طراحی می‌شود، تولید را در مقاطع مختلف داشته باشیم.

منوچهری اهم سخنان خود را این چنین ادامه داد:

○ مدل جدید قراردادهای نفتی برای میدان‌های توسعه یافته و توسعه نیافته کاربرد دارد، برای افزایش ضریب بازیافت نفت در میدان‌های نفتی چاره ای جز ورود به مدل جدید قراردادهای نفتی نداریم.نمی توان هیچ رقم قطعی را برای ضریب بازیافت در میدان‌ها اعلام کرد زیرا این موضوع، به قابلیت‌های کشورمان در استفاده از فناوری های در دسترس، هزینه تولید و بهره‌وری و سرمایه‌گذاری بستگی دارد.

پایان تولید ارزان

○ باید پذیرفت که دوره تولید ارزان را سپری می‌کنیم و به دوره تولید گران نفت و گاز گام بر می‌داریم که در این مسیر باید به فناوری های پیشرفته در تولید توجه داشته باشیم تا تولیدمان اقتصادی تر شود.

○ در قراردادهای بیع متقابل بیشتر جنبه فیزیکی و توسعه تاسیساتی مدنظر بود؛ به همین دلیل تولید ۲۱ روز از ۲۸ روز در توسعه میدان‌هایی مانند پارس جنوبی، خلیج فارس و غرب کارون گنجانده شده و این موضوع سبب شده بود تا در یک دوره پنج ساله و حداکثر تا هفت ساله سرمایه‌گذاری، دستمزد و بهره بانکی به سرمایه‌گذار پرداخت شده و او دیگر تعهدی نسبت به میزان تولید نداشته باشد. این در حالی است که در قراردادهای جدید نفتی باید ببینیم که چه میزان در میدان سرمایه‌گذاری می‌شود، چه حجمی از تولید را خواهیم داشت و یا این که ضریب بازیافت در پایان دوره یا این که هزینه تولید چقدر خواهد شد.

حداکثر بهره‌وری از توانمندی داخلی

○ تلاش می‌کنیم تا در مدل جدید قراردادهای نفتی حداکثر مشارکت شرکت‌های ایرانی را در اجرای پروژه‌های بالادستی داشته باشیم، همچنین به دنبال استفاده از توان پیمانکارانی هستیم که در زمینه خدمات نفتی فعالیت می‌کنند.

○ سرعت حفاری متعارف در ایران نسبت به شرکت‌های بین‌المللی که با ابزارهای روز کار می‌کنند ۵۰ درصد پایین‌تر است، سرعت حفاری متعارف باید افزایش یافته و همچنین به سمت حفاری چاه‌های هوشمند و افقی حرکت کنیم

○ تولید ایران نسبت به ذخایری که در اختیار دارد، پایین است که این موضوع علاوه بر مشکل تامین سرمایه‌گذاری برای توسعه، به دلیل حفاری است.

فعالیت ۷ درصدی دکل‌های حفاری

معاون وزیر نفت بر منابع هیدروکربوری گفت: حدود هفت درصد دکل‌های حفاری فعال موجود در دنیا در ایران قرار دارند.

رکن‌الدین جوادی، نیز در چهارمین کنگره بین‌المللی حفاری ایران گفت: صنعت حفاری در شتاب قابل قبولی است تا بتواند ماموریت توسعه صنعت نفت و گاز کشور را عهده‌دار شود و نقش موثری را بازی کند. وی با بیان این که امروز درباره صنعت حفاری در کشوری که نخستین دارنده ذخایر گازی است، صحبت می‌کنیم، یادآور شد: حدود هفت درصد کل‌های فعال موجود در دنیا در ایران قرار دارد، در حالی در یک مقطعی تنها یک دکل در ایران فعال بود.

اهم سخنان جوادی را می‌خوانیم:

○ بیش از ۲ هزار دکل در حال حاضر در دنیا فعال است که سهم ایران از این میزان بیش از ۱۴۰ دکل فعال است، تعریف نقش موثر برای بخشی که از این دکل‌ها استفاده می‌کنند، خدمات پشتیبانی آن را ارائه می‌دهند و سرویس‌ها را تامین می‌کنند یک دغدغه جدی است.

○ در بخش اجرایی صنعت حفاری باید هدفگذاری جدی‌تری داشته باشیم، از افزایش بهره‌وری به عنوان هدف اول نام می‌بریم، بعد از اجرای برجام باید از قانون استفاده از حداکثر ۵۱ درصد سهم داخل بیشترین استفاده را ببریم. این اتفاق نمی‌افتد مگر این که در کلاس جهانی کار کنیم و امسال این موضوع را همکاران هدف‌گذاری می‌کنند.

○ نگاه به «بیرون مرزها» به عنوان هدف دوم است، ما باید تلاش کنیم در هر کدام از بخش‌های صنعت حفاری فرصت‌های در بازار منطقه برای خودمان فراهم کنیم. با ایجاد فرصت فعالیت در خارج از مرزها نه تنها ظرفیت خالی این صنعت بزرگ پر می‌شود بلکه می‌توان از توانمندی جوانان و مدیران تحصیلکرده نیز برای آشنایی با استانداردهای روز دنیا استفاده کرد.

چهارگوشه

معاون اجرایی رئیس جمهوری:

بنزین کلان‌شهرها از نوع یورو ٤ است

با آغاز به کار تولید بنزین یورو۴ در پالایشگاه ستاره خلیج فارس که به زودی فعالیت خود را آغاز خواهد کرد، روند توزیع بنزین یورو۴ در کشور به مراتب افزایش خواهد یافت و بعد از آن، هیچ نوع بنزین غیر یورو ۴ در کشور توزیع نخواهد شد. محمد شریعتمداری، معاون اجرایی رئیس جمهوری به موضوع کیفیت بنزین توزیعی کلان‌شهرها اشاره کرد و گفت: کیفیت بنزین یورو ۴ توزیعی در کلان‌شهرها به شدت کنترل می‌شود.

وی این موضوع را اواخر هفته گذشته در نشستی با حضور نیره پیروزبخت، رئیس سازمان ملی استاندارد ایران عنوان کرده و افزوده است: پس از روی کار آمدن دولت یازدهم اقدام برای بهبود وضع بنزین توزیعی صورت گرفت و اکنون بنزین از نوع یورو۴ در کشور و به ویژه کلان‌شهرها توزیع می‌شود.

شریعتمداری از تلاش برای صادرات گازوییل استاندارد به کشورهای جهان به دنبال اجرای استانداردهای سختگیرانه در این بخش خبر داده و تصریح کرده است: اکنون روزانه بیش از ۲۰ میلیون لیتر مازوت خوب ایران در بازارهای جهانی عرضه می‌شود. نیره پیروزبخت، رئیس سازمان ملی استاندارد ایران نیز در این نشست با بیان این که تلاش برای استاندارد سازی بنزین در کشور در دولت یازدهم به جدی در دستور کار قرار گرفت، گفته است: اکنون با توزیع بنزین یورو۴ در کشور شاهد کاهش برخی مولفه‌های آلایندگی هستیم.

احیای هورالعظیم با همکاری وزارت نفت

معصومه ابتکار، رئیس سازمان حفاظت محیط زیست، روز یکشنبه (اول اسفندماه) در نشست خبری به مناسبت برگزاری شانزدهمین نمایشگاه بین‌المللی محیط زیست گفته است: مطالعات شناسایی کانون‌های گرد و غبار ایران طی دولت یازدهم انجام و تکمیل شد، علاوه بر این، در خوزستان برنامه‌های مقابله با کانون‌ها نیز نهایی شده است. رئیس سازمان حفاظت محیط زیست با اشاره به این که در کشورهای عربستان، عراق و سوریه، کانون‌های گرد و غبار وجود دارد که کشور ما را تحت تاثیر قرار می‌دهد، افزوده است: گرد و غباری که دیروز در استان خوزستان ایجاد و از سوریه و عراق وارد خوزستان شد، پدیده‌ای است که سال‌هاست تکرار می‌شود، در سال ۹۲ سفری به عراق به منظور پیگیری این موضوع داشتم و حتی اقدام‌هایی چون کاشت نهال نیز صورت گرفت، مذاکرات متعددی با عراق در موضوع مقابله با گرد و غبار داشتیم، اما متاسفانه شرایط داخلی عراق به گونه‌ای بود که نتوانستیم برنامه‌های مقابله با گرد و غبار را به طور کامل اجرایی کنیم. طی دولت یازدهم توجه خاصی به احیای تالاب‌ها شده است، تالاب هورالعظیم، از مهم‌ترین تالاب‌های ایران است که در سال ۹۲ همزمان با آغاز کار دولت یازدهم به طور کامل خشک بود، اما هم اکنون با پیگیری سازمان حفاظت محیط زیست و اقدام‌های وزارت نفت، در مورد برداشتن دایک‌های مرزی روی تالاب، حق آبه تالاب تامین شد، هم اکنون این تالاب ۷۰ درصد آب گیری شده است.

عطش بیشتر کره جنوبی برای ال‌پی‌جی

خبرگزاری رویترز از سئول گزارش داد: تغییر رویکرد شرکت‌های کره ای در استفاده از ال‌پی‌جی در بخش پتروشیمی و رویگردانی از استفاده آن در بخش حمل و نقل سبب شده است مصرف این سوخت در کره جنوبی به سطحی بی سابقه برسد.

تا سال ۲۰۱۰ میلادی، کره جنوبی از ال‌پی‌جی بیشتر برای تأمین سوخت خودروها استفاده می‌کرد اما گرایش رانندگان به سوخت‌های دیگر سبب شد تقاضا برای ال پی جی رو به کاهش بگذارد. این مسئله، شرکت‌های پخش ال‌پی‌جی در کره جنوبی را واداشت که برای جبران زیان خود، به استفاده از این سوخت در دیگر صنایع روی آورند. سال گذشته میلادی، تقاضا برای پلاستیک در آسیا بالا رفت و در آن مقطع، شرکت کره‌ای اس کی گس یک مجتمع پتروشیمی ساخت که برای خوراک خود از ال پی جی بهره می‌برد.

مشارکت در زنجیره ارزش

گزارش مشعل از نخستین سمینار تخصصی چاه آزمایی ایران

ساعت ۸ صبح همزمان با ورود به ساختمان اکتشاف در خیابان خدامی، اهمیت برنامه بیش از پیش خودنمایی می‌کند. عنوان این است «نخستین سمینار تخصصی چاه آزمایی ایران». کارشناسان، متخصصان، اساتید دانشگاه‌ها و مدیران صنعت نفت خود را محیای یک برنامه فشرده و علمی یک روزه کرده‌اند. بیش از سی شرکت مختلف در محل ساختمان اکتشاف، غرفه‌هایی را درباره موضوع سمینار برپا کرده بودند و پیش از آغاز سخنرانی‌ها حاضران به بررسی اطلاعات و داده‌های تخصصی این شرکت‌ها پرداختند.

علی محمد همتیان، معاون مدیر اکتشاف شرکت ملی نفت ایران در امور فنی نخستین سخنران بود. همتیان ضمن خوشامدگویی و تشکر از حضار و کارشناسان و مجموعه اکتشاف برای برگزاری سمینار، می‌گوید: چاه آزمایی در اکتشاف مدیریت مخزن از اهمیت ویژه ای برخوردار است، چاه آزمایی به ارائه گزارش‌های دقیق و جامعی منجر می‌شود که شامل نمونه‌گیری از سیال سازند، نمونه‌های سر چاهی و بن چاهی، عملیات اسیدکاری و فرازآوری است. زمان آزمایش چاه‌ها یک مسئله حیاتی است که حدودا ۳ تا ۴ ماه زمان می‌برد. داده‌های چاه آزمایی کمک بسیار مهمی در ارزیابی مخزن خواهد داشت.

او در ادامه به ارائه آمارهایی می‌پردازد و می‌گوید: مدیریت اکتشاف سابقه طولانی در آزمایش چاه‌ها دارد، سابقه‌ای که از سال ۸۳ تا کنون برای چاه آزمایی تهیه شده است اینگونه است: در این ۱۳ سال، ۴۰۹ مرحله فول برد ای اس تی استفاده شده است که متوسط سالانه ۳۰ تا ۳۱ مرحله را نشان می‌دهد، عملیات اسیدکاری حدود ۲۵۴ مرحله بوده است و متوسط سالانه ۲۰ مرحله را نشان می‌دهد، فراز آوری ۱۳۴ مرحله که متوسط سالانه ۱۰ تا ۱۱ مرحله را نشان می‌دهد، اخذ نمونه‌های بن چاهی ۴۱ مرحله بوده است که عدد ۳ مرحله در سال را مشخص می‌کند و همچنین اخذ نمونه‌های سطحی ۱۷۰ مرحله بوده که سالانه ۱۳ مرحله را نشان می‌دهد.

او در توضیحات دیگری درباره این سمینار اینگونه ادامه می‌دهد: هم‌افزایی تجارب متخصصین، آشنایی با پیشرفت‌ها و فناوری‌های نوین قابل استفاده در چاه آزمایی و بررسی چالش‌های این بخش از صنعت نفت، اهدافی است که در برگزاری این سمینار دنبال می‌کنیم. برای این سمینار ۱۵ مقاله تخصصی دریافت شده است که از میان آنها هفت مقاله، بر اساس تنوع موضوعی اولویت‌بندی شده است که ارائه می‌شود.

سخنران دوم این سمینار، سید صالح هندی مدیر اکتشاف شرکت ملی نفت ایران است. او با ابراز خرسندی از برگزاری چنین سمینار تخصصی در صنعت نفت، می‌گوید: امروز یکی از روزهای بسیار خوب فعالیت‌های بنده است، به یکی از آرزوهایی که در طول سال‌های کاری خود در صنعت نفت داشتم، رسیده‌ام.

مدیر اکتشاف شرکت ملی نفت ایران در ادامه با اشاره به جایگاه حساس چاه آزمایی می‌گوید: فکر می‌کنم بخاطر ساختاری که در شرکت ملی نفت وجود داشت، زنجیره ارزش بالادستی که شامل اکتشاف و توسعه و تولید است، به صورت حلقه‌های جداگانه در نظر گرفته شده بودند و هرکدام از حلقه‌ها کار خودشان را انجام می‌دادند. برگزاری سمینارهایی اینچنین، علاوه بر دستاوردهای علمی که دارد و مورد استفاده همه کارشناسان و متخصصان قرار می‌گرد، دستاورد مهم دیگری چون ایجاد پیوند بین حلقه‌های مختلف را به وجود می‌آورد. این مسئله به عنوان یکی از نتایج جانبی این سمینار، جایگاه و ارزش کمتری از مباحث علمی ندارد.

به عنوان کسی که در مطالعات مخازن مختلفی مشارکت داشته‌ام و در جریان مباحث توسعه‌ای بوده‌ام، این نکته را عرض می‌کنم که ما همیشه با مشکل عدم مشارکت در زنجیره ارزش مواجه بوده‌ایم. اگر مشارکت بهتری بین حلقه‌های مختلف زنجیره ارزش در دیتاهایی که هر کدام به دست می‌آوردند، بوجود آید، قطع به یقین در ایجاد ارزش افزوده موفق‌تر خواهیم بود. برای مثال همه فعالیت و طرح‌هایی که در اکتشاف انجام می‌شود و دیتاهایی که به واسطه آنها به دست می‌آیند تا اندازه زیادی بر اساس نیازهای خود اکتشاف است. نخستین کاری که پس از کشف باید انجام شود تا کشف موفقی باشد، توسعه است، دوستان شورای عالی مخازن می‌دادند بارها با این مسئله مواجه شدیم که بخش‌های دیگر زنجیره می‌گویند ای کاش در زمان اکتشاف نیازهای ما هم مورد توجه قرار می‌گرفت.

سید صالح هندی در ادامه با تاکید بر مسئله مشارکت دیتاها در زنجیره ارزش می‌افزاید: ضمن تشکر از برگزاری این سمینار لازم است تا علاوه بر مسائل علمی مطرح شده ، تشریک مساعی مناسبی هم اتفاق بیفتد تا بتوانیم پس از این سمینار و برگزاری چند جلسه تخصصی به توافقی بین فعالان بخش اکتشاف و بخش‌های ارزیابی و توسعه میدان، تولید و بهره‌برداری برسیم و به استانداردهایی دست

پیدا کنیم تا بر اساس آن بتوانیم به نوعی اطلاعات و داده را برداشت کنیم و آزمایشات را انجام دهیم که در آینده به کار توسعه نیز بیاید و ایجاد ارزش افزوده کند. چرا که از دیدگاه من مالک اصلی این دیتاها شرکت ملی نفت ایران است.

مدیریت اکتشاف به عنوان برگزار کننده نخستین سمینار تخصصی چاه آزمایی اعلام آمادگی می کند که از دستاوردها و ارتباطاتی که به بهانه این موضوع راهبردی پیش آمده ، آغازگر همکاری‌ها باشد و در این زمینه اقدام‌های عملی انجام دهد.

برای محقق کردن ارتباط بین حلقه‌های ارزش، تصمیم داریم پس از حفر هر چاه و تحویل آن به صنعت برای بحث‌های توسعه و تولید در حقیقت مطالعه مخزن نیز یک گزارش کوچک و خیلی مختصر هم نوشته شود. این کارهم شروع شده و دوستان اکتشاف در حال انجام آن هستند. این مسئله باعث می‌شود که دیتاهایی که در مرحله اکتشاف تولید می‌شود، خیلی بهتر بتواند مورد بهره‌برداری صنعت نفت قرار گیرد.

سخنران سوم، دکتر شهاب گرامی، رئیس پژوهشکده ازدیاد برداشت است. او سخنرانی با موضوع چاه‌آزمایی و مدیریت مخزن انجام می‌دهد. پس از آن دکتر محمد شریفی، استاد دانشگاه امیرکبیر تفسیر داده‌های چاه ازمایی مخازن لایه‌ای را مورد بحث قرار می‌دهد بحث این استاد دانشگاه امیرکبیر در زمینه مشکلات و عدم قطعیت در تفسیر داده‌های فشار گذرا در صورت ازمایش مخازن لایه‌ای به صورت همزمان و ارائه راهکار برای تفسیر دقیق‌تر این اطلاعات بود. سپس مهندس مرتضی یگانه از مدیریت اکتشاف شرکت ملی نفت ایران مطلبی با موضوع استفاده از روش slug test در چاه آزمایی ارائه داد که در آن قابلیت‌های این روش در مخازنی که دارای قدرت تولید طبیعی نیستند، بررسی شد و نمونه‌هایی از استفاده از این روش در چاه‌های اکتشافی و نتایج حاصل مورد بحث قرار گرفت. در ادامه سمینار، مهندس سید صالح هندی از غرفه‌های دایر بازید کرد.

پس از دکتر عبدالنبی هاشمی، رئیس دانشگاه صنعت نفت، سخنرانی را با موضوع نقش deconvolution در ارزیابی اطلاعات چاه‌آزمایی و چالش‌های آن انجام داد. دکتر محمد حسین حیدری از پژوهشکده ازدیاد برداشت نیز، ارائه شفاهی بعدی این سمینار را به عهده داشت.

پس از آن مهدی منصوری از شرکت دانا انرژی تفسیر داده‌های چاه آزمایی با دبی متغیر را با روش شناخت سیستمی و تعریف الگوریتم جدیدی برای آن مورد بررسی قرار داد. در زمینه مشکلات عملیاتی چاه آزمایی نیز محمد دارابی از شرکت هما پاسارگاد انرژی مطلبی با موضوع چاه آزمایی سبز و حفظ محیط زیست ارائه داد.

در ادامه ارائه‌های شفاهی این سمینار تخصصی مهندس سجاد محمودی تاثیر تمیزسازی چاه بر روی داده‌های چاه آزمایی را مورد بررسی قرارداد.

همچنین فرشاد میرزایی در ارائه شفاهی دیگری چاه آزمایی مخازن لایه‌ای و استفاده از داده‌های plt را مطرح کرد. در انتها مهندس علی مختاری از شرکت کاپا مطلبی با موضوع تفسیر عددی داده‌های چاه آزمایی مخازن میعانات گازی را ارائه داد، این مطلب در زمینه اهمیت تفسیر عددی در مخازن غیر همگن و شرایط جریان چند فازی و کاربرد آن به طور ویژه در مخازن گاز میعانی بود. پیش از آخرین ارائه شفاهی discussion panel با موضوع «مشکلات موجود و آینده پیش روی چاه آزمایی در ایران» از سوی علی شکوهی، رئیس اداره آزمایش و انگیزش چاه‌های مدیریت اکتشاف، محمد شریفی، عضو هیئت علمی دانشگاه امیرکبیر، علی میلادی مدیر فنی اسبق شرکت wsi، سیدهادی نژاد حسینی – کارشناس ارشد بهره‌برداری مناطق نفت خیز جنوب برگزار شد.

سخنران دیگر این سمینار پائول ناردونه (paul nardon)، مدیر موسسه well-test knowledge international استرالیا بود. موضوع سخنرانی او چالش‌های عملیات چاه‌آزمایی نام داشت. در پایان سمینار نیز مهندس سید صالح هندی با تقدیر از ارائه‌دهندگان مقاله لوح‌های سپاسی را اهدا کرد. و نخستین سمینار تخصصی چاه‌آزمایی با امیدها و افق‌های روشن‌تر و گسترده‌تری به کار خود پایان داد.

اهمیت چاه‌آزمایی در توسعه، اکتشاف و تولید

علی شکوهی، رئیس اداره آزمایش و انگیزش چاه‌ها و مدیر سمینار

موضوع تخصصی چاه آزمایی اهمیت بسیار بالایی برای توسعه و اکتشاف و تولید دارد و در چیدمانی که در سخنرانی‌ها و ارائه‌های سمینار انجام شده است، هم از بخش‌های صنعتی بهره برده‌ایم و هم از بخش‌های دانشگاهی. از مدت‌ها پیش سعی شده است روی چاه آزمایی تمرکز شود و ارتباط بین صنعت و پژوهشگاه‌ها و دانشگاه‌ها برقرار باشد تا از دانش آنها استفاده شود و البته ضمن کورس‌ها و ورک شاپ‌هایی که برگزار می کنیم و در خدمت دانشگاهیان هستیم تبادل اطلاعات خوبی داشته باشیم. کیس‌ها را در اختیار بگذاریم و با دانش آنها برای بهبود کار اقدام کنیم. عناوین مقاله‌ها نیز این هدف را نشان می‌دهد. تلاش کرده‌ایم که از هر حوزه ای متخصصی در پنل‌ها حضور داشته باشد تا در نهایت به کیفیت بالاتر و جمع‌بندی‌های بهتری برسیم. یکی دیگر از بحث‌هایی این سمینار، خدمات شرکت‌هاست این هدف که شرکت‌ها در این زمینه چه کاری می‌توانند انجام دهند. برای مثال برای تقویت چاه‌آزمایی یک شرکت با فناوری جدید یا با دقت بیشتر روی ارتباطات می‌تواند دستاوردهایی داشته باشد. همچنین از این شرکت‌ها دعوت شده است تا در نظرسنجی‌های تخصصی سمینار نیز شرکت کنند و البته دو مقاله از هفت مقاله ارائه شده در این سمینار نیز توسطه متخصصین این شرکت‌ها تهیه شده است درباره چاه آزمایی همیشه در اکتشاف دغدغه‌هایی داشته ایم، این دغدغه‌ها انگیزه ما برای برگزاری سمینار بود. از یک سال پیش که کار را شروع کردیم، نشان داده‌ایم چاه آزمایی به عنوان یک علم نوین بسیار با اهمیت است و امیدواریم که خروجی‌ها به توسعه میدان کمک کند و وضعیت صنعت نفت را بهبود بخشد.

حرکت به سوی آینده

سیدحسین مصطفوی، دبیر اجرایی سمینار:

در سال‌های اخیر و با توجه به اینکه مخازن ما به سمت نیمه دوم عمر می‌روند، مبحث چاه آزمایی جایگاه و اهمیت ویژه‌ای یافته است. به نظر ما در مجموعه اکتشاف که اداره‌ای خاص برای چاه آزمایی دارد و خیلی تخصصی وارد این مبحث مهم صنعت نفت شده است، مبحث این سمینار بین مدیران و کارشناسان مغفول مانده و در سایه عملیات‌های مهندسی نفت قرار گرفته است. این در حالی است که می‌توانیم از تجربه‌ها و علم شرکت‌هایی که در این زمینه تخصص‌ها دارند، بهره ببریم. اهمیت چاه‌آزمایی در اینجاست که اساسا ویژگی‌های مخزن از طریق این علم به دست می‌آید و تنها ابزار اندازه‌گیری که در شرایطی دینامیکی اطلاعات و خواص مخزن را می‌دهد، برای یک مهندس نفت است. چاه آزمایی برنامه‌ریزی‌ها و طرح‌های آینده مخزن را روشن می‌کند اما همایش‌ها و سمینارهایی تخصصی که برگزار می‌شد، جای آن خالی بود. مدتی بود که به این نتیجه رسیدم برای رفع این خلاء و کمک به صنعت نفت، کسانی را که در این زمینه کار می‌کنند، گرد هم آوریم و نقاط قوت و ضعفمان را ارزیابی کنیم. این نخستین سمینار تخصصی درباره چاه آزمایی است و اولین دستاورد آن شناسایی کارشناسان و متخصصانی است که در این حوزه مشغول هستند. جز در مدیریت اکتشاف در هیچ کدام از بخش‌های صنعت نفت اداره اختصاصی برای چاه آزمایی، وجود ندارد. به همین دلیل بر آن شدیم در گام اول همه این کارشناسان را در نخستین سمینار گرد هم آوریم، ارتباط‌ها را ایجاد کنیم تا پایه‌ای برای آینده این حوزه راهبردی شود و همایش‌های بعدی را با فراخوان‌های عمومی در سطح ملی برگزار کنیم. با اینکه در نخستین سمینار فراخوان عمومی نداده‌ایم، اما تلاش شده است تا همه کسانی را که در این حوزه فعالیت دارند، شناسایی کنیم. سی و پنج شرکت خصوصی، دولتی و دانشگاه‌ها و مراکز علمی چون دانشگاه امیر کبیر، دانشگاه صنعت نفت و دانشگاه تهران را به این سمینار دعوت کردیم.

رفع غفلت از موضوع چاه‌آزمایی

علی حمزه‌ای، دبیر علمی سمینار: همیشه چاه آزمایی به دلیل اینکه به عنوان سرویسی جانبی در کنار حفاری و مسائل مخزن دیده می‌شده، مورد غفلت قرار گرفته است. البته درباره چاه‌آزمایی مطالب و سمینارهایی وجود داشته است که زیر مجموعه آنها محسوب می‌شده است، اما در سمینار برای نخستین بار مسئله چاه‌آزمایی به طور تخصصی و مستقل مورد بحث و کنکاش و ارزیابی قرار گرفته است. مدیریت اکتشاف بیشتر از هر مجموعه دیگری سابقه فعالیت در چاه آزمایی را دارد. چاه آزمایی آخرین مرحله‌ای است که می‌توانیم نتایج اکتشاف را نهایی کنیم. می‌توانیم بفهمیم که مخزن تولیدی است یا خیر زیرا پیش از آن نمی‌توان نمی‌توان یک نتیجه نهایی را داد و خط آخر مسائل اکتشافی است و برای همین همیشه یک اهمیت ویژه داشته است. به همین دلیل اکتشاف برای بحث‌های تخصصی چاه‌آزمایی رسالتی را احساس می کرد. برای این منظور به شرکت‌ها و دانشگاه‌ها و مراکز علمی طور خاص نامه زدیم و مطالبشان را در قالب ۱۰ تا ۱۲ محور مطرح شده دریافت کردیم. خوشبختانه مطالب زیادی به دستمان رسید. مقاله‌ها در بحث‌های تفسیر داده‌های چاه آزمایی، عملیات چاه آزمایی و یک مورد هم حفاظت محیط زیست به صورت شفاهی ارائه شد. برای رسیدن به اهداف علمی نخستین سمینار تخصصی چاه آزمایی چهره‌های شاخص علمی داخلی و خارجی را دعوت کردیم.

گشایش نخستین فن‌بازار صنعت نفت، گاز و پتروشیمی ایران

نخستین بازار تخصصی فناوری و نوآوری صنعت نفت، گاز و پتروشیمی ایران با حمایت معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس و شرکت‌های گازی و پتروشیمی مستقر در پارس جنوبی (روز دوشنبه ۲ اسفندماه) در عسلویه گشایش یافت.

خشایار پورمحمد شاهینی، رئیس پژوهش و فناوری سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس در این زمینه گفته است: در حاشیه این نمایشگاه، قراردادها و تفاهم‌نامه‌هایی با شرکت‌های دانش‌بنیان حاضر در نمایشگاه برای کمک به بازاریابی و تجاری‌سازی محصولات آنها در منطقه ویژه پارس جنوبی امضا شد.

هدف از برپایی این نمایشگاه، معرفی شرکت‌های داخلی ارائه‌دهنده محصولات و خدمات فناورانه، رفع نیازمندی‌های صنایع، تسهیل در تبادل بازار بین شرکت‌های فناور و صنعتگران و کشف زمینه‌های جدید برای فعالیت شرکت‌های فناور مستعد بود.

پورمحمد، بررسی انتقال فناوری، بیان شرایط ورود به بازار منطقه به شرکت‌های فناورانه، تعامل واحدهای پژوهشی و عملیاتی صنایع منطقه با شرکت‌های فناور و تهیه وندورلیست شرکت‌کنندگان را از دیگر اهداف برگزاری این رویداد مهم عنوان کرد.

رئیس پژوهش و فناوری سازمان منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس با بیان اینکه بیش از ۵۰ شرکت فناوری و دانش بنیان در این نمایشگاه حضور داشته، به برگزاری کارگاه‌ها، برنامه‌های جنبی و نشست‌های تخصصی تبادل فناوری در این نمایشگاه اشاره کرده و افزوده است: معرفی محصولات و خدمات فناورانه، نشست‌های مشترک با واحدهای پژوهش و فناوری صنایع، نشست‌های بازرگانی، مناقصات، عقد قراردادها، کارگاه‌های آموزشی فنی و مهندسی و تورهای صنعتی از برنامه‌های جنبی این رویداد بود.

نخستین بازار فناوری و نوآوری صنعت نفت، گاز و پتروشیمی ایران از ۲ تا ۴ اسفند ماه جاری در دانشگاه پیام نور عسلویه دایر شد.

تعیین سهم ۳ درصدی مناطق نفت‌خیز از صادرات

نمایندگان در جلسه علنی عصر روز سه‌شنبه (سوم اسفندماه) مجلس شورای اسلامی در بررسی جزییات لایحه بودجه سال ۹۶ کل کشور، بند الف بخش درآمدی تبصره یک ماده واحده لایحه بودجه سال ۹۶ کل کشور را با ۱۱۹ رای موافق، ۲۹ رای مخالف، سه رای ممتنع از ۲۰۰ نماینده حاضر تصویب کردند.

نمایندگان مجلس شورای اسلامی در این بند، بانک مرکزی را مکلف کردند در طول سال و متناسب با وصول منابع، بلافاصله نسبت به واریز این وجوه و سهم ۱۴/۵ درصد شرکت ملی نفت ایران از کل صادرات نفت و میعانات گازی (معاف از تقسیم سود سهام دولت) و همچنین سهم ۳ درصد مناطق نفت‌خیز، گازخیز و کمتر توسعه یافته اقدام کند.

نمایندگان موافق با کلیات لایحه بودجه ۹۶ می گویند

کاهش اتکا به درآمدهای نفتی از نکات مثبت بودجه ۹۶ است

در جریان بررسی گزارش کمیسیون تلفیق مجلس در خصوص بودجه ۹۶، نمایندگان مجلس شورای اسلامی، روز (دوشنبه، دوم اسفندماه) موافقت و مخالفت خود را با کلیات بودجه سال آینده در صحن علنی اعلام کردند.

رحیم زارع، نایب رئیس کمیسیون تلفیق بودجه ۹۶ که یکی از موافقان کلیات بودجه ۹۶ است، گفته است: در بودجه سهم صندوق توسعه ملی ۳۰ درصد است که بیانگر کاهش اتکا به درآمدهای نفتی است و با وجود بهتر شدن وضع فروش نفت، دولت تقریبا اتکا بودجه به درآمد نفتی را به ۳۵ درصد رسانده است.

کاهش اتکا به درآمدهای نفتی باید به صورت آرام صورت گیرد، البته این مهم از سال ۹۳ اجرایی و شروع این کار با ۳۰ درصد شدن سهم صندوق توسعه ملی آغاز شده است. در رابطه با قیمت حامل‌های انرژی مانند نرخ بنزین، گازوییل و نفت افزایشی صورت نگرفت و این بیانگر آن است که مجلس و دولت دغدغه‌های مردم را درک می‌کنند.

غلامعلی جعفرزاده ایمن آبادی، عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس نیز در موافقت با کلیات بودجه ۹۶، عنوان کرده است: قرار است در سال ۱۳۹۶ بالاترین حجم نفت فروخته شده روزانه ۲ و نیم میلیون بشکه باشد که هر بشکه ۵۵ دلار و هر دلار ۳ هزار و ۳۰۰ تومان باشد، سهم شرکت نفت و سهم صندوق توسعه ملی نیز کنار گذاشته شود که این اقدام ۳۰ میلیارد دلار برای کشور درآمدزایی خواهد داشت. کمیسیون تلفیق بودجه تلاش کرد با همراهی دولت و با توجه به هزینه‌های اجتناب ناپذیر در اجرای سیاست‌های ابلاغی مقام معظم رهبری، سهم صندوق توسعه ملی در درآمد صادرات نفت از ۲۰ درصد به ۳۰ درصد افزایش پیدا کند، همچنین طبق احکام دائمی برنامه ششم توسعه، سهم مناطق محروم و نفتخیز از ۲ درصد به ۳ درصد افزایش پیدا کرد و با احتساب میعانات گازی اعتبار استان‌ها از ۲ هزار میلیارد تومان به ۴ هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان افزایش یافت.

هیچ گونه قطع گاز در شهرهای شمالی گزارش نشده است

سیدعلی ادیانی، نایب رئیس کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی، به کاهش دمای هوا در شهرهای شمالی کشور اشاره کرده و گفته است: باوجود کاهش محسوس دما، هیچ گونه قطع گاز در شهرهای شمالی گزارش نشده است.

در زمان سرما و کاهش دما، مدیریت صحیح مصرف از سوی وزارت نفت، شرکت ملی گاز ایران، مدیران ارشد مازندران و مردم صورت گرفت که در آن مقطع با افت فشار گاز مواجه نشدیم. برای تامین گاز مازندران و استان‌های شمالی، خط لوله انتقال گازی از دامغان به ساری کشیده شده که با اتمام آن فشار گاز شهرهای شمالی تقویت می‌شود.

مدیریت صحیح و توزیع درست در کنار مصرف بهینه باعث شد مشکلی در حوزه گازرسانی به استان مازندران و شهرهای شمالی کشور باوجود کاهش محسوس دمای هوا ایجاد نشود.

قیمت بنزین سال ۹۶ افزایش نمی‌یابد

نمایندگان مجلس شورای اسلامی در نشست علنی روز چهارشنبه (چهارم اسفندماه) در جریان بررسی بخش درآمدی جزئیات لایحه بودجه سال ۹۶ کل کشور، با بند (د) تبصره ۱ این لایحه با ۱۵۳ رای موافق، ۳۹ رای مخالف و چهار رای ممتنع از مجموع ۲۱۵ نماینده حاضر در صحن علنی موافقت کردند.

محمدمهدی مفتح، سخنگوی کمیسیون تلفیق لایحه بودجه ۹۶ در بیان این بند، گفته است: در صورت تصویب این بند هیچ افزایش قیمتی در فرآورده‌های نفتی صورت نخواهد گرفت. در واقع قیمت واقعی بنزین همان ۱۰۰۰ تومان باقی می‌ماند، اما لازم است بدانید ۷۰۰ تومان از این قیمت هزینه بنزین بقیه مالیات بر ارزش افزوده است، بنابراین با آن که افزایش قیمت نداریم، پنج درصد از این هزینه که شامل درآمدهای حاصل از فروش نفت است، برای توسعه در اختیار وزارت نفت قرار می‌گیرد. براساس بند «د» تبصره ۱ لایحه مذکور، وزارت نفت از طریق شرکت‌های تابعه ذیربط مکلف است منابع مورد نیاز را از محل افزایش پنج درصد به قیمت هر لیتر فرآورده‌های نفتی شامل بنزین، نفت سفید، نفت گاز، نفت کوره، گاز مایع و سوخت هواپیما تامین کند و پس از واریز به حساب خزانه‌داری کل کشور مصرف کند، این منابع مشمول مالیات با نرخ صفر است.

سخنگوی کمیسیون انرژی مجلس:

ایران و توتال قراردادی امضا نکرده‌اند که نقض عهدی صورت گرفته باشد

اسدالله قره خانی، سخنگوی کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی با بیان این که تاکنون هیچ قراردادی میان ایران و توتال امضا نشده، گفته است: هنوز قرارداد با توتال در مرحله مذاکرات و تفاهم‌نامه است و کارشناسان شرکت فرانسوی توتال با کارشناسان ایرانی مذاکره داشته و بازدیدهای میدانی از مناطق مختلف نفتی دارند.

وی با اشاره به این که هم اکنون مستنداتی در زمینه افشای اطلاعات از سوی توتال به قطری‌ها وجود ندارد، عنوان کرده است: در فعالیت‌های این شرکت‌ها مهم‌ترین مسئله این است که بخشی از اطلاعات را باید شرکت‌ها به صورت میدانی به دست بیاورند، بنابراین احتمالا به مطالعات ما اکتفا نکرده و هم اکنون یا در آینده این اطلاعات در اختیارشان قرار می‌گیرد. تفاهم‌نامه طرح توسعه فاز ۱۱ پارس جنوبی، اواسط آبان‌ماه میان شرکت ملی نفت ایران و کنسرسیومی متشکل از شرکت‌های توتال فرانسه، شرکت ملی نفت چین (سی‌ان‌پی‌سی) و شرکت پتروپارس امضا شد که این تفاهم‌نامه هنوز منجر به قرارداد نشده است.

همگام با برجام

افزایش قدرت مانور عملیاتی در پایانه ماهشهر

اشـــاره

فرزانه اسماعیل زاده | از سال ۱۳۳۸ که بندر ماهشهر به دلیل موقعیت جغرافیایی ممتاز در کنار خورموسی و دسترسی بهتر نفتکش‌ها برای حمل و صدور فرآورده‌های نفتی پالایشگاه آبادان انتخاب و به بندری مجهز و امروزی تبدیل شد، همواره از اهمیت و امنیت ویژه‌ای برخوردار است و در موقعیت‌های جنگ، بازسازی، تحریم و اکنون پسا تحریم، همچنان بدون توقف با پشتکار و از خودگذشتگی کارکنان صنعت نفت کشور به کار خود ادامه می‌دهد. در این میان حضور نیروهای توانمند و دلسوز، بخش جدایی‌ناپذیر کار در پایانه ماهشهر است، کاپیتان جواد زاهدی، رئیس این پایانه، از آن جمله به شمار می آید که با ۶۸ نفر از همکاران خود به خوبی در این پایانه خدمات‌رسانی می‌کنند. افزایش مراجعه کشتی‌ها به پایانه ماهشهر پس از برجام و برنامه‌های توسعه‌ای این پایانه، موضوع گفت‌وگوی خبرنگار مشعل با وی است که در ادامه می‌خوانید.

ماموریت‌های شرکت پایانه‌های نفتی ایران در پایانه ماهشهر چیست و در واقع این پایانه چه اقداماتی انجام می‌شود؟

حضور در عملیات پهلودهی و جداسازی نفتکش‌ها به اسکله، اسکورت و هدایت کشتی‌ها در زمان ورود به پایانه و خروج تا بندر امام خمینی(ره)، آماده باش عملیاتی در زمان بارگیری و تخلیه نفتکش‌ها، مقابله و مبارزه با آلودگی‌های نفتی و آتش سوزی‌های احتمالی که از سوی کارکنان شرکت پایانه‌های نفتی ایران در پایانه ماهشهر انجام می‌شود. اعزام یدک‌کش به بندر امام، انجام مانورهای اضطراری، کمک به بازسازی اسکله‌ها، نقل‌وانتقال تجهیزات، کنترل و جلوگیری از تصادم کشتی‌های مرده در لنگرگاه پایانه، ازجمله خدمات جنبی است که از سوی عملیات دریایی ماهشهر اجرا می‌شود.

همه تعمیرات اضطراری و دوره‌ای شناورها از سوی واحد تعمیرات در محل استقرار شناورها انجام می‌شود. برای قطع وابستگی به وارد کردن لوازم یدکی از خارج، اکثر قطعات در داخل شبیه‌سازی می‌شود و یا قطعات فرسوده بعد از بازسازی دوباره مورد استفاده قرار می‌گیرد.

تعمیرات اساسی یدک‌کش‌ها که عمدتاً شامل خزه زدایی و رنگ‌آمیزی زیرآبی و بازدید شافت و پروانه و سایر اجزای آن است، در حوضچه‌های خشک داخلی انجام می‌شود.

درباره امکانات سخت‌افزاری پایانه ماهشهر برای اجرای ماموریت‌های محول شده توضیح دهید.

پایانه ماهشهر دارای چهار یدک کش دانیال، پیلتن، رویین تن و جاوید است. سه فروند یدک کش عملیاتی / آتشخوار به نام‌های پیلتن و رویین تن هر کدام با قدرت ۳۰۰۰ اسب قوه، در منطقه ماهشهر استقرار دارند.

هر چهار یدک کش به سیستم‌های ایمنی و نجات جان مجهز است و همه گواهینامه‌های لازم را از سازمان رده‌بندی مطابق با استانداردهای بین‌المللی دریافت کرده‌اند، البته یدک کش جاوید به تازگی به ناوگان پایانه ماهشهر اضافه شده است.

با چه هدفی این یدک کش به ناوگان ماهشهر اضافه شد؟

با توجه به افزایش تعداد عملیات پهلودهی و جداسازی در پایانه ماهشهر که ناشی از افزایش صادرات فرآورده‌های نفتی پالایشگاه آبادان در دوران پسا برجام است، این شناور جدید به ناوگان ملکی پایانه ماهشهر اضافه شد.

حضور این شناور چه تاثیری در اجرای ماموریت‌های کاری در پایانه ماهشهر داشته است؟

با افزوده شدن این شناور جدید(یدک کش جاوید) به ناوگان ملکی پایانه ماهشهر، قدرت چابکی عملیات و رضایتمندی مشتری افزایش یافته و موجب شده است محدودیت بارگیری و هدایت کشتی‌ها به حداقل ممکن برسد، ضمن اینکه استفاده از این شناورها ضریب ایمنی اجرای عملیات را در پایانه ماهشهر به حد مطلوب رسانده است.

در صحبت‌های قبلی به اجرای فعالیت های تعمیراتی در پایانه ماهشهر اشاره کردید، وضعیت کنونی تعمیرات چگونه است؟

بخش تعمیرات نخست با هدف حمایت از پیمانکاران داخلی واستفاده از ظرفیت صنعتگران کشور و حل مشکلات تحریم در پایانه ماهشهر ایجاد شد که البته وجود داک بندر امام در نزدیکی این پایانه، از دیگر مواردی بود که پایانه ماهشهر را در بخش تعمیرات تقویت کرد، اما نکته مهم آن است که در چند سال گذشته علاوه بر اینکه از توانمندی پیمانکاران داخلی بهره برده‌ایم، فرصتی فراهم شد تا نیروهای شرکتی نیز توانایی بیشتری در این زمینه کسب کنند.

در این خصوص می‌توان به تعمیر شیرهای زیر آبی یدک کش‌های جاوید و دانیال اشاره کرد که برای نخستین بار وبدون بالا کشیدن داکینگ و انتقال به حوضچه خشک انجام شد.

در سال جاری تعمیرات دیگری نیز داشته‌اید؟

بله، تعمیر دو فروند بارج مختص محموله‌های دریایی و ماشین‌آلات، همچنین تعمیر یدک کش ۱۲ فروردین که طبق برنامه‌های سازمان جهانی دریا نوردی«IMO» انجام شده است.

وضعیت منابع انسانی در پایانه ماهشهر چگونه است؟

طبق ساختار سازمانی مصوب، تعداد ۶۸ نفر از کارکنان رسمی، قرارداد مستقیم و پیمانکاری در پایانه ماهشهر شامل ناخدایان، مهندسان موتورخانه، سرملوان و موتوریست و... در منطقه انجام وظیفه می‌کنند. با برگزاری دوره‌های آموزش فنی تجربیات نیروهای با سابقه در زمینه های ناخدایی و ناوبری به نیروهای جوان منتقل می شود.

روایت «مشعل» از نهمین نشست هم‌اندیشی مشاوران امور زنان شرکت ملی نفت ایران در مشهد مقدس

زنان زیر ذره‌بین‌های سختگیرانه

آرزو عطایی

اشـــاره

نهمین نشست هم اندیشی مشاوران امور زنان با عنوان «جایگاه زن در نظام الهی» با حضور فاطمه تندگویان، مشاور وزیر در امور زنان و خانواده، نوشین نجار، مشاور مدیر عامل شرکت ملی نفت ایران در امور زنان، مشاوران زن شرکت‌های زیرمجموعه شرکت ملی نفت ایران، مشاوران امور زنان دستگاه‌های اجرایی استان خراسان رضوی و جمعی از کارکنان و مشاوران زن شرکت‌های نفت مناطق مرکزی و شرکت بهره‌برداری نفت و گاز شرق، شرکت گاز و پخش فرآورده‌های نفتی ایران روز چهارشنبه (۲۷ بهمن ماه) به همت امور زنان شرکت ملی نفت ایران و به میزبانی شرکت نفت مناطق مرکزی در فضای معنوی شهرمشهد مقدس برگزار شد؛ در مطلب پیش رو گزارشی از سخنرانی‌ها در این نشست بازتاب یافته است.

مدیرعامل شرکت بهره‌برداری نفت و گاز شرق در این نشست با اشاره به این که مهمترین مانع پیش روی پیشرفت زنان، نگرش‌های اجتماعی موجود در جامعه است، گفت: «حقوق زنان در قانون پیش‌بینی شده، اما اجرایی شدن این قوانین با موانعی همراه است که این موانع در ابعاد ساختاری می‌تواند با سیاست‌گذاری‌هایی همراه باشد که باید بازنگری شود و مهمترین عامل فراروی این مسیر، نگرشی است که در جامعه حکمفرماست.»

محمد مام بیگی تاکید کرد: «اگر چه بسیاری از کارکنان و مدیران بر این باورند که زنان می‌توانند در مناصب بالای مدیریتی مشغول به کار شوند، ولی در عمل بیشتر آنان مدیریت را کاری مردانه می‌دانند و معتقدند که مردان در مدیریت خلاق‌تر و موفق‌ترند، اما اگر از بسیاری از همین همکاران نظرخواهی کنیم، بر این باورند که انضباط و وظیفه‌شناسی و تعهد در زنان نسبت به مردان بیشتر دیده می‌شود.»

وی با اشاره به این که دین مبین اسلام نیز نهایت بالندگی را برای مقام زن در نظر دارد، گفت: «در شان مقام و منزلت زن همین بس که نبی اکرم (ص) از حضرت فاطمه زهرا (س) به عنوان ام ابیها یاد کردند؛ در پرتو انقلاب اسلامی نیز با تحول فکری و رویکرد جدید جامعه و با پیروزی انقلاب که با رهبری امام راحل و حضور تاثیر برانگیز زنان شکل گرفت، زنان موقعیت مناسبتری پیدا کردند تا توانایی‌های خود را به اثبات برسانند و از آن زمان تاکنون در مقاطع مختلف از جمله هشت سال دفاع مقدس، دوره‌های سازندگی و پیشرفت‌های علمی نشان دادند که چقدر می‌توانند موثر باشند. خوشبختانه اکنون فرصت‌های بیشتری فراهم شده است تا این زنان بتوانند توانایی‌هایشان را اثبات کنند و در سال‌های اخیر شاهد این بودیم که زنان در بسیاری از عرصه‌های سیاسی و اجتماعی به موفقیت‌های چشمگیری دست پیدا کرده‌اند.» وی با ابراز رضایت از عملکرد زنان شاغل در شرکت بهره‌برداری نفت و گاز شرق تصریح کرد: «آنچه برای ما مشخص است، این است که مشارکت اجتماعی و سیاسی زنان و واگذاری مسئولیت‌های ایشان در سطوح میانی با موانع جدی روبه‌رو نیست، اما آمار نشان می‌دهد که این مشارکت در سطوح بالای مدیریتی دارای دشواری‌های است که از دو منظر ساختار و نگرش می‌تواند بررسی شود.» مام بیگی افزود: «امیدوارم دستاورد این نشست‌ها منجر به این شود که زنان و مردان با استعدادهای یکسان، از حقوق اجتماعی خودشان به یک اندازه بهره‌مند شوند و اگر تفاوتی وجود دارد، بر اساس استعداد افراد باشد، نه جنسیت.»

نرخ مشارکت زنان در ایران پایین است

مشاور وزیر در امور زنان و خانواده در نهمین نشست شبکه مشاوران زن شرکت ملی نفت ایران گفت: «۳۷ سال از انقلاب می‌گذرد، اما اغلب به تعارف در مراودات گفته می‌شود که زنان مقدم‌ترند؛ اما این مهم است که ببینیم چه زمانی این تعارفات به یک جدیت تبدیل می‌شود و دیدگاه‌ها و آرمان‌های انقلاب که در کلام بزرگان انقلاب بوده است، به منصه ظهور و بروز می‌رسد؛ ما امانتدار انقلابی هستیم که خون شهدای بیشماری پای آن ریخته شده است، بنابراین باید نگران آینده و پیاده‌سازی اهداف آن و احقاق حقوق ضعفا و یتیمان باشیم؛ زنان یتیم نیستند، اما فرصت‌های بسیاری از آنان گرفته شده است و نمی‌توانیم برای خوشایند بگوییم همه چیز خوب است، با استعدادترین دختران ما برای تحصیل و... عزم مهاجرت می‌کنند که متاسفانه در برخی موارد خسارت‌های فراوانی برای ما دارد.»

فاطمه تندگویان با اشاره به برخی صحبت‌های امام برگرفته از کتاب جایگاه زن در نگاه امام خمینی (ره) افزود: «در صحبت‌های

در صحبت‌های بنیان گذار انقلاب اسلامی که ما شیفته او شدیم بارها و بارها بر مقام کرامت، حضور آزادانه، حداکثری و پیشرو بودن زنان در عرصه‌های سیاسی و اجتماعی، اختیار تام زنان، عدم تفاوت بین زن و مرد، حق دخالت زن در سرنوشت خویش و مقدرات اساسی کشور و مردانه نبودن شئونات جامعه تاکید شده است

بنیان گذار انقلاب اسلامی که ما شیفته او شدیم و آرمان انقلاب با کلام ایشان که برگرفته از دین مبین اسلام، مکاتب الهی و درک عمیق و همه جانبه از قرآن بوده است، بارها و بارها بر مقام کرامت، حضور آزادانه، حداکثری و پیشرو بودن زنان در عرصه‌های سیاسی و اجتماعی، اختیار تام زنان، عدم تفاوت بین زن و مرد، حق دخالت زن در سرنوشت خویش و مقدرات اساسی کشور و مردانه نبودن شئونات جامعه تاکید شده است.

وی با تاکید بر این که شبکه‌های مشاوران زن به دنبال کاستی‌هایی که در جامعه و صنعت نفت در حوزه حقوق زنان وجود داشت، شکل گرفت، گفت: «در بحث جنسیت، تبعیضی تاریخی در طی اعصار و قرون در جهان و ایران نهادینه شده که متاسفانه مانع از ظهور و بروز نیمی از جامعه اسلامی شده است و از همین جهت بود که در چند قرن اخیر در ساختارهای حقوق بشری به مسئله زنان به شکلی خاص پرداخته شد، طبق اعلامیه حقوق بشر که ۶۰ سال از تدوین آن می‌گذرد، زنان باید از حقوقی برابر با مردان برخوردار باشند، ولی در قرآن که از قرن‌ها پیش تدوین شده است، بر حقوق برابر و مشابه زنان و مردان تاکید، اما متاسفانه گاهی با یکسو نگری تفسیر شده است و اثبات حقوق زنان در مواردی همچون حق عائله‌مندی، حق مستمری پس از فوت، حق مهاجرت، حق تحصیل و ... با سختی‌های زیادی همراه بوده است و در مواردی نیز اصلا این حقوق به دست نیامده که ناشی از موانع نگرشی عمیق در سطح جامعه است.»

مشاور وزیر، در امور زنان و خانواده با تاکید بر اینکه طبق آرمان‌های انقلاب اسلامی آنچه ما دنبال می‌کردیم، این بود که زن به کمال وجودی خود برسد و کمال وجودی او اقتضا می‌کند که در همه امور مشارکت کند، افزود: «طبق تفسیر آیت‌الله طالقانی، قتل، مانع ایجاد کردن بر سر راه استعدادهای بشر است و وقتی استعدادهای افراد بروز و ظهور نکند، شبیه این است که فرد را کشته‌ایم، بنابراین باید بستر مناسب در جهت شکوفایی استعدادهای زنان در همه عرصه‌ها فراهم، موانع نظری و نگرشی موجود برداشته شود و از همه مهمتر عدالت اجتماعی به عنوان اساسی‌ترین آرمان انقلاب برای همه انسان‌ها به ویژه زنان برآورده شود.»

فاطمه تندگویان با اشاره به لزوم مشارکت زنان در جهت دستیابی به اهداف توسعه و اقتصاد مقاومتی گفت: «اقتصاد مقاومتی محقق نمی‌شود، مگر این که همه افراد جامعه در توسعه سهیم باشند و تفاوتی بین حضور زنان و مردان نباشد، اما متاسفانه در عمل تمامی بخشنامه‌های جذب سهمیه اشتغال را به مردان اختصاص می‌دهد و به ندرت در حوزه‌های محدودی زنان دیده می‌شوند و ممانعت کماکان یک امر پسندیده و نهادینه شده است؛ سال گذشته در آزمون استخدامی پالایشگاه اراک در مقایسه با مشاغل مختلفی که برای مردان اعلام نیاز شده بود، یک سهمیه برای زنان اعلام شده بود و این در حالی است که ما تعداد قابل توجهی فارغ التحصیل زن دانشگاهی در رشته‌های مهندسی، مکانیک، شیمی و نفت داریم و معتقدم که یا باید در دانشگاه‌ها بسته شود و یا این که در زمینه بهره‌وری، فکری اساسی شود و هوشمندانه، خردمندانه و منطقی حرکت کنیم و همه بخش‌های جامعه با یکدیگر هماهنگ باشند.»

وی در بررسی شاخص‌های توسعه انسانی که از سوی مراجع جهانی اعلام شده است، گفت: «در سطح دنیا شرایط مشارکت اجتماعی و اقتصادی زنان بهبود بخشیده شده است و حتی در کشوری نظیر عربستان نرخ مشارکت اقتصادی زنان ۲۱ درصد اعلام شده، این در حالی است که این نرخ در ایران در طول ۶۰ سال گذشته هیچ گاه به ۱۳ درصد نیز نرسیده است؛ در بحث شاخص توسعه جنسیتی نیز رتبه ایران به شدت پایین بوده و در بین ۱۷۸ کشور رتبه ۲۸ اعلام شده و این نشان دهنده این است که از توان و انرژی زنان به طور کامل استفاده نشده است؛ همچنین در شاخص شکاف جنسیتی، ایران در بین ۱۴۲ کشور، رتبه ۱۳۲ را به خود اختصاص داده است که بعد از کشورما، کشورهای عراق، افغانستان و سوریه قرار می‌گیرند که تقریبا در شرایط جنگی هستند.»

تندگویان با تاکید بر این که ۵۰ درصد تحصیلکرده‌های زن زیر ۳۰ سال رشته‌های مهندسی کشور هم اکنون بیکار هستند، گفت: «اگر چه زنان توانسته‌اند به همت بالای خودشان در عرصه‌های تحصیلی موفق شوند، ولی با اینکه بیش از نیمی از جمعیت تحصیلکرده را تشکیل می‌دهند، از استعدادهای آنان استفاده نشده و این یک فاجعه است.

تندگویان افزود: «علت آن است که فکر می‌کنیم سازمان‌ها و صنعت مردانه است؛ حتی در مواردی نیز که دیده می‌شود زنان به مناصب بالای مدیریتی دست یافته‌اند، متاسفانه تلاش می‌شود تا حوادث و نقایص به زن بودن او نسبت داده شود، این در حالی است که هیچ گاه در مورد مدیران مرد چنین اتفاقاتی رخ نمی‌دهد و متاسفانه زنان زیر ذره‌بین‌های سختگیرانه هستند.»

مشاور وزیر در امور زنان و خانواده بالا رفتن نرخ طلاق و تجرد انتخابی را از جمله آسیب‌های موجود در حوزه زنان و خانواده در کشور عنوان کرد و افزود: «برای کاهش آسیب‌های اجتماعی در این حوزه و نیز حضور حداکثری زنان در عرصه‌های اقتصادی، سیاسی و اجتماعی و درک جایگاه زنان باید گام‌های اساسی برداشت.»

فاطمه تندگویان همچنین با اشاره به تاکیدات مقام معظم رهبری در دفاع از حقوق زنان در حوزه‌هایی نظیر تامین امنیت زنان در تحصیل، استقلال و اراده در بحث مالکیت و ازدواج و شکوفایی استعدادها افزود: «با وجود این بیانات، متاسفانه هنوز هم در جامعه اسلامی مواردی دیده می‌شود که از ازدواج کودکان دفاع شده و خشونت علیه زنان توجیه می‌شود و اگر دست به دست یکدیگر نداده و هماهنگ عمل نکنیم، در آینده منتظر چالش‌های جدی‌تری خواهیم بود، چرا که زنان می‌خواهند علاوه بر حفظ جایگاه خانواده، جایگاه اجتماعی خود را نیز داشته باشند و اگر این بخش از جامعه مورد غفلت و ظلم قرار بگیرد، جامعه مورد ظلم قرار خواهد گرفت.»

در پایان این نشست، دکتر زهرا شجاعی، پژوهشگر حوزه قرآن در سخنانی با موضوع جنسیت، به بیان مطالبی درباره مقام فاطمه زهرا(س) و دیدگاه اسلام به زنان پرداختند؛ همچنین در بعدازظهر روز چهارشنبه، ۲۹ بهمن، با حضور فاطمه تندگویان، مشاور وزیر در امور زنان و خانواده، نوشین نجار، مشاور مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران و مشاوران زن زیرمجموعه های شرکت ملی نفت ایران در نشستی داخلی به تبادل نظر و هماهنگی درباره گزارش عملکرد سال ۹۵ مشاوران شرکت های زیر مجموعه و برنامه های سال ۹۶ و نیز بررسی اهم مشکلات زنان در زیرمجموعه‌های شرکت ملی نفت پرداختند و راهکارهای مورد نظر از سوی مشاور وزیر در امور زنان و خانواده و نیز مشاور مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران ارائه شد.

نبرد الکترود و آهن در غرب کشور

گاز؛ پله پله تا شهر اورامان

مهدی مهرابی | اورامان که در زبان کردی «هورامان» تلفظ می‌شود، منطقه‌ای کوهستانی در استان کردستان و هم مرز با کشور عراق بوده که به دلیل وضعیت جغرافیایی، گاز؛ پله پله به آن رسیده است!

از سنندج تا اورامان، فاصله ای ۱۷۰ کیلومتری را طی می‌کنیم و با عبور از گردنه برف گیر ژالانه که این روزها شاهد بارش بیش از دو متر برف است و گذر از جاده شهدای دزلی به منطقه اورامان می‌رسیم. مسیری که دارای دره‌های پر پیچ و خم و عمیق بوده و گاز به عنوان عاملی برای رفاه به این منطقه سخت گذر رسیده است؛ اما با چه دشواری بماند!

گاز با عبور از دره‌های عمیق و کوهستانی به منطقه‌ای رسیده که تاریخش به دوران ساسانیان باز می‌گردد و در میان اهل سنت از اعتبار خاصی برخوردار است. شهری که در دامنه کوه‌های تخت و با شیب‌های تند بنا شده است این روزها دیگر راحت تر از گذشته از سرما یاد می‌کند.

معماری اورامانات کاملا با کوهستان انطباق دارد و مردان جزیره گاز نیز برای انتقال این عصاره حیات، خطوط لوله را با محیط وفق داده و لوله‌های گاز را در مسیر پر پیچ و خم اجرا کرده اند تا اورامان به عنوان آخرین شهر فاقد گاز استان کردستان از این سوخت پاک بهره‌مند شود.

خانه‌ها در اورامان با توجه به شیب تند و دامنه‌های صخره‌ای به صورت پلکانی ساخته شده اند و همین موضوع گازرسانی به این منطقه را با دشواری خاصی روبه رو کرده است. به دلیل معماری خاص این منطقه، حیاط هر خانه، بام خانه‌ای دیگر است و این منطقه را «هزار ماسوله کردستان» نیز می‌نامند. جغرافیای منطقه، جهادگران صنعت گاز را بر آن داشته است هرچند با سختی فراوان، ولی تمام تلاش خود را به کار گیرند تا بدون تغییر در معماری خاص این منطقه، گاز را به تمام بخش‌های آن برسانند. در این مسیر، عبور دادن خط انتقال گاز از مسیر پر پیچ و خم و گذر از رودهای طول مسیر نیز شرایط خاصی داشت که با به کارگیری روش‌های جدید و تحمل سختی فراوان امکان پذیر شد.

عملیات گازرسانی به اورامان آنچنان دشوار بوده که حمیدرضا عراقی، معاون وزیر نفت و مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران درباره آن می‌گوید: «عملیات گازرسانی به شهر اورامان به عنوان یک الگوی کار در شرایط سخت ثبت می‌شود».

گازرسانی به اورامان محقق نمی‌شد مگر با همکاری شبانه روزی کارکنان توانمند صنعت گاز و در این میان تیم جوشکاری در کنار دیگر بخش‌ها تلاش داشته تا در نبردی میان الکترود و آهن، تکه تکه، زنجیره لوله‌ها را به هم متصل کند و گاز را که به نوعی عنصر حیات این روزهای همه مناطق به ویژه بخش‌های سردسیر کشور است به اورامان نیز برسانند.

نوازش الکترود روی آهن و تزریق احساس از طریق دستان جوشکار، نوعی انرژی ایجاد می‌کند که لوله‌ها به هم متصل شوند و گاز در مسیر رسیدن به منازل مردمان ایران زمین در منطقه اورامان قرار گیرد.

حریف آهن، تنها آتش و مهر است! الکترود به تنهایی حریف آهن نمی‌شود و جوشکار با سوزاندن آن و اضافه کردن چاشنی نوازش و مهر، لوله را نرم می‌کند تا مسیر انتقال سوخت گرمابخش منازل مردم هموارتر شود.

الکترود که می‌سوزد؛ نور، دود و گرمایی برپا می کند که ثمره آن تکمیل چرخه گازرسانی است و در این فرآیند قطره‌های اشک از چشمان جوشکار می‌ریزد که مشخص نیست اشک شوق است یا عوارض جوشکاری! به گمانم خوشحالی بابت آب مروارید است که در اثر فعالیت مداوم جوشکاری در سال‌های بعد میهمان چشمانش خواهد شد و فروش این مرواریدها می‌تواند مرهمی بر روزهای سختش باشد!

از مروارید که بگذریم، دودی که در فرآیند نرم کردن آهن برپا می‌شود، کلکسیونی از مواد سمی دارد که با ورود به ریه جوشکار سبب سرفه و نارسایی تنفسی آن می‌شود و در دراز مدت، عوارض «تب دود جوش» شامل لرز، تشنگی، درد عضلانی، درد سینه، سرفه، خس خس سینه، خستگی، تهوع و طعم فلزی در دهان به سراغ جوشکار می‌آید.

از طرفی، بر سر گذاشتن کلاه و ماسک جوشکاری در شرایط عادی بسیار دشوار است ولی ناگزیر در هر شرایط آب و هوایی برای دور ماندن از گزند دود و اشعه باید آن را بر سر خود قرار دهد. قرار دادن حفاظ بر سر جوشکار آن هم در یک روز گرم که آفتاب قدرتش را به رخ می‌کشاند، گرمای محیط و لوله را دوچندان و تنفس را دشوار می‌کند.

جوشکاری به هیچ وجه نباید تعطیل شود و با وجود سختی بالای کار، نبرد الکترود و آهن ادامه دارد. جوشکار با دستمالی که محافظ گرماست، عرق پیشانی را پاک می‌کند و با مشقت فراوان دستگاه جوش را به قسمتی دیگر می‌کشاند تا دریچه ای دیگر بسته و گاز مرحله به مرحله به محل تعریف شده نزدیک تر شود.

به دوش کشیدن دستگاه جوشکاری از یک طرف و قدم برداشتن با آن کفش‌های سنگین

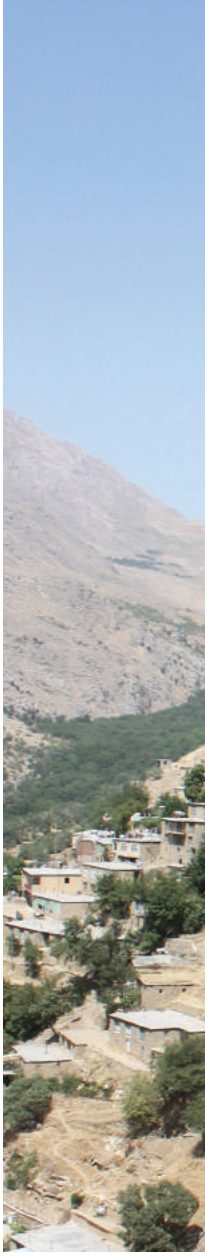

صنعتی که خود در این محیط قصه‌ای دیگر دارد، از سوی دیگر طاقت او را طاق می‌کند. از اینها که بگذریم، جوشکار، سنگینی تجهیزات و لباس را می‌تواند تحمل کند ولی حس دوری از خانواده را چه کند! دوری از خانواده و بزرگ شدن فرزندی که شاید هرگز متوجه بزرگ شدنش نشده است؛ دوری‌ای که موجب شده است با هر بار دیدن دوبارشان روی از شرمساری بپوشاند.

اما نه! خانواده به او و تلاشی که برای آب و خاک میهن کرده، افتخار می‌کند و دعای خیر میلیون‌ها ایرانی به دلیل ایجاد شرایطی که منازلشان بدون دغدغه گرم شود، پشت سرش است. اگرچه این روزها به مدد توسعه شبکه‌های مجازی دیدن از راه دور نیز میسر شده اما هنوز نوازش پدرانه با هیچ شبکه ای جایگزین نمی‌شود و حس در آغوش کشیدن فرزند از سوی پدر را نمی‌توان از راه دور انتقال داد.

بار دیگر نبرد الکترود و آهن آغاز می‌شود و زبانه‌های آتش از هر سو خودنمایی می‌کند. جرقه‌ها به این سو و آن سو پرتاب می‌شوند و حفره‌ای بسته می‌شود. خورشید روی صورت جوشکار خودنمایی می‌کند و قدرت خود را با سوزاندن پوست او به رخ می‌کشد.

از دود و نور که بگذریم، جوشکار برای اتصال تمام بخش‌های لوله، خود را در شرایطی قرار می‌دهد که تمام مفاصلش به حرف می‌آید و تداوم این روند، ضایعات مفصلی و درد را میهمان همیشگی تنش می‌کند. تکرار این فرآیند در دراز مدت سبب ایجاد دردهای شدید، انقباض عضلات کنار مهره‌ای، دردهای منطقه بین فقرات گردن و پشت کمر و تغییر شکل ستون فقرات می‌شود.

پازل خط لوله با مذاب شدن آهن یک گام به جلو می‌رود و این جرقه‌ها سبب ایجاد سوختگی دستان جوشکار می‌شوند و او در کنار گرما و سرمای محیط باید داغی الکترود را نیز به جان بخرد.

چین و چروک پیشانی جوشکار و سرخی گونه‌هایش گویای فعالیت سخت این حرفه است و در گذر زمان بر عمق چین و چروک‌ها افزوده می‌شود. هر چین و چروک نشانگر تحمل سختی کار و دوری از خانواده است که تنها با هدف رفاه و آسایش مردم بر چهره اش نقش بسته است.

تکمیل و ساخت خط لوله مراحل فراوانی دارد و برای تحقق آن افراد و حرفه‌های بسیاری دست به دست هم می‌دهند و با تحمیل سختی این راه، در مسیر آبادانی کشور گام بر می‌دارند.

گازرسانی به اورامان به عنوان آخرین شهر فاقد گاز استان کردستان را می‌توان یکی از طرح‌هایی برشمرد که برای تحقق آن تلاش بسیاری انجام شده است.

اینک پس از گذشت بیش از یک‌سال از افتتاح پروژه گازرسانی به اورامان، شرایط زندگی مردمان این منطقه دچار تغییرات چشمگیر شده و گاز با خود آسایش و رفاه به این منطقه آورده است و دیگر از «ننه سرما» به نیکی یاد می‌شود و لحظه شماری برای دیدن «عمو نوروز» کمتر شده است.

گاز که این روزها سبب محرومیت زدایی از بسیاری از روستاها شده است شرایطی فراهم کرده تا کپسول گاز از روی دوش بیش از یک‌هزار و ۳۰۰ خانوار اورامان نیز برداشته و این سوخت پاک بدون دغدغه میهمان خانه آن‌ها شود.

با ورود گاز به این منطقه، مصرف فرآورده‌های نفتی که در سال‌های گذشته تنها سوخت موجود منطقه به شمار می‌آمد نیز شاهد کاهش چشمگیری بوده و از طرفی، از قطع درختان نیز جلوگیری شده است.

مردان بی ادعای صنعت گاز، در طول بیش از نیم قرن فعالیت خود شاهد ثبت رکوردهای قابل وصفی بوده اند که با دلگرمی مردمان ایران زمین و با گرمابخشی به منازل، این مسیر تداوم خواهد داشت.

در این مسیر پارسال، گازرسانی به پنج هزار روستا کلید خورد و در همان سال، شعله گاز در بیش از سه هزار روستا روشن شد. براساس برنامه‌های تعریف شده، تا پیش از پایان فعالیت دولت یازدهم، روزانه به ۱۵ روستا گازرسانی می‌شود و این مسیر تا برخورداری تمام شهرها و روستاهای فاقد گاز کشور ادامه خواهد داشت و مردان جزیره گاز برای گرمابخشی به منازل مردمان ایران زمین و محرومیت زدایی که از اولویت‌های نظام به شمار می‌آید با یکدیگر هم قسم شده‌اند.

نوازش الکترود روی آهن و تزریق احساس از طریق دستان جوشکار، انرژی ای ایجاد می‌کند که لوله‌ها به هم متصل شوند و گاز در مسیر رسیدن به منازل مردمان ایران زمین در منطقه اورامان قرار گیرد. حریف آهن، تنها آتش و مهر است!

کار در خانه‌ای از شن و مه

گذری بر کار سخت اورژانس نفت در روزهای تلخ اهواز

زینب محبتی

این روزها خوزستان خانه‌ای از شن و مه است و اهواز و آبادان و ماهشهر، شهرهایی در حصار گرد و غبار. روزی نیست که اخباری از خطه مردمان خونگرمش به گوش نرسد: «میزان آلاینده‌ها در خوزستان ۱۱ برابر حد مجاز... کلیه ادارات و مدارس اهواز تعطیل شد... گرد و غبار، آبادان را به تعطیلی کشاند... حال هورالعظیم خوب است! و...» طغیان ریزگردهای برخاسته از تالاب‌های خشک شده، مدت‌هاست که گریبانگیر اهالی نخلستان‌های جنوب است و هیچ دور از ذهن نیست که اگر رسیدگی درخوری به این موضوع قدیمی نشود، مردم برای تردد در شهر مجبور به استفاده از کپسول‌های اکسیژن باشند! سخت است نفس کشیدن در هوای خوزستان وقتی نه خورشید سوزانش رمقی برای تابیدن دارد و نه کارونش خروش. اما در همین شرایط سخت و نفس‌گیر هستند کسانی که کارشان نه تنها تعطیل‌بردار نیست، بلکه شلوغ‌ترین روزهای کاری خود را می‌گذرانند؛ از بیمارستان بزرگ نفت اهواز می‌گویم و قلب تپنده آن یعنی اورژانس؛ جایی که به گفته دکتر فروغ مکارمی مسئول این بخش: «در روزهایی که شهر غرق در گرد و غبار است، واحدهای اورژانس بیمارستان‌های سطح کلانشهر اهواز نخستین جایی است که درگیر می‌شود. ما در ماه بیش از ۳۰ هزار مراجعه‌کننده داریم و پر ترافیک‌ترین روزهای‌مان، زمان آلودگی هواست که اکثر بیماران با علائم حملات حاد تنفسی به ما مراجعه می‌کنند.»

هوایم آرزوست!

چشم چشم را نمی‌بیند و خیلی فرق نمی‌کند لباست چه رنگی باشد چراکه در نهایت خاکستری می‌نماید. اینجا دیدن آدم‌هایی که ماسک دارند یا بخشی از لباس خود را حفاظ صورت کرده‌اند و چشم‌های‌شان را تنگ برای بهتر دیدن، هیچ عجیب نیست. شدت گرد و غبار به حدی است که محوطه وسیع بیمارستان بزرگ نفت را تقریبا با دوطی می‌کنیم تا به اورژانس برسیم، بخشی که به اذعان همه کارکنان بیمارستان شلوغ‌ترین روزهایش را می‌گذراند. تمام تخت‌ها پر است و پرستاران مشغول کارند، کمتر کسی را می‌توان یافت که در این لحظات فرصت پاسخگویی به سوالات یک خبرنگار را داشته باشد. کار در اورژانس پیچیدگی‌های خاص خود را دارد و قطعا با دیگر بخش‌های یک بیمارستان متفاوت است، به ویژه وقتی که شهر در شرایط فوق‌العاده است.

پر بی‌راه نگفته‌ایم اگر ادعا کنیم اورژانس قلب تپنده یک مجموعه درمانی است، اینجا همیشه شرایط ویژه است و از کادر درمان انتظار می‌رود تا علاوه بر تشخیص درست و به موقع مشکل به وجود آمده برای افراد، در نهایت سرعت بهترین تصمیم را بگیرند.

من عاشق کارم هستم

در ایستگاه پرستاری ایستاده و مشغول سر و سامان دادن به اوضاع است، بخش شلوغ‌تر از آن است که در اتاقش بنشیند و بیماران را ویزیت کند؛ ترجیح داده است خود بر بالین مراجعان حاضر شود تا از فوت وقت جلوگیری کرده باشد. دکتر فروغ مکارمی بیش از ۹ سال است که مسئولیت اورژانس بیمارستان بزرگ نفت اهواز را بر عهده دارد، او در مورد حساسیت بالای کار می‌گوید: «ماهیت کار در اورژانس با استرس گره خورده، کادر پزشکی فعال در این بخش باید علاوه بر این که سرعت عمل بسیار بالایی داشته باشند، بتوانند در لحظه تصمیم صحیح بگیرند و اقدام فوری انجام دهند و این فشار کار را چند برابر می‌کند، اما با تمام این اوصاف من عاشق کارم هستم»

میهمانی ناخوانده اما همیشگی!

داخل بخش می‌شوم تا با چند نفر از مراجعان صحبت کنم، آقای سالم‌زاده از بازنشستگان شرکت ملی نفت اهواز است و همسرش را به دلیل مشکل حاد تنفسی به اورژانس آورده است، او می‌گوید: «داریم خفه می‌شیم، زندگی‌مون از حالت طبیعی خارج شده، ریه‌هامون پر از خاکه، هوا برای نفس کشیدن نداریم... تو رو خدا یه فکری به حال این مردم گرفتار بکنن مسئولین، کافیه خودشون رو جای ما بذارن.» آقای حزابیان از کارکنان شرکت پتروشیمی مارون است که به گفته خود حال بهتری نسبت به چند ساعت قبل دارد، او می‌گوید: «من مشکل قلبی دارم و ۲ بار تا حالا آنژیوگرافی شدم تو همین بیمارستان، روزهایی که هوا آلوده است سعی می‌کنم از خونه بیرون نیام، اما خب به هر حال ما کارمندیم و ذرات معلق مهمون همیشگی هوای اهواز نمی‌شه سر کار حاضر نشیم! تعطیلی‌ها هم گره‌گشای مشکل مردم نیست. به نظرم باید یه فکر اساسی کرد.»

مضطرب به نظر می‌رسد، پزشک اورژانس حکم به بستری شدنش داده، سرفه‌های پی‌درپی امانش را بریده و مانع از آن است که بتواند صحبت کند، همسرش که از کارکنان همین بیمارستان است و چیزی تا پدر شدنش نمانده، می‌گوید: «چند روزه که ریزگردها هوای اهواز رو آلوده‌تر از همیشه کرده، هر چند همسرم به دلیل شرایط ویژه‌ای که دارد اصلا از خونه بیرون نمی‌آد، اما ذرات معلق در هوا به ویژه زمانی که منشا خارجی دارند، آنقدر ریز هستند که راهی برای پیشگیری از نفوذشون نیست واقعا. نمی‌دونم چطور می‌شه این مشکل رو حل کرد و مطمئنم که مسئولان بی‌کار ننشستن و تلاش‌شون رو می‌کنن. فقط می‌تونم آرزو کنم که این مسئله زودتر و ریشه‌ای حل بشه تا مردم خوزستان روی آسایش ببینند.»

به‌شیرینی لبخند

توجه همه به سمت ایستگاه پرستاری جلب می‌شود، زن و مردی با پای برهنه و در حالی که کودک خردسال‌شان را در آغوش دارند، هراسان وارد اورژانس می‌شوند. در چشم بر هم زدنی تمام کادر درمان جمع می‌شوند تا کودکی را که تقریبا علائم حیاتی ندارد، احیا کنند، اتاق عمل سریع‌تر از آنچه به ذهن می‌رسد آماده و کودک ۹ ماهه‌ای که با کلمات مقطع مادر می‌توان فهمید شی‌ای را قورت داده، راهی اتاق عمل می‌شود. عقربه‌های ساعت انگار از حرکت بازایستاده‌اند، تمام کسانی که خود برای درمان به اورژانس آمده‌اند نگران احوال پسرکی هستند که هامون نام دارد، با شنیدن صدای گریه کودک همه نفس راحتی می‌کشند و پدر از شوق اشک می‌ریزد. رابط فیش آنتن تلویزیون! چیزی بود که در گلوی کودک به صورت عمودی گیر کرده و راه نفسش را بسته بود؛ خوشبختانه با تلاش تیم پزشکی بدون نیاز به جراحی و فقط با استفاده از یک پنس از گلوی کودک خارج شد. رئیس بخش اورژانس بیمارستان بزرگ نفت اهواز حالا فرصتی پیدا کرده تا کمی بیاساید، وقتی سراغش می‌روم، می‌گوید: «این هم از سختی کار ما که به چشم دیدید. ما اینجا با جان مردم سر و کار داریم و گاهی لحظه‌ای غفلت و گرفتن یک تصمیم اشتباه کوچک، می‌تواند عواقب جبران‌ناپذیری برای بیمار به دنبال داشته باشد. برای همین هم هست که در انتخاب پرسنل اورژانس از پایین‌ترین تا بالاترین سطح، شرایط و ضوابط خاصی لحاظ می‌شود و افراد هم از نظر علمی و هم از نظر روحی و روانی در چند مرحله بررسی می‌شوند و بعد فعالیت‌شان را در این واحد آغاز می‌کنند. پس اغراق نیست اگر بگویم اورژانس، پیشانی و در واقع معرف یک مرکز درمانی است. این را هم بگویم که هیچ چیز شیرین‌تر و لذت‌بخش‌تر از نجات جان یک انسان نیست و این احساسی است که من حاضر نیستم با دنیا عوضش کنم.»

لطفا صبور باشید

آقای فرشید که سرپرستار با سابقه بخش اورژانس بیمارستان نفت اهواز است، از سختی‌های کار یک پرستار اینگونه می‌گوید: «کار ما سخت است و پراسترس. از این جهت که با جان افراد سر و کار داریم و اغلب کسانی که به اورژانس مراجعه می‌کنند در شرایط خاصی از نظر روحی و جسمی قرار دارند، حجم کار در اورژانس بالاست به ویژه در زمان‌هایی که با آلودگی شدید هوا مواجه هستیم. مسئله دیگری که فکر می‌کنم جزو سختی‌های کار پرستاران محسوب می‌شود این است که مواقعی که همه تعطیل هستند یا در روزهای عزیز سال مثل عید نوروز و ... ما باید سر کار حاضر باشیم و چه بسا از همیشه شلوغ‌تر.» سخت مشغول رسیدگی به امور بیماران است و آثار خستگی بر چهره‌اش نمایان، اما با روی باز به سوالم پاسخ می‌گوید و انتظارش از مراجعه‌کنندگان را اینگونه بیان می‌کند: «همه ما اینجا هستیم تا مرهمی بر دردهای بیماران باشیم، اما گاهی تعداد مراجعات به اورژانس ـ مثل همین آلودگی اخیر ـ به حدی است که مدیریت امور و رسیدگی به بیماران تنها در سایه بردباری مراجعان امکان‌پذیر است و ما به عنوان کادر پرستاری اورژانس بیمارستان بزرگ نفت تنها انتظارمون از بیماران و همراهان آنها صبوری است.»

اهواز هوا ندارد!

خاک است و خاک، زمین خاک آسمان خاک. گویی اینجا همه چیز در هاله‌ای از ابهام قرار دارد، اینجا حتی نخل‌ها نفس کم آورده‌اند و رنگ خاک به خود گرفته‌اند. رد انگشتان دستم روی استیج خاک گرفته پرستاری نقش می‌بندد وقتی میان خاک‌ها راهی باز می‌کنم تا بنویسم: «اهواز هوا ندارد!». قصد رفتن می‌کنم تا اورژانس بیمارستان بزرگ نفت و ساعت‌های پر تب و تابش را دستمایه‌ای برای نوشتن گزارش کنم. گزارشی از سختی‌های کار فرشتگانی در لباس پزشک و پرستار. کسانی که به اتفاق خدمت به مردم و کمک به آنها را لذت‌بخش‌ترین کار دنیا می‌دانند. آنها خستگی را به جان می‌خرند تا مرهمی بر دردهای بیماران باشند.

کار سخت با بمب‌های متحرک

روایتی از سختی کار در بخش عملیات سوخت‌گیری هواپیمایی مهرآباد

سمیه راهپیما

سوزش به مغز استخوانم رسیده بود، اما به راه رفتن در فضای عملیات سوخت‌گیری هواپیمای مهرآباد ادامه می‌دهم، از زمانیکه وارد محوطه شدم چهره خسته با لباس‌های بادگیر کارکنان توجهم را جلب کرده بود، جویای سوال خود از یکی از کارکنان آنجا که در حال قدم زدن بود شدم. او گفت: «به دلیل شرایط حاکم در کار باید دائما در محوطه جهت سوخت‌گیری رفیولرها و تعمیرات آنها حضور داشته باشیم، گاهی اوقات شرایط به حدی سخت می‌شود که همانند دو هفته پیش از شدت سرما کارکنان، برای گرم کردن خود مجبور شدند به لوله‌های اگزوز خودروهای رفیولر نزدیک شوند. در فصل گرما نیز علاوه بر گرمی هوا، باید گرمی ناشی از خود واحد سوخت، موتور هواپیما، موتور ماشین آلات و تجهیزات مختلف را تحمل کرد.

در حالی که پالتو به تن داشتم، از شدت سرما دستکش و شال گردن خود را نیز پوشاندم و به قدم زدن در محوطه عملیات سوخت‌گیری ادامه دادم و این سوال را در ذهن خود مرور می‌کردم که آیا کارکنان زحمت‌کش این واحد در مقابل کاری که انجام می‌دهند، از نظر دریافتی و مزایا در شرایط مساعدی قرار دارند یا نه؟ برای رسیدن به این پاسخ با یکی دیگر از کارکنان به نام اکبر آبایی، همراه شدم، او می‌گوید: «بیش از ۹۰ درصد نیروهای عملیاتی و انبار فرآورده بخش‌های مهندسی را نیروهای پیمانکاری با سابقه حداکثر ۱۳ سال به بالا تشکیل داده‌اند.

بخش عملیات عبارتند از: اعزام واحد سوخت‌رسان (واحدهایی از ۸ هزار لیتر تا ۸۰ هزار لیتر) به قسمت پارکینگ هواپیما و انجام فرآیند عملیات سوخت‌رسانی و در مواردی کشیدن سوخت از هواپیما که بیشتر این اقدامات توسط نیروهای زحمت کش پیمانکاری انجام می‌شود.»

او به فکر فرو می‌رود و با مکثی کوتاه ادامه می‌دهد: «با توجه به گذشت سال‌ها از تاسیس واحد عملیات سوخت‌گیری و انجام نخستین عملیات آن در کشور، هنوز این نیروها عنوان شغلی متناسب با شغل خود را ندارند، و گاه با عنوان تلمبه‌چی‌های پمپ بنزین‌های سطح شهر معادل سازی می‌شوند.»

وقتی به کتاب قانون کار مراجعه می‌کنیم، در شغل‌های معرفی شده از سوی وزارت کار هیچ شغلی با عنوان اپراتور سوخت هوایی، راننده فوق سنگین، اپراتور بارگیری واحد، اندازه‌گیری مخازن و نقل و انتقال در نظر گرفته نشده است. این رویکرد شاید بزرگترین و اصلی‌ترین مشکل نیروهای شاغل در سوخت‌گیری مهرآباد باشد.

دراین میان با یکی دیگر از کارکنان که می‌خواست نامش فاش نشود و از شدت سرما دست در جیب داشت صحبت کردم. او گفت: «نیروهای دیگر این واحد از جمله آتش‌نشان، مکانیک، باطری‌ساز، برق کار و دیگران نیز با عنوان شغلی مناسب خود معرفی نمی‌شوند، عملیات و کاری که کاملا تخصصی بوده و تمرکز و آمادگی بالایی را طلب می‌کند در بدترین شرایط آب و هوایی و در برف و باران انجام می‌شود. حتی ممکن است عملیات در سرمای غیر قابل تصور و گرمایی بالا صورت گیرد. علاوه بر بحث آب و هوا و شرایط بد جوی عملیات سوخت‌رسانی متوقف نشده و همیشه این روند ادامه دارد و برای حل این مشکل باید به شرایط بسیار نامناسب زیستی و صوتی پرداخت.»

وی می‌گوید: « هر حرفه‌ای علاوه بر شرایط مساعدی که دارد، با یکسری سختی کار نیز روبرو است که در واحد سوخت‌رسانی هواپیماها می‌توان به بخارهای ناشی از سوخت‌های هوایی، موتور هواپیماهایی که بلافاصله بعد از فرود و خاموش شدن موتور آن درخواست سوخت می‌کنند و بوی بسیار نامطبوعی از آن خارج می‌شود و بخارهای ناشی از ماشین آلات و تجهیزات هوایی که بر اثر فرسودگی موتور آنها به درستی کار نمی‌کنند و همگی باعث ایجاد مشکلاتی برای نیروهای عملیاتی می‌شود، اشاره کرد. شاهد این ادعا نیز طب صنعتی است که به صورت سالانه انجام می‌شود، متاسفانه هر سال نسبت به سال گذشته افت نیروها را در واحدهای سوخت‌رسانی شاهد هستیم.

علاوه بر نیروهای عملیاتی، کارکنانی که در داخل اداره شاغل هستند مانند نفرات انبار فرآورده در معرض آلودگی زیستی قرار دارند. به طور مثال، زمانی که سوخت JP4 از پالایشگاه به سوخت‌گیری مهرآباد منتقل می‌شود، با انتشار بوی نامطبوع در فضا اکثر نفرات دچار سردرد و سرفه می‌شوند و از لحاظ زیستی، شرایط بسیار نامناسبی حکمفرما می‌شود.»

وی به سنگینی گوش برخی کارکنان اشاره کرد و گفت: « آلودگی‌های صوتی در کار بسیار آزار دهنده است، آلودگی‌ای که خود واحد مسبب آن است، لحظه فرود و پرواز هواپیما و دیگر وسایلی که در حال خدمات به هواپیما هستند هر کدام در ایجاد آن نقش بسزایی دارند.

هرچند که از گوشی برای کم شدن اثرات آن استفاده می‌شود، اما با گذشت زمان این اقدام دیگر کارایی ندارد و این گوشی‌ها به طور کامل صداها را مانع نمی‌شوند.»

عملیاتی با قدمت ۱۰۰ ساله

در ذهن خود قدمت عملیات سوخت‌گیری هواپیما در ایران را که به ۱۰۰ سال می‌رسد مرور می‌کنم، بر اساس روایت‌ها در گذشته این کار به صورت دستی و حلب‌های حامل سوخت انجام می‌شده است. به همراه پیشرفت روز افزون هوانوردی، عملیات سوخت‌گیری نیز پیشرفت‌هایی داشته که این کار در برخی کشورها به وسیله سیستم‌هایدرانت و تانکرهای سوخت‌رسان انجام می‌شود و برای کارکنان مشکلاتی از جمله واریس و آسیب رسیدن به ستون فقرات ایجاد می‌کند.

در این میان با محمد، یکی دیگر از کارکنان این واحد عملیاتی هم صحبت می‌شوم، او می‌گوید: «بر اساس دیدگاه طب صنعتی، شایع‌ترین بیماری‌ها در عملیات سوخت‌گیری هواپیما ناشی از حرکات و

نحوه انجام عملیات است. با توجه به قوانین موجود و ایستادن واحد سوخت در فاصله حداقل ۳ متری هواپیما راننده و اپراتور سوخت باید کابلینگی به وزن بیش از ۴۰ کیلوگرم را حداقل ۳ متر تا هواپیما کشیده و به آن وصل کنند.

علاوه بر وزن کابلینگ باید اصطکاک ایجاد شده بین کابلینگ و سطح زمین را نیز در نظر گرفت که خود باعث افزایش فشار بر نیروها می‌شود و در نهایت اتصال کابلینگ به هواپیما که همانند حرکت منسوخ شده پرسینگ در وزنه برداری است، باعث ایجاد دیسک کمر می‌شود.

متاسفانه این اقدام تاکنون تعدادی از نیروها را دچار مشکلات کرده و حتی به عمل جراحی کشانده است.»

او ادامه داد:«این حرکت در ۲۴ ساعت به طور متناوب انجام می‌شود. در مواقعی نیز یک واحد برای ساعت‌های متمادی در حال انجام عملیات است. همچنین در قسمت انبار فرآورده و سکوی بارگیری افراد باید کابلینگ‌هایی با وزن بیش از ۲۰ کیلوگرم را به تنهایی بلند کرده و به واحد متصل کنند که این اقدام باعث فشار شدید به ستون فقرات و دیسک کمر می‌شود.

علاوه بر آن در زمان عملیات سوخت‌گیری و پر شدن واحدها در سکوی بارگیری نفرات باید ایستاده بوده تا بموقع اقدام به قطع عملیات کنند و در صورت بروز حادثه سریعا اتصالات را باز کرده و به منطقه بروند.

این ایستادن در ساعت‌های متمادی باعث ایجاد واریس می‌شود. تمرکز کامل ذهنی را می‌طلبد تا سوخت بیش از حد به هواپیما منتقل یا واحد و مخزن بیش از حد پر نشود. همچنین شیفت شب باعث عوارض روحی و جسمی متعدد و ایجاد استرس و اضطراب می‌شود.»

جابه‌جایی بمب‌های متحرک

در فرودگاه مهرآباد حدود ۳۰۰ پرواز در شبانه روز انجام می‌شود که سوخت‌گیری تمامی آنها به عهده مرکز سوخت‌گیری است.

البته در کنار آن تمام پروازهای VIP، ورود مقامات خارجی و داخلی بر عهده سوخت‌گیری مهرآباد است که به جهت امنیتی از اهمیت به سزایی برخوردار است.

این امر باعث ایجاد فشارهایی به کارکنان این بخش می‌شود، در این خصوص رضا می‌گوید:«تمام این فشارها باعث ایجاد بروز حوادث گوناگون در طی ۱۳ سال گذشته شده است، حوادثی که ناشی از فشار بی‌اندازه کار، خستگی و .. می‌شود، از آن جمله می‌توان به واژگونی واحد سوخت در پارکینگ هواپیما، فراموشی در جدا کردن کابلینگ واحد از هواپیما بعد از اتمام عملیات که باعث آسیب دیدن هواپیما می‌شود، تصادف واحد با موتور هواپیما، تصادف با دیگر ماشین‌ها، برنداشتن چاکس از زیر واحد و حرکت و پرتاب چاکس و اصابت به موتور هواپیما اشاره کرد.

محموله واحدهای سوخت‌رسان را می‌توان بمب‌های متحرکی دانست که هر لحظه قابلیت انفجار و ایجاد حادثه را دارند.

همچنین سوخت‌گیری مهرآباد با وجود مخازن عظیم سوخت ATK و JP4 از لحاظ ایمنی، امنیتی و راهبردی یکی از حساس ترین مراکز محسوب می‌شود.»

در پایان گزارش خود زمانی که در حال بیرون آمدن و خداحافظی با کارکنان واحد عملیات سوخت‌گیری هواپیمای مهرآباد بودم، به این فکر فرو رفتم که به راستی با وجود تمام فشارهای فراوان کاری و تخصصی بودن ،حساسیت و امنیت آن چرا تاکنون عنوان شغلی مناسبی برای این کار پرخطر و حساس در نظر گرفته نشده است. کارکنان این واحد زمانی که دیگر هموطنان در ایام نوروز، تعطیلات تابستان و مناسبت‌های دیگر به فکر تدارک سفر با هواپیما هستند، باید در محل کار خود حضور داشته باشند،هواپیماهایی که بی نام و نشان‌ترین افراد شاغل در کشور اقدام به سوخت‌گیری آن می‌کنند، حتما لازم است عناوینی برای آنان در نظر گرفته شود تا نشان دهنده سختی و خطرهای این شغل باشد.

گفت‌وگو با مدیرعامل شرکت گاز استان البرز به بهانه برگزاری اولین جشنواره «کاریکاتور؛ مصرف بهینه و ایمن گاز طبیعی»

سادگی قابل درک

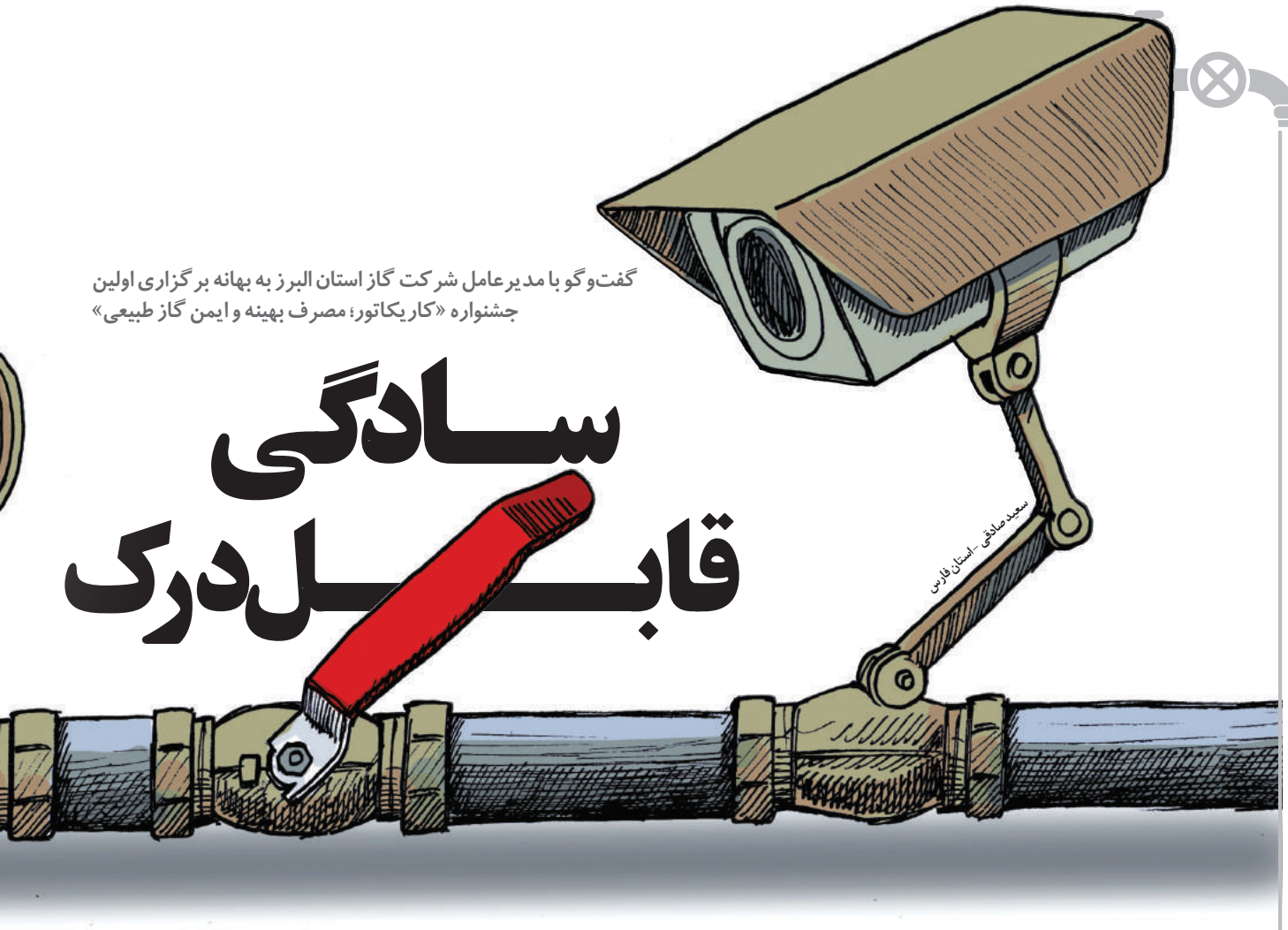

اشـــاره

زینب بهرام علیان | به خدمت درآوردن هنر برای گسترش فرهنگ مصرف بهینه و ایمن گاز طبیعی، ایده‌ای بود که شرکت گاز استان البرز نیمه دوم بهمن ماه ۹۵ در قالب اولین جشنواره بین المللی کاریکاتور اجرایی کرد و از این رهگذار رویدادی هنری را رقم زد که تمام قد در خدمت گسترش فرهنگی در درون مرزهای صنعت گاز کشور بود؛ فرهنگ مصرف. اگر یک سوی صنعت گاز در کشور ما تولید است، سوی دیگرش بی تردید مصرف خواهد بود. این موضوع، ضرورت تشکیل کمپین ملی صرفه‌جویی را ایجاب کرد؛ هرچند گفته می‌شود هنوز معضل فرهنگ مصرف در کشور ما، معضلی جدی است.

حالا و در چنین شرایطی، شرکت گاز استان البرز به همت مدیر عامل هنردوستش، رویداد هنری جشنواره کاریکاتور را رقم زده و آثاری درخشان در حوزه کارتون و کاریکاتور را گردهم آورده است تا انتشار آنها در فضای رسانه‌ای و شبکه‌های اجتماعی کشور بتواند به هرچه گسترده‌تر شدن فرهنگ و اخلاق مصرف بهینه و ایمن بینجامد.

هفته نامه «مشعل» به این بهانه سراغ از حسین تقی‌نژاد، مدیرعامل شرکت گاز استان البرز، گرفته و گفت‌وگویی با وی انجام داده است. خواندن این گفت‌وگو همه مخاطبان و به ویژه اهالی صنعت نفت کشور را با نفوذ و قدرت ایده‌های فرهنگی، حتی در حوزه‌های صنعتی آشنا خواهد کرد.

-ایده شکل‌گیری جشنواره از کجا آمد؟

پس از تجربه موفق همکاری با تیم مجله کارتون در سال ۱۳۹۰ که در زمان مدیر عاملی‌ام در خراسان شمالی داشتیم، تصمیم به برگزاری این رویداد موثر هنری برای دومین بار در سطح شرکت ملی گاز ایران و اولین دوره استان البرز را گرفتیم.

- چرا برای ارتباط با مخاطب از کاریکاتور و کارتون استفاده شد نه از فیلم، عکس یا مقاله؟

هر اثری اگر در بستر هنر عرضه شود، به یقین ماندگار است.

هنرها برای تنوع بخشیدن به ارتباط‌های انسانی پدید آمده‌اند، برخی از آنها مبتنی بر احساس آدمی شکل یافته و برخی دیگر با آنکه احساسات مخاطبان را بر می‌انگیزد، مفاهیم خاصی را با او در میان می‌گذارند.

کاریکاتور اما از این منظر، هنر منحصر به فرد است. این هنر بر مبنای دو موقعیت متناقض میان احساسات آدمی و منطق استدلالی او شکل یافته است.

احساسات معمولا به صورت لبخند بر لبان مخاطب می‌نشیند و یا با قهقهه‌ای در سیمای او نمود می‌یابد، اما منطق در نمایش رویدادهایی جلوه‌گر می‌شود که هنرمند خود را ملزم به بیان آنها می‌کند.

نکته مهم آنکه نمایش این رویدادها در کاریکاتور از سنخ آن چیزی نیست که دیگر هنرها به ارائه آن می‌پردازند زیرا وقایع در کاریکاتور اغراق شده، غیر معمول، ناباورانه و گاهی تلخ و گزنده‌اند.

با آنکه این‌گونه رونمایی از وقایع و رخدادها به نوعی تحریف و قلب وقایع محسوب می‌شود، اما مخاطبان هنر کاریکاتور در طول سال‌های شکل‌گیری آن آموخته‌اند که این نوع نگاه‌ها تنها برای ایجاد تلنگری است که مخاطبان را وادارد تا مفاهیم را زودتر و بهتر ببینند و دریابند.

-اساسا شرکت ملی گاز ایران از چه زمانی به کارهای بصری و بهره‌برداری از این ایده روی آورده است؟

تصمیم در دور اول در سال ۱۳۹۰ کمی سخت بود، زیرا برای اولین بار قرار بود از این ایده بهره ببریم و از چگونگی تاثیر نتایج آن روی مردم اطلاع خاصی نداشتیم، اما بعد از اجرای موفق و بازخوردهای بسیار خوب بین مخاطبان و مشترکان در این دوره، با خیالی مطمئن‌تر به سوی اجرای این ایده رفتیم.

-فکر می‌کنید کارتون و کاریکاتور چگونه به افزایش مشارکت‌های مردمی و اساسا گسترش نگرش‌های فرهنگی منجر می‌شود؟

سادگی و قابل درک بودن این هنر برای تمام اقشار، باعث جذب مخاطب بیشتر به سوی این آثار می‌شوند و توجه به شیرین بودن رنگ و ایده آثار، مفاهیم ایمنی و مصرف بهینه، بیشتر در ذهن آنها ماندگار خواهد بود.

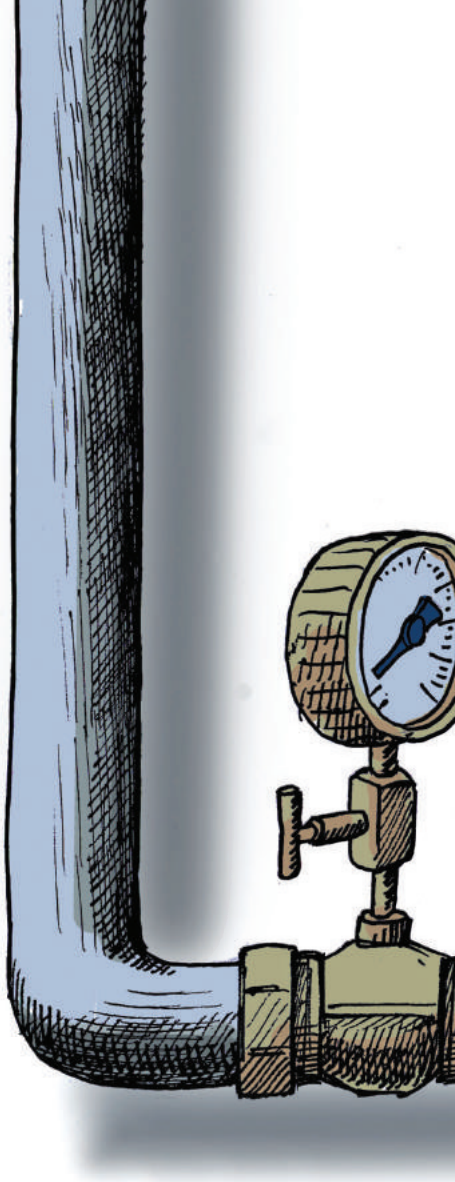

تعداد هنرمندان ایرانی و بین‌المللی شرکت کننده به تفکیک استان و کشور

نام استان	تعداد هنرمند	نام استان	تعداد هنرمند
البرز	۸	خراسان جنوبی	۱
آذربایجان غربی	۱	خراسان رضوی	۷
آذربایجان شرقی	۱۳	خراسان شمالی	۴
بوشهر	۴	خوزستان	۲
چهار محال بختیاری	۱	کهکیلویه بویر احمد	۱
اصفهان	۱۴	کردستان	۲
فارس	۷	لرستان	۱
قم	۱	مرکزی	۳
گیلان	۶	مازندران	۴
گلستان	۲	سمنان	۱
همدان	۳	تهران	۱۶
ایلام	۲	یزد	۱
کرمان	۱	زنجان	۱
کرمانشاه	۵	اردبیل	۴

نام کشور	تعداد هنرمند	نام کشور	تعداد هنرمند
اسلواکی	۱	تایلند	۱
اسلوونی	۱	ترکیه	۱۳
اسپانیا	۲	اکراین	۸
سودان	۱	آمریکا	۱
سوریه	۲	ازبکستان	۱

-آقای تقی‌نژاد، از نظر شما مشارکت‌های مردمی چه نقشی در صرفه‌جویی و مصرف بهینه و ایمن گاز خواهند داشت؟

امروز با توجه به شبکه‌های اجتماعی و انتقال سریع اطلاعات بین مردم، قطعا با انتشار این آثار توسط دبیرخانه، این آثار که قطعا مورد توجه مردم قرار دارد، از سوی خود آنان نیز برای کاربران زیادی در تمام کانال‌ها و گروه‌ها و اشخاص ارسال می‌شود و مردم با ارسال آثاری که از آنها لذت برده‌اند به انتشار میلیونی این آثار خواهند پرداخت.

-شما فکر می‌کنید مصرف ایمن و بهینه چگونه در کشور به یک ضرورت ملی بدل شده است؟

مردم ما امروزه از مرگ خاموش آگاهی دارند و قطعا نمی‌خواهند از این طریق جانشان به خطر بیفتد و توجه به نکات ایمنی را سر لوحه استفاده از این نعمت خدادادی کرده‌اند. اما با توجه به مشغله آنها و اینکه گاه با توجه به درگیری‌های روز مره ممکن است از این موضوع غافل شوند، ما سعی کرده‌ایم با انتشار این آثار و دیگر راه‌های تبلیغی، تلنگری برای این کار در مردم ایجاد کنیم.

-آیا اتاق فکر خاصی برای طراحی ایده‌های فرهنگی داشته‌اید یا دارید؟

اتاق فکر این رویداد از ماه‌ها قبل در شرکت گاز استان البرز با مشارکت روابط عمومی و دیگر واحدها و تیم برگزار کننده این ایده تشکیل شد و همچنان برای ارائه بهتر آثار ادامه دارد.

-فراخوان از چه زمانی و از چه طریقی داده شد؟

فراخوان ۷ دی ماه در شرکت گاز استان البرز رونمایی شد و بعد از آن در مهلت بیست روزه که در فراخوان قید شده بود آثار جمع‌آوری شد. فراخوان از طریق سایت‌های مرجع دنیا به محوریت سایت www. cartoonmag. com که به عنوان برگزار کننده این رویداد از سوی شرکت گاز البرز انتخاب شده بود، منتشر شد.

پوسترهای این فراخوان چاپ و در سطح مراکز هنری کشور و هنرمندان هدف توزیع شد. تیم مجله کارتون با توجه به سابقه طولانی برگزاری جشنواره‌های کارتون از سامانه وسیع پیامک و ایمیل هنرمندان کارتون دنیا بهره می‌برد که این خود کمک بزرگی برای جمع‌آوری آثار در این زمان کوتاه بود.

-آثار در کجا نمایش داده شده و چه برنامه دیگری برایشان دارید؟

آثار ابتدا روز اختتامیه و اهدای جوایز در محل سالن برگزاری مراسم به نمایش در آمد. این آثار طوری چاپ و آماده شده که قرار است در محلات اصلی شهر و حاشیه شهر و روستاها به نمایش در آید.

همچنین کانال بزرگ تلگرامی در دست راه اندازی است که آثار به صورت روزانه در این کانال قرار گیرد و بین مردم جامعه منتشر شود. اتاق فکر جشنواره همچنان در فکر، راه‌های دیگر ارائه این آثار به مردم است.

-چند هنرمند بین‌المللی در جشنواره حضور داشتند و نفرات برگزیده چه کسانی بودند؟

در کل ۲۷۵ هنرمند در جشنواره شرکت کردند که ۱۱۶ هنرمند ایرانی و ۱۵۹ هنرمند خارجی در این رویداد شرکت کردند.

در مجموع با احتساب ایران، هنرمندان ۴۴ کشور در این مسابقه شرکت کردند. تعداد استان‌های شرکت کننده ۲۸ استان و ۴۴ شهر ایران بود. در نهایت هنرمندانی از اصفهان، مهاباد و ترکیه نفرات اول تا سوم این مسابقه شدند.

تصمیم در دور اول در سال ۱۳۹۰ کمی سخت بود، زیرا برای اولین بار قرار بود از این ایده بهره ببریم و از چگونگی تاثیر نتایج آن روی مردم اطلاع خاصی نداشتیم، اما بعد از اجرای موفق و بازخوردهای بسیار خوب بین مخاطبان و مشترکان در این دوره، با خیالی مطمئن‌تر به سوی اجرای این ایده رفتیم

کارتون‌های برگزیده

اصفهان- حامد بذرافکن- نفر اول

مهاباد- پژمان علیپور- نفر دوم

Turkey-Hicabi Demirci

هنر گاز زندگی

آثار برگزیده اولین جشنواره کاریکاتور؛ مصرف بهینه و ایمن گاز طبیعی

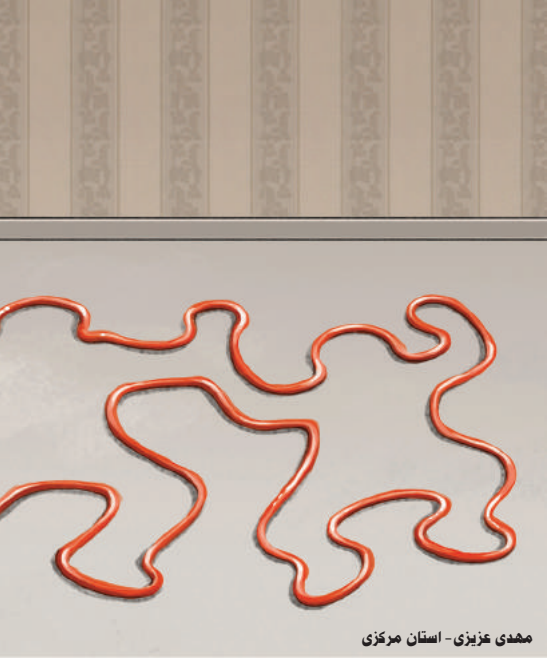
مهدی عزیزی- استان مرکزی

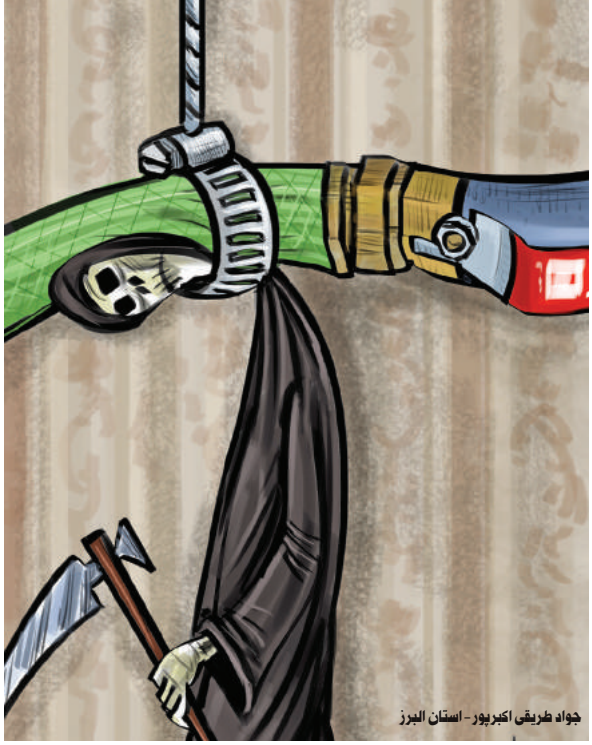
جواد طریقی اکبرپور- استان البرز

سجاد شریفیان- استان اصفهان

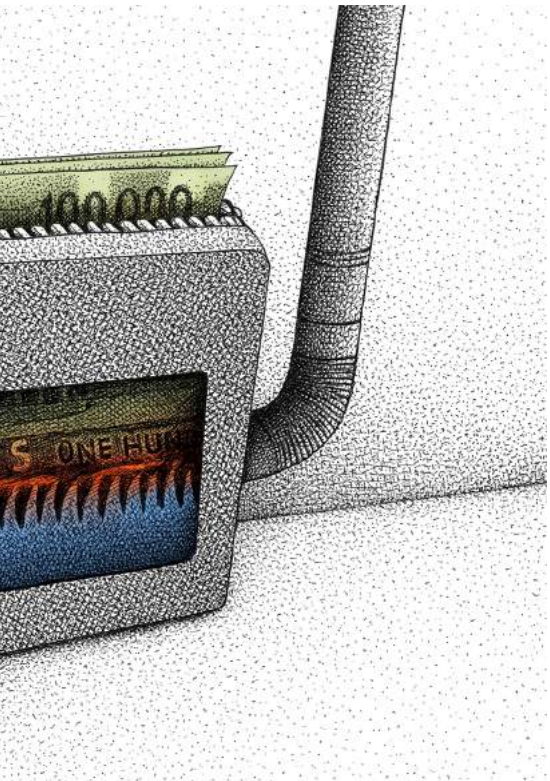

داریوش مهردلان- استان خراسان شمالی

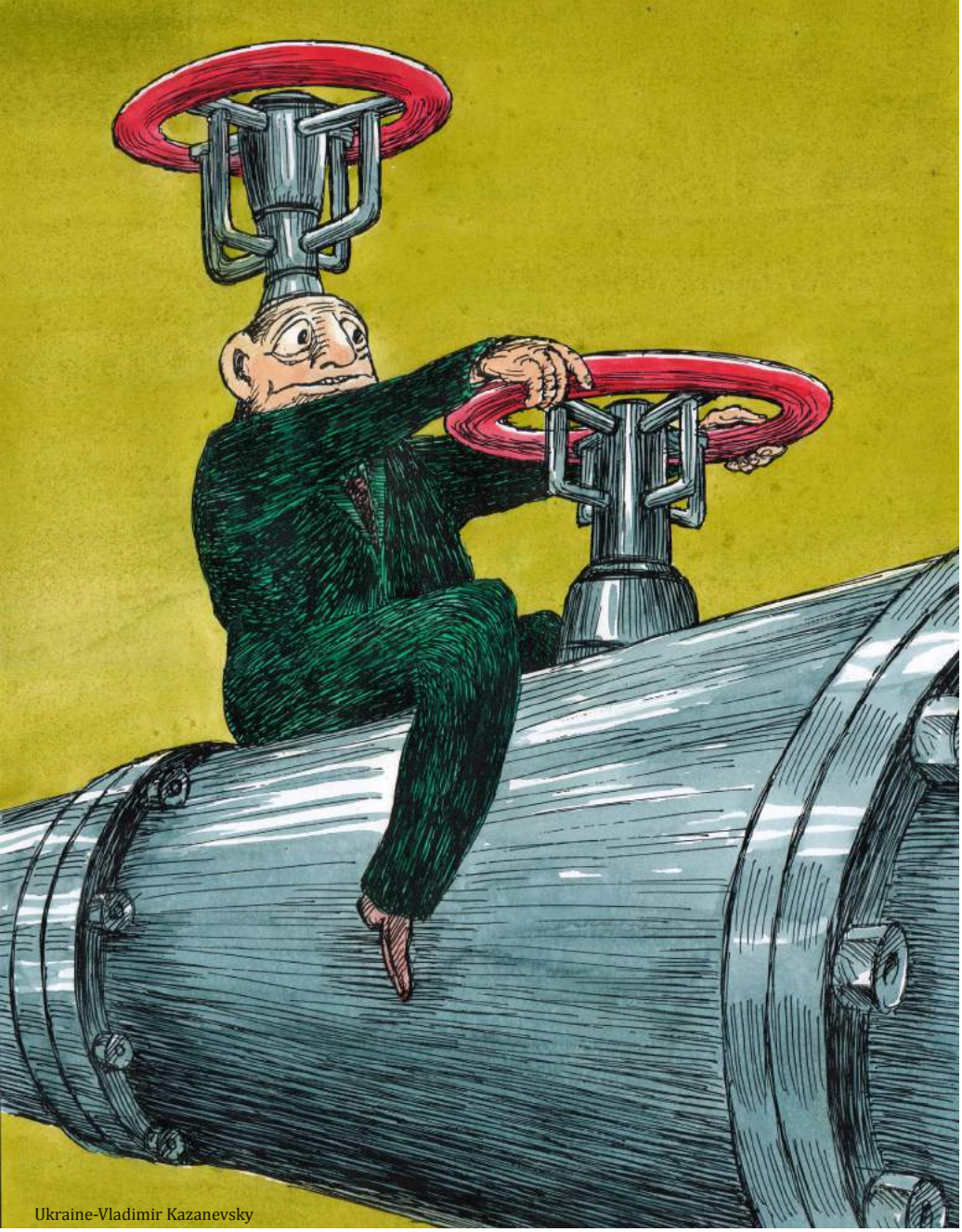

Ukraine-Vladimir Kazanevsky

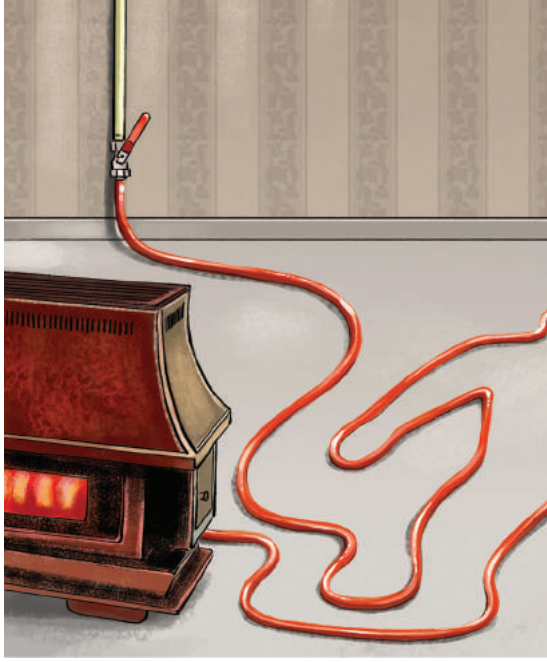

ناصر مقدم - استان زنجان

مژده پورشمسیان - استان تهران

محمد علی خلجی - استان تهران

ضرورت هماهنگی وزارتخانه‌های نفت و امورخارجه در گفتاری از دکتر عباس ملکی

تشکیل شورای عالی انرژی؛ مسئله این است

اشاره

مریم مهدوی اصل | از آنجا که دیپلماسی انرژی دارای هویت چندجانبه‌گرایی است، در زمان اجرایی شدن نیاز است تا نهادها، وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و شرکت‌های مختلف در داخل کشور از هماهنگی و همکاری لازم برخوردار باشند تا بیشترین تاثیر را در خارج از مرزهای جغرافیایی برای تامین منافع ملی کشور ایجاد کنند. از همین روی گفتار (مقاله شفاهی) دکتر عباس ملکی، دانشیار دانشکده مهندسی انرژی دانشگاه صنعتی شریف و معاون اسبق وزارت امور خارجه در خصوص چرایی و چگونگی شکل‌گیری معضل هماهنگی بین وزارتخانه‌های نفت، امورخارجه، نیرو، سازمان انرژی اتمی و نهادهای ریاست جمهوری و مجلس شورای اسلامی به نظر خوانندگان می‌رسد.

به نظر می‌رسد سیاست‌گذاری یکی از سخت‌ترین کارهای دنیا باشد. چرا؟ به دلیل اینکه سیاست‌گذاری بیشترین تاثیر را بر سرنوشت بشر به‌صورت عمده، جامعه به‌صورت خاص و نخبگان به‌صورت اخص دارد. از یک‌سو سیاست‌گذاری اشتباه می‌تواند باعث افزایش آلودگی‌های آب و هوا شود و به‌طور کلی تغییر وضعیت اقلیم و قلمرو جغرافیایی را در پی داشته باشد، از سوی دیگر سیاست‌گذاری نادرست می‌تواند کشوری را به ورطه جنگ بکشاند و در نهایت سیاست‌گذاری نامناسب می‌تواند یک بنگاه اقتصادی را به زیان‌دهی دچار کند؛ بنابراین به‌نظر می‌رسد که باید بیشتر از هرچیزی به اهمیت سیاست‌گذاری پی‌ببریم. در این چهارچوب، «سیاست‌گذاری انرژی» به قواعد و طرز تلقی‌هایی گفته می‌شود که سطح حکومتی در یک کشور برای دسترسی به انرژی ارزان، پایدار و بدون ریسک انجام می‌دهد. برای سیاست‌گذاری انرژی باید شناخت مسائل فردی، اجتماعی، کشوری و بین‌المللی در ارتباط با انرژی در نظر گرفته شود، ضمن اینکه هم‌زمان باید اطلاعات مورد نیاز هم تولید شود.

در این زمینه اگر بخواهیم به «دیپلماسی انرژی» برگردیم، در حقیقت دیپلماسی انرژی فعالیتی است که دولت‌ها برای دسترسی به منابع انرژی از راه‌های صلح‌آمیز و غیرقهری انجام می‌دهند. از آنجا که دیپلماسی انرژی دارای ماهیتی چندوجهی است، بنابراین فعالیت در این زمینه باید توسط مجموعه شرکت‌ها، وزارتخانه‌های امورخارجه، نفت، نیرو، سازمان انرژی اتمی و نهادهای ریاست جمهوری و مجلس شورای اسلامی که مسئولیت پیگیری سیاست‌گذاری انرژی را دارند، انجام شود. اما سئوالی که در اینجا مطرح می‌شود این است که آیا مجموعه شرکت‌ها، سازمان‌ها، وزارتخانه‌ها و نهادهای رسمی کشور برای اجرای دیپلماسی انرژی باهم هماهنگ هستند یا خیر؟ برای پاسخ به این سئوال باید بیشتر روی آن وقت گذاشت. ولی به‌طور کلی می‌توان گفت گرچه هماهنگی بین مجموعه اینها ۱۰۰ درصد نیست، اما از طرف دیگر هم این هماهنگی صفر نیست و به هر حال کار تا این لحظه انجام شده است و ایران هم به‌لحاظ فعالیت‌های دیپلماتیک و هم به‌لحاظ مسائل مربوط به انرژی جلو رفته است. البته طبیعی است که بخش‌هایی از کار مغفول مانده که باید در مورد آن بیشتر صحبت کرد.

تشکیل شورای عالی انرژی

در زمینه چرایی مغفول ماندن هماهنگی و همکاری بین شرکت‌ها، سازمان‌ها، وزارتخانه‌ها و نهادهای کشور در حوزه دیپلماسی انرژی می‌توان به سه نکته حائز اهمیت اشاره کرد:

نخست اینکه به نظر می‌رسد سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران بیشتر به مسائل سیاسی توجه می‌کند تا مسائلی مانند دیپلماسی عمومی، دیپلماسی اقتصادی و دیپلماسی انرژی. گرچه در حال حاضر این بخش‌ها هم فعالیت‌هایی را انجام می‌دهند، اما همچنان بخش سیاسی در وزارت خارجه مسلط بر بخش‌های دیگر است. به‌عبارت دیگر، سفارتخانه‌های ایران در کشورهای میزبان، بیشتر فعالیت‌های سیاسی، مذاکرات دوجانبه و ملاقات با افراد حکومتی سیاسی را ترجیح می‌دهند تا پیگیری فعالیت‌هایی در مورد بخش‌های خصوصی آن کشورها، فعالیت‌های اقتصادی مانند اقتصاد انرژی و برقراری ارتباطات با شرکت‌های بزرگ نفت، گاز و انرژی‌های تجدیدپذیر آب، باد، خورشید و... . در این گونه موارد، عموما سفرای ایرانی احساس می‌کنند که شاید این کار جزء وظایف آنان نیست، بنابراین، وزارت خارجه می‌باید در این زمینه بیشتر با دیپلمات‌ها و سفرای خود صحبت کند.

دوم اینکه از طرف وزارت نفت این احساس وجود دارد که همچنان به جای «شرکت ملی نفت ایران» است؛ یعنی از ابعاد فعالیت‌های بنگاهی برخوردار بوده و برهمین اساس بیشتر در فروش نفت و خرید فرآورده‌های نفتی و مانند آن فعال است. در حالی که وزارت نفت می‌باید تلاش کند تا عمدتا فعالیت‌های سیاست‌گذاری انجام دهد و در نتیجه فعالیت‌هایش را به این سمت بکشاند.

سوم اینکه تبادل اطلاعات بین وزارتخانه‌ها خیلی کم است و شاید گاه اطلاعاتی که این دستگاه‌ها از هم دارند، از طریق رسانه‌ها دریافت

می‌کنند. به نظر من وزارتخانه‌های مربوطه در این زمینه باید به برطرف کردن این ضعف ساختاری خود بپردازند و بیشتر با یکدیگر ارتباط برقرار کنند.

باتوجه به چرایی نکات مطرح شده، از آنجا که به نظر می‌آید کار و فعالیت وزارتخانه‌های امورخارجه و نفت در ایران خیلی زیاد و در نتیجه نزدیکی همکاری و هماهنگی بین این دستگاه‌ها هم کار سختی است، من فکر می‌کنم یکی از راه‌هایی که می‌تواند به رفع نواقص موجود بپردازد، «تشکیل شورای عالی انرژی» است تا این شورا بتواند بخشی از این فعالیت‌ها را هماهنگ کند. در نتیجه وزارت امورخارجه هم می‌تواند عضوی از شورای عالی انرژی باشد؛ زیرا به دیپلماسی انرژی نیاز دارد. ضمن اینکه بهترین کار برای وزارت خارجه این است که دارای معاونت اقتصادی و به تبع آن اداره کل انرژی باشد تا این اداره برای برقراری ارتباطات و کار در تماس دائمی با نهادهای ریاست جمهوری و مجلس شورای اسلامی، سازمان انرژی اتمی، وزارتخانه‌های نفت، نیرو و همچنین شرکت‌های بزرگ نفت و گاز و انرژی‌های تجدیدپذیر باشد.

بنابراین مسئله‌ای که اکنون خیلی پررنگ جلوه می‌کند این است که از یک سو بخش معاونت اقتصادی در وزارت امورخارجه فعال نیست و در نتیجه فعالیت اقتصادی این وزارتخانه هم چندان پویا نیست، ولی در خصوص بحث انرژی به نظر می‌آید نیاز به بازنگری در ساختار وزارت امورخارجه الزامی است. از سوی دیگر در وزارت نفت هم می‌باید به این موضوع بیشتر توجه بشود. چرا؟ به دلیل اینکه وزارت نفت همیشه دو حالت را تصور می‌کند. حالت نخست این است که قیمت نفت بالاست و می‌توان آن را فروخت و به همکاری هیچ دستگاه دیگری نیاز نیست. حالت دوم این است که قیمت نفت پایین است، تحریم و معضلات دیگری وجود دارد و در این صورت وزارت خارجه هم نمی‌تواند کاری انجام بدهد؛ بنابراین نتیجه‌ای که همیشه وزارت نفت می‌گیرد این است که در هر دو حالت به وزارت امورخارجه نیازی نیست. از همین روی، در حالی که همه کشورها از امکانات و ظرفیت‌های مختلف خودشان برای ارتقای روابط با دیگران استفاده می‌کنند، به نظر می‌رسد که در این زمینه، مقام‌ها و مسئولان در دستگاه‌های اجرایی کشور به هماهنگی بیشتری جهت دستیابی به سیاست‌گذاری و دیپلماسی انرژی نیاز دارند.

چیستی طرح جامع انرژی ایران

برخلاف نظر برخی صاحب‌نظران در حوزه‌های علوم سیاسی، روابط بین‌الملل، حقوق بین‌الملل و اقتصاد انرژی؛ به نظر من طرح «استراتژی انرژی کشور» یک عنوان مبهم است و با توجه به لحاظ کردن اصول و قواعد جامع مهندسی نفت و گاز باید گفته شود؛ نقشه‌راه یا چشم‌انداز. ما حتی با مطرح کردن استراتژی بزرگ، باز هم در مورد انرژی به نتیجه نخواهیم رسید. چرا؟ به دلیل اینکه استراتژی‌های مختلفی برای پیشبرد نقشه انرژی کشور خواهیم داشت نه فقط یک استراتژی.

اما در بخش‌های مختلف کشور، «طرح جامع انرژی کشور» در حال تکمیل و نهایی شدن شامل سه نکته مهم است:

وزارت خارجه باید دارای معاونت اقتصادی و اداره کل انرژی باشد تا در تماس دائمی با ریاست جمهوری، مجلس شورای اسلامی، سازمان انرژی اتمی، وزارتخانه‌های نفت، نیرو و شرکت‌های بزرگ انرژی باشد

نکته نخست دیدگاه و ملاحظاتی است که در طرح جامع انرژی کشور وجود دارد و می‌گوید در چه زمینه‌هایی سرمایه‌گذاری بیشتری انجام شود، روش‌های مربوط به انتخاب صادرات باید بیشتر از کدام حامل‌های انرژی باشد، در داخل کشور به کدام حامل‌های انرژی برای مصارف خانگی و تجاری توجه بیشتری شود و هرکدام از این حامل‌های انرژی تا چه میزان باید در اختیار مردم قرار بگیرد. نکته دوم این است که در ستاد نفت و گاز معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری به دنبال تدوین نقشه‌راه و برنامه‌هایی از این دست هستند. و نکته سوم اینکه مجمع تشخیص مصلحت نظام و همچنین معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری به دنبال تدوین نقشه‌راه انرژی کشور هستند.

در عین‌حال برخلاف این نظر که گفته می‌شود احتمالا تا حدود یک‌دهه آینده، انرژی‌های جایگزین و تجدیدپذیر آب، باد، خورشید و زیست‌توده جای انرژی‌های فسیلی نفت و گاز را خواهند گرفت، به نظر من احتمال چنین چیزی خیلی بعید است و نفت و گاز همچنان تا ۹۵ درصد از مصرف انرژی جهان را تشکیل می‌دهند؛ بنابراین از آنجا که ایران بزرگترین دارنده منابع هیدروکربوری مایع در جهان و جمع ذخایر نفت و گاز ایران، بزرگتر از هر کشور دیگری است، برخلاف نظر برخی کارشناسان که به دلایل زیست‌محیطی تاکید می‌کنند، من فکر می‌کنم باید بخش‌های فناوری و صادرات نفت و گاز کشور را توسعه بدهیم. می‌باید نفتی را که زیرپای مردم خوزستان و گازی را که زیرپای مردم بوشهر است؛ اکتشاف، استخراج و صادر کنیم تا درآمد حاصل از آن را برای توسعه این استان‌های محروم هزینه کنیم، اما اگر ما بخواهیم صرف توجه به مذاکرات پاریس و تصمیمات زیست‌محیطی جهانی از فعالیت‌های خودمان دست بکشیم، به نظر من این تنها یک فرصت‌سوزی است و برای توسعه و رفاه مردم کشور هم مناسب نیست، ضمن اینکه ما هم‌زمان می‌توانیم از فناوری‌های جدیدی که کمتر باعث آلودگی محیط‌زیست می‌شود، استفاده کنیم. به‌ویژه اینکه کشورهایی که فریاد محیط‌زیست سر می‌دهند، وقتی در کشورشان برای یک بشکه نفت حاضرند ده‌ها بشکه آب را نابود کنند و سرزمین‌های زیادی را از بین ببرند، هیچ دلیلی ندارد که ما بخواهیم فریب تبلیغات آنها را بخوریم. بنابراین تا دیر نشده است، باید با اکتشاف و استخراج میادین مشترک نفت و گاز با همسایگان، به پول حاصل از صادرات و فروش حامل‌های انرژی دست پیدا و آن را صرف ساخت زیرساخت‌ها و توسعه کلی کشور کنیم.

نگاه

روابط گازی ایران و ترکمنستان و بازی جدید شطرنج انرژی

بهروز قزل*

نزدیک به نیمی از درآمد ترکمنستان در سال ۱۹۸۹ از فروش گاز طبیعی به دیگر جمهوری‌های اتحاد جماهیر شوروی به دست آمده است، اما با فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، مصرف‌کنندگان گاز ترکمنستان به کشورهای مستقل مستمندی تبدیل شدند که قادر به پرداخت صورت حسابهایشان نبودند. در این سال‌ها، معضل دیگر ترکمنستان، واقع شدن بین کشورهای منطقه‌ای بود که هرکدام به نوعی دچار معضلات و بحران‌های خاص خود بودند؛ از جمله اینکه آمریکا مخالف مسیر خطوط لوله انتقال انرژی ایران بود، افغانستان درگیر ناامنی و جنگ داخلی بود و روسیه هم می‌خواست صادرات گاز ترکمنستان به غرب را به‌نفع صادرات گاز خود از سیبری محدود کند. مجموع این شرایط و تحولات بعدی که در نتیجه پرداخت نشدن بدهی همسایگان به ترکمنستان و قطع صادرات گاز به آنها به‌وجود آمده بود، تولید گاز این کشور را در سال ۱۹۹۴ به یک چهارم (در مقایسه با ۱۹۸۹) کاهش داد. به این ترتیب، نخستین و اصلی‌ترین اولویت سیاست انرژی ترکمنستان، مبتنی بر متنوع‌سازی مسیرهای انتقال و نگاه به خارج از منطقه، در بستری از الزامات مذکور عینیت یافت. در دهه ۱۹۹۰، صفر مرداد نیازف، رئیس جمهوری ترکمنستان، با وجود سیاست‌های ایالات متحده، توانست خط لوله انتقال کورپچه-کردکوی را به طول تقریبا ۲۰۰ کیلومتر احداث کند. مسیری که تا حدود یک دهه بعد از استقلال، تنها لوله جدید بین آسیای مرکزی و دنیای خارج محسوب می‌شد. به باور بسیاری از کارشناسان، اتخاذ سیاست بی‌طرفی در عرصه روابط خارجی نیز همسو با تحقق این سیاست انرژی بوده است. به‌عبارت دیگر، فارغ از پیامدهای متنوع «بی‌طرفی»، این سیاست، مشخص‌ترین تأثیر را در کاستن از اصطکاک احتمالی ناشی از اتخاذ سیاست متنوع سازی مسیرهای انرژی داشته است. از همان دهه ۱۹۹۰، برنامه‌ریزی‌های صادرات انرژی ترکمنستان در جهت‌های سه‌گانه غربی، جنوبی و شرقی صورت گرفته است. ابتدا، مسیر غربی با عبور از ایران و ترکیه مورد توجه بود که با مخالفت ایالات متحده مواجه شد، سپس مسیر ترانس خزر (TAP) مدنظر قرار گرفت که با عبور از دریای خزر، جمهوری آذربایجان و ترکیه، نقشی برای ایران قائل نمی‌شد. در همین دوره، مسیر شرقی به-سمت چین با برآورد هزینه ۲۰ میلیارد دلار و مسیر جنوبی با عبور از افغانستان، پاکستان و هند نیز پیشنهاد شد. امروزه، از میان این خطوط، مسیر شرقی به سمت چین محقق شده است. مسیر جنوبی یا همان خط لوله تاپی (TAPI) به شدت محل توجه و اصرار ترکمنستان بوده و گام‌های عملی نیز برای احداث آن برداشته شده است. مسیر شرقی با همان ترانس خزر نیز اخیرا و بار دیگر به میز مذاکرات کشورهای ذی‌نفع بازگشته است. در مقابل، متأثر از اقدامات غافلگیرانه ترکمنستان در ایجاد اخلال در جریان گاز صادراتی به ایران (خط کورپچه-کردکوی) آینده مسیرهای ایرانی صادرات گاز ترکمنستان با تردیدهای جدی مواجه شده است. به عقیده برخی کارشناسان، تاپی، «آخرین برگ برنده ژئوپولیتیک ترکمنستان» است. عبارت‌هایی که در توصیف این خط لوله به‌کار برده شده، نشان از اهمیت و تعیین کنندگی این پروژه دارد و به‌طور عمده، «تحکیم صلح» را در کنار عواید اقتصادی، به‌مثابه انگیزه اصلی تلاش دولت‌های ذینفع نشان داده است. از مسیر ۱۸۱۴ کیلومتری خط لوله مذکور، ۷۷۴ کیلومتر در خاک افغانستان و ۸۲۶ کیلومتر نیز در خاک پاکستان برنامه‌ریزی شده است. استان‌های هرات، فراه، هلمند، نیمروز و قندهار افغانستان و استان‌های بلوچستان (شهر کویته که دفتر ستادی شورای عالی طالبان در آن واقع شده است) و پنجاب پاکستان، بخشی از مسیری است که تاپی باید از آن عبور کند تا به ایالت پنجاب هندوستان برسد. باوجود تجربه ویژه ترکمنستان در تعامل با گروه طالبان، اعلام آمادگی کابل برای راه‌اندازی نیروی ویژه برای تأمین امنیت این خط لوله و حتی چراغ سبز طالبان نسبت به اجرای این پروژه، افغانستانِ ناامن و پاکستانِ ملتهب، همچنان بخش عمده دشواری‌های این مسیر را تشکیل می‌دهد. اما فارغ از پیش‌بینی موفقیت یا شکست تاپی، روند عمومی جدیدی در حوزه پیرامونی شمال شرقی ایران در حال شکل گرفتن است. روندی که بیش از همه، در بستر مبادلات انرژی و مسیرهای تجاری قابل تشخیص است. به‌عنوان مثال، مراودات افغانستان و ترکمنستان از زمان روی‌کار آمدن محمد اشرف غنی، رئیس جمهوری افغانستان متراکم‌تر شده و به‌نظر می‌رسد ترکمنستان نیز مهره افغانستان را در «بازی جدید شطرنج انرژی» و مسیرهای تجاری خود برگزیده است. این وضعیت، هرچند در چارچوب همکاری‌های منطقه‌ای مثبت ارزیابی می‌شود، اما ناگزیر در جهت «غیرایرانی‌سازی» بازی مذکور در حرکت است. در سال‌های اخیر شاهد سیر نزولی وابستگی صادرات گاز ترکمنستان به مسیر شمالی بوده‌ایم تا جایی که سخن از پایان انتقال گاز ترکمنستان به روسیه به میان آمده است. در مقابل، مسیر شرقی انتقال گاز به چین محقق شده است که در حال حاضر عمده‌ترین مسیر صادراتی این کشور به شمار می‌رود. در این خصوص نیز اخیرا، مخاطره‌آمیز بودن اتکای بیش از حد به مسیر شرقی مطرح شده است. ایران، کماکان ارائه‌دهنده اقتصادی‌ترین مسیر صادراتی پیش‌روی ترکمنستان است. در فضای جدید بین‌المللی، حساسیت‌های غرب نسبت به مسیر ایرانی نیز کمتر از پیش شده است. تردیدها درباره فضای امنیتی افغانستان نیز تا به امروز ادامه دارد. با وجود تمام اینها، ترکمنستان بر عملیاتی کردن مسیرهای غیرایرانی اصرار دارد. این تمایل، هرچند در دهه‌های گذشته به‌شدت متأثر از فشارهای ساختاری بین‌المللی بوده است، اما اکنون به‌نظر می‌رسد که به «انتخاب مشخص» رهبران ترکمنستان و افغانستان تبدیل شده است. ترکمنستان و افغانستان، تلاش‌های مشخصی را برای اجرای مسیر ترانزیتی افغانستان - ترکمنستان - جمهوری آذربایجان سامان داده‌اند که قرار است با عبور از دریای خزر (ترکمن‌باشی-باکو) جایگزین مسیر زمینی ایران باشد. مسیر ریلی ترکمنستان - افغانستان نیز به‌شدت در حال گسترش است، در حالی که مسیر ریلی قزاقستان-ترکمنستان-ایران، با وجود عملیاتی شدن با ظرفیت‌های واقعی خود فاصله دارد. مسیر جنوبی انتقال گاز از خاک افغانستان، باوجود ضریب اطمینان امنیتی بسیار کمتر و هزینه‌های بسیار بالاتر، همچنان در اولویت سیاست‌گذاری انرژی ترکمنستان قرار دارد. هرچند این تلاش‌ها، به باور برخی کارشناسان الزاما دربردارنده پیامدهای منفی ذاتی برای ایران نخواهد بود، اما آنچه مشخص به‌نظر می‌رسد، بومی‌شدن تمایلات «غیرایرانی‌سازی» خطوط انتقال انرژی و مسیرهای تجاری در حوزه پیرامونی شمال شرق ایران است.

* پژوهشگر مطالعات آسیای مرکزی

قدردانی وزیر از مهار سیلاب‌های منطقه پارس جنوبی

پیام وزیر

در هفته پایانی بهمن ماه، منطقه پارس جنوبی شاهد سیلاب‌هایی بود که با رعایت نکات ایمنی مهار شد.

دراین راستا وزیر نفت با ارسال پیامی از تلاش‌ها و مجاهدت‌های کارکنان خستگی ناپذیر صنعت نفت به ویژه در منطقه پارس جنوبی که ضمن رعایت کامل نکات ایمنی و مهار سیلاب، موفق به استمرار تولید پایدار گاز برای تامین نیازهای هموطنان در سراسر کشور شدند، صمیمانه قدردانی کرد.

متن کامل این پیام، به این شرح است:

با سلام در این روزها که من دائما مسائل منطقه پارس جنوبی را پیگیری می کردم، بسیار از روحیه تلاش و خستگی‌ناپذیری همکاران گرانقدرم در این منطقه، در بخش‌های مختلف، واحدهای عملیاتی و پالایشگاه‌های در دست بهره‌برداری، منطقه ویژه و حتی همکاران دولتی غیر نفت و مردم همیشه همراه عسلویه، نخل تقی، دیر و کنگان لذت بردم.

واقعا کشور عزیزمان برای جهش به پیش، بیش از هر چیز به وظیفه شناسی و تدبیر و دلسوزی و چنین همت‌های بلند و اراده‌های خستگی‌ناپذیر نیاز دارد و شما عزیزان در این روزها از جلوه‌های زیبای این همبستگی و نمایش اراده‌های مستحکم در برابر مشکلات بودید. دستتان درد نکند، خدا نگهدارتان؛ مطمئن باشید که خداوند متعال همه چیز را می‌بیند و تردید نکنید که خداوند به زندگی مردان و زنان کوشای در راه او، خیر و برکت بی پایان می‌دهد و هیچ چیز هم بهتر از آرامشی که خدا به بنده‌اش بدهد نیست.

ارادتمند، دوستدار و خدمتگزار همه شما

بیژن زنگنه جمعه ۱۳۹۵/۱۱/۲۹

تشریح استراتژی‌های مدیریت بحران

رئیس اچ اس ای و پدافند غیر عامل منطقه ویژه پارس گفت: با توجه به اخطار اداره هواشناسی، یک هفته قبل از شروع بحران، مبنی بر بارش شدید و مداوم باران و احتمال آب‌گرفتگی معابر و مسیل‌ها و نیز آسیب به تاسیسات و پالایشگاه‌های موجود در منطقه، کمیته عالی مدیریت بحران منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس در ۸ مرحله تشکیل و اقدامات عمده‌ای برای آمادگی تیم‌های عملیاتی و پشتیبانی، کاهش خطر و جلوگیری از حوادث احتمالی صورت گرفت.

بهرام دشتی‌نژاد می‌گوید: برای استراتژی‌های مدیریت بحران در مقابله با سیل و توزیع منابع مواردی چون نظارت، پایش و کنترل مداوم کانال‌های هدایت آب‌های سطحی و مهار سیلاب در سطح منطقه ویژه برای جلوگیری از ورود این آبها و تجمع آنها در سایت‌های تولیدی فعال در منطقه با اولویت پالایشگاه‌های گازی و کاهش ریسک توقف تولید و ... در نظر گرفته شد.

به گزارش مشعل، کمیته عالی مدیریت بحران منطقه ویژه وگروه‌های عملیاتی مستقر در منطقه از زمان اعلام آماده باش این کمیته اقدام‌هایی از جمله برگزاری نشست‌های کمیته عالی مدیریت بحران منطقه برای بررسی وضعیت موجود؛ احداث ایستگاه‌های موقت در منطقه پارس برای استقرار ماشین آلات سنگین و تجهیزات امدادی؛ نجات پالایشگاه نهم (فاز ۱۲) با ایجاد شکاف روی اتوبان سراسری مجاور جاده پیرامونی پالایشگاه نهم به برای استقرار لوله ۵۶ اینچ و هدایت آب‌های سطحی به کانال کنترل سیلاب با هدف جلوگیری از ورود این آب‌ها به داخل پالایشگاه نهم؛ رفع پانچ‌های ۲۷ نقطه از اشکالات و معایب کانال‌ها و مسیرهای آبرفتی در سطح منطقه؛ جلوگیری از ورود آب کانال فازهای ۲۰و۲۱ به شهر نخل تقی؛ بازرسی و کنترل مداوم و زمان بندی شده خطوط انتقال گازهای ترش و شیرین، در محدوده کریدورهای منطقه انجام داده‌اند. جانمایی و استقرار ماشین آلات مورد نیاز در نقاط حادثه خیز و دارای احتمال بالای شست‌وشو و ریزش کوه، در مسیر جم به عسلویه و بالعکس؛ پاکسازی مسیرهای ارتباطی مسدود شده در اثر ریزش و شست و شوی کوه یا تجمع آب و همچنین تعیین مسیر جایگزین و جلوگیری از تردد خودروهای عبوری در مسیر مسدود شده تا زمان اتمام عملیات پاکسازی با همکاری تیم‌های عملیاتی پیش‌بینی شده، پلیس راهور، حراست ارشد و اجرائیات پارس؛ تامین و ارسال به موقع ماشین آلات سنگین و تجهیزات امدادی از جمله کمپرسی، بولدزر، بیل مکانیکی، بیل باکو، تریلر کفی، جرثقیل، بابکت، پمپ کف کش و ... بر اساس درخواست شرکت‌های مستقر در سطح منطقه، فرمانداری شهرستان عسلویه و شهرداری نخل تقی برخی اقدام های این کمیته در مدیریت بحران منطقه ویژه بوده است. به گفته رئیس اچ اس ای و پدافند غیرعامل منطقه ویژه پارس تامین سوخت و سایر مایحتاج ماشین آلات و تجهیزات مستقر در ایستگاه‌ها و همچنین هماهنگی و تامین به موقع سایر ماشین آلات و تجهیزات اعلان شده توسط کمیته عالی مدیریت بحران منطقه ویژه با همکاری اداره ترابری مدیریت امور پشتیبانی. (۲۵۰۰۰ لیتر گازوئیل)؛ بررسی و پایش مداوم بر بهسازی‌های انجام شده (حفر کانال و اصلاح مسیر خروجی) روی رودخانه بالادست فاز ۱۴ برای اطمینان از عدم ورود آبهای سطحی از این رودخانه به فاز ۱۴ و جلوگیری از خسارت و حوادث احتمالی ناشی از آن و اصلاح شبکه فیبر نوری به منظور برقرای ارتباطات شبکه‌ای، تلفن‌های ثابت و همراه در کمترین زمان ممکن از سوی کارشناسان واحد فناوری اطلاعات و ارتباطات از دیگر اقدام های این کمیته بوده است.

حضور فعال اچ اس ای در سیل عسلویه و کنگان

رئیس اچ‌اس‌ای و دبیر کمیته مدیریت بحران شرکت نفت و گاز پارس درباره اقدام های انجام شده در منطقه عملیاتی عسلویه و کنگان می گوید: با توجه به اطلاع رسانی سازمان منطقه ویژه و پیش‌بینی وقوع بارندگی‌های سیل آسا، بلافاصله کمیته مدیریت بحران شرکت نفت و گاز پارس فعال شد و تا پایان روز جمعه (۲۹ بهمن ماه) همزمان با اعلام پایان شرایط اضطراری ادامه داشت.»

مظاهر انصاری افزود: آمادگی کامل برای مقابله با شرایط اضطراری، دستورات لازم در خصوص بررسی مجدد خطرات با در نظر گرفتن تمهیدات لازم و راه‌های مقابله با آن به ویژه در نیروگاه از سوی مدیر عامل شرکت صادر شد مبنی بر اینکه به هیچ عنوان برق پالایشگاه قطع نشود و خطوط انتقال ارتباطی نیز بررسی شود و تا زمانی که این سامانه بارشی عبور نکرده است تمامی مدیران در منطقه حضور داشته باشند.

وی در ادامه به برخی اقدام‌های کمیته مدیریت بحران شرکت نفت و گاز پارس اشاره کرد که عبارتند از تشکیل کمیته بحران ویژه نیروگاه بعثت به منظور بررسی وضعیت موجود و تصمیم گیری های مناسب برای پایداری برق رسانی در شرایط اضطراری؛ تشکیل جلسات اضطراری در تمامی طرح‌های توسعه‌ای؛ تشکیل کمیته فرعی مدیریت بحران در معاونت عملیات و پشتیبانی شرکت نفت و گاز پارس جهت بررسی وضعیت سکوهای تولیدی و در نظر گرفتن تمهیدات مورد نیاز؛ اعلام وضعیت آماده باش به تمامی کارکنان عملیات در سطح منطقه؛ پیش‌بینی خطرات موجود و تخلیه بخشی از اماکن موجود در مسیر سیل.

وی افزود: بررسی و بازبینی مسیرهای مجاور اماکن مسکونی به منظور اطمینان از در سرویس بودن و برطرف کردن اشکالات احتمالی و مشکلات پیش آمده ناشی از سیل؛ همکاری و در اختیار قرار دادن تجهیزات (بیل مکانیکی، لودر و...) به شهرداری عسلویه جهت باز کردن مسیر کانال‌های سیلاب در سطح شهر؛ آماده‌باش تمام نیروهای ایمنی و آتش‌نشانی و بخش درمانی در سطح منطقه و همچنین آماده به کار بودن تمامی تجهیزات آتش‌نشانی و امداد و نجات و بازدید از پست‌های برق، دکل‌ها و خطوط انتقال و بررسی مناطق با پتانسیل حوادث در طرح‌های نیروگاهی برخی دیگر از اقدام های اچ اس ای بوده است. انصاری تشکیل جلسات کمیته فرعی شرایط اضطراری در سکوهای تولیدی و ارتباط پیوسته با کمیته مدیریت بحران شرکت در راستای استمرار تولید ایمن و پایدار؛ اتخاذ تمهیدات ترافیکی در مسیرهای تردد کارکنان؛ استقرار نمایندگان فازهای در حال راه‌اندازی جهت پیگیری مسائل و هماهنگی موارد لازم در آبگیر، اتخاذ تمهیدات مناسب جهت در سرویس قرار گرفتن دو دستگاه دیزل برای تأمین آب پالایشگاه؛ بررسی‌های لازم برای تامین برق اضطراری پمپ‌های آب دریا برای فازهای در حال راه‌اندازی و کنترل و پرهیز از ترددهای غیر ضروری بین منطقه و تهران در شرایط بحرانی را از دیگر اقدامات انجام شده این شرکت دانست.

هماهنگی و یکپارچگی در مهار سیل

هماهنگی و یکپارچگی در عملکرد اخیر کمیته بحران منطقه عسلویه در بهترین سطح انجام شد. وحیدرضا زیدی فرد، معاون پدافند غیر عامل و مدیریت بحران اداره کل اچ اس ای و پدافند غیرعامل وزارت نفت با بیان این مطلب گفت: نحوه هماهنگی و اقدامات کمیته‌های مدیریت شرایط اضطراری و بحران شرکت‌های حاضر در منطقه و فرماندهی ارشد مدیریت شرایط اضطراری منطقه بسیار عالی بود. وی با اشاره به رویکرد جدید وزارت نفت در سازماندهی مدیریت شرایط اضطراری در مناطق متمرکز ماهشهر، عسلویه و خارک ادامه داد: بر اساس سازماندهی جدید انجام شده، مدیرعامل سازمان منطقه ویژه انرژی پارس به عنوان فرمانده ارشد اچ‌اس‌ای بحران و پدافند غیرعامل منطقه عسلویه منصوب شده است و این سازمان در شرایط اضطراری منطقه‌ای با ایفای نقش فرماندهی ارشد و هماهنگی و یکپارچگی منابع و شرکت‌ها در اقدامات عملیاتی، هم افزایی منابع و امکانات و هماهنگی های منطقه‌ای نقش کلیدی به عهده دارد که در بحران اخیر نیز، در این زمینه اقدامات ارزنده‌ای انجام داده است، ضمن اینکه عملکرد کلیه شرکت‌های حاضر در منطقه در سطح عالی بود.

گپ

پایش مداوم مناطق آسیب پذیر

علیرضا نجومی، رئیس اچ‌اس‌ای، مدیریت بحران و پدافند غیر عامل مجتمع گاز پارس جنوبی گفت: مهمترین هدف مدیریت بحران و پدافند غیرعامل، کاهش آسیب‌پذیری و به حداقل رساندن خسارات و تلفات هنگام بحران با استفاده از اقدامات فنی و مدیریتی است. او می گوید: مجتمع گاز پارس جنوبی از زمان اعلام اخطار بارندگی شدید از سوی سازمان منطقه ویژه و هواشناسی استان بوشهر، ضمن اطلاع به رئیس اچ‌اس‌ای شرکت ملی گاز ایران، همچنین هماهنگی با کمیته بحران سازمان منطقه ویژه و کمیته بحران پالایشگاه‌های مجتمع پس از تشکیل جلسه ستاد در قالب تفکر تیمی با پذیرش ریسک مدیریتی تقسیم وظایف و نحوه مدیریت بحران، اقدام به شناسایی حوزه‌های تاثیرپذیر از شرایط عملیاتی، پایش مداوم مناطق آسیب پذیر، شناسایی نقاط پر ریسک و حادثه خیز و پیش بینی شرایط و پیگیری موارد مطرح شده و مصوبات جلسه بحران ستاد و ارائه راهکارهای کنترلی در راستای کاهش اثرات منفی ناشی از سیلاب در مبحث تولید پایدار کردند. وی ادامه می‌دهد: با اطلاع‌رسانی به موقع به تمامی گروه‌ها، آمادگی لازم جهت مقابله با این حادثه طبیعی حاصل و ضمن کاهش پیامدهای بحران بارندگی سیل آسا، امکان بازسازی با کمترین هزینه فراهم شد. پیش از برگزاری جلسه کمیته بحران مجتمع، کمیته بحران پالایشگاه تشکیل و کلیه اقدامات لازم در سطح پالایشگاه ها تعریف شد و تقسیم کار صورت گرفت. نجومی ادامه داد: در پی بارش‌های شدید باران و جاری شدن سیلاب در پارس جنوبی از روز دوشنبه (۲۵ تا جمعه ۲۹ بهمن ماه)، ضمن حضور مستمر مدیران پالایشگاهها و مدیران ستادی، تمامی روسای واحدهای عملیاتی، بهره‌برداری، تعمیرات، ایمنی و آتش نشانی، منابع انسانی، مستغلات در پالایشگاهها حضور دائم داشته و با تخصیص نیروی کافی در طول شبانه روز، دیگر مسئولان، کارکنان و کارشناسان در پالایشگاه ها یا کمپ‌های مسکونی نزدیک به پالایشگاه به حال آماده باش بودند. وی درباره برخی اقدامات انجام شده می گوید: با وقوع بارندگی و تشدید سرعت آب‌های جاری، اقدام به پر کردن فضاهای خالی با کیسه‌های شن و ماسه در فونداسیون‌های مربوط به ایستگاه‌های برق (SUB STATIONها) و دیگر اتاق‌های کنترل کردیم، همچنین ابلاغ دستورعمل‌های شرکت ملی گاز ایران در خصوص مدیریت بحران سیل به تمامی پالایشگاه‌ها؛ تمیز کاری مسیرهای آبرو پالایشگاه و پیش‌بینی لازم جهت تخلیه آب در صورت گرفتگی مسیرها و اعزام تعدادی نیوجرسی به سازمان منطقه ویژه جهت کمک رسانی به مردم شهرستان عسلویه و تمهیدات ایمنی ویژه حمل و نقلی برای انتقال همکاران به شهرک‌های مسکونی و کمپ‌ها را در دست اقدام قرار دادیم.

جلوگیری از خسارت های احتمالی

«با توجه به بارندگی‌های هفته پایان بهمن ماه و شدت آن، اقدامات کنترلی و مناسبی در منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس به منظور جلوگیری از خسارت‌های احتمالی و امدادرسانی به شرکت‌های منطقه و مردم انجام شد. یکی از سازمان‌های دست اندر کار در این خصوص، امور اچ اس ای پتروشیمی منطقه پارس (شرکت عملیات غیر صنعتی پازارگاد) است که در این مدت تلاش‌های فراوانی جهت امداد رسانی به شرکت‌های پتروشیمی منطقه و همچنین مناطق پیرامون و جاده‌ها، خودروهای عبوری و مردم گرفتار در سیل و باران انجام داد.» این بخشی از صحبت‌های سیدنورالدین دشتی، رئیس اچ‌اس‌ای پتروشیمی منطقه پارس است. به گفته وی، بزرگترین مشکل در حال حاضر بلاتکلیف بودن وضعیت جاده‌های دسترسی فاز ۲ و اجرا نشدن سدهای مهار سیلاب و کانال‌های آبهای سطحی در فاز ۲ پتروشیمی است که با توجه به مشکلات به وجود آمده در بارندگی‌های اخیر، امید است با ورود مسئولان مربوطه این موضوع در اسرع وقت در دستور کار قرار گرفته و مراحل اجرایی آن آغاز شود.

او می گوید: قبل از شروع شرایط اضطراری، اقداماتی انجام داده‌ایم که عبارتند از: مکاتبه با شرکت‌های پتروشیمی منطقه پارس در خصوص احتمال بارش شدید و آبگرفتگی معابر؛ اعلام به شرکت‌های پتروشیمی منطقه پارس در خصوص احتمال جاری شدن سیل و آبگرفتگی به دلیل بارش‌های شدید در منطقه و انجام اقدامات کنترلی؛ تشکیل ستاد بحران شرکت‌های پتروشیمی این منطقه و پیش‌بینی اقدامات لازم قبل و در زمان بارندگی و اجرای کامل آنها و شرکت در جلسه ستاد بحران شهرستان عسلویه با شرکت فرماندار عسلویه به عنوان مدیر بحران و مدیران سازمان‌ها و ارگان‌های شهرستان. دشتی ادامه داد: در شرایط اضطراری نیز اقداماتی انجام شده که عبارتند از: تشکیل جلسه اضطراری با مدیریت‌های شرکتهای پتروشیمی دماوند و مروارید جهت ساماندهی به مسیر ورودی شرکت پتروشیمی مروارید و بازگشایی در خروج اضطراری آن مجتمع؛ در اختیار قرار دادن پمپ‌های کفکش به شرکت‌های پتروشیمی آریاساسول، مرجان، اتیلن غرب پس از آبگرفتگی سایت این شرکت‌ها جهت رفع آب گرفتگی؛ تجهیز پایانه‌های مسافری منطقه ویژه به ۴ دستگاه کمپرسی و ۲ دستگاه لودر؛ عملیات بازگشایی جاده کشوری در منطقه سه راه گلوگاه و جاده پیرامونی پتروشیمی‌ها؛ امداد رسانی به خودروهای گیر افتاده در سیلاب جاده پیرامونی و ساحلی و بازدید از آبگرفتگی جاده دسترسی به مهمانسرای پتروشیمی و کمپ شرکت‌های بوشهر، کاویان و.. واقع در شیرینو و هماهنگی در حضور گروه‌های امدادی جهت بازگشایی جاده یاد شده.

خواندنیهای نفت

خواندنی‌های نفتی گریزی است به همه نفت، همه آنچه بشر و جهان امروز را با خود درگیر کرده است. مهندسی، تاریخ، جامعه، فرهنگ، اختراعات، اقتصاد و حقوق و ده‌ها بعد مختلف که چه بخواهیم و چه نخواهیم با نفت عجین شده‌اند. آنچه می‌خوانید جرقه‌هایی است در آسمان دانش مربوط به نفت. روشن کردن آتش مطالعه و انداختن آن بر خرمن فکر و اندیشه با شما...

تاریخ نفتی

حمله نفتی مغول‌ها

در قرن هفتم هجری مغول‌ها برای تسخیر شهرها، تضعیف روحیه مردمان محصور شده و نابودی مدافعان قلاع از سلاح نفت استفاده می‌کردند. در آن قرن شوم و جانگداز که از سیاه‌ترین و نکبت آمیزترین ادوار تاریخ ایران و خاورمیانه است، مغول‌ها نفت را همچون منجنیق و سایر ادوات شهربندان به کار می‌بردند، احتمالا آنها این کاربرد را از چینی‌ها آموخته بودند. چین قبل از ایران به تصرف مغولان در آمده بود. خواجه رشیدالدین فضل‌الله، وزیر معروف ایرانی ایلخانان مغول در کتاب جامع التواریخ رشیدی در فصل فتح بخارا به استفاده از نفت به وسیله مغول‌ها در سرکوب آن دسته از مردم بخارا که از دادن باج و خراج گزاف تعیین شده به وسیله چنگیزخان خودداری می‌کردند می‌نویسد:

«... و بعضی از سرای‌هایی که از آجر بود و مردان بخارا را به جنگ حصار فرستادند و از جانبین، منجنیق‌ها راست کردند و کمان‌ها به زه آوردند و سنگ و تیر پران شد و از اندرون قاورات (کوزه‌ها) نفط (نفت) می‌انداختند و روزها به آن حمله مکاوحت می‌کردند، تا عاقبت مردم حصار را، کار به اضطرار رسید و ... در قلعه را آتش زدند و خانان و اعیان زمان که از سر عزت پای بر خاک ننهادندی دستگیر مذلت شدند و در دریای فنا غرقه شدند.»

برگرفته از جلد اول کتاب «خون خاک» نوشته خسرو معتضد صفحه ۷۲

شرکت های نفتی

شرکت نفت خزر

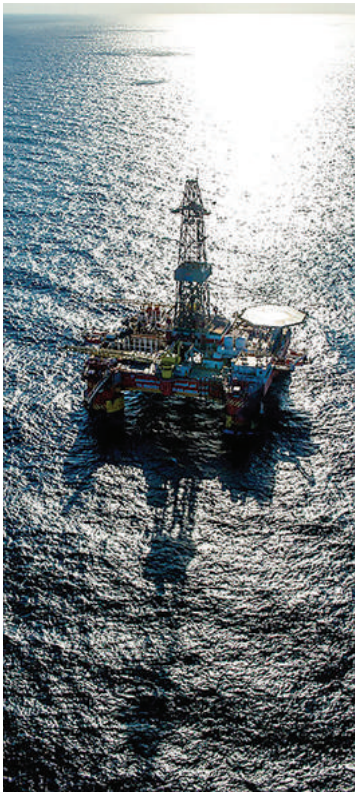

شرکت نفت خزر به عنوان یکی از شرکت‌های تابعه شرکت ملی نفت ایران در دی ماه ۱۳۷۶ تاسیس شد. این شرکت وظایف اکتشاف، توسعه و میدان منابع هیدروکربنی در حوضه خزر جنوبی و سه استان ساحلی مازندران، گلستان و گیلان را به عهده دارد. نظارت بر اجرای کلیه قراردادهای منعقد شده بین شرکت ملی نفت ایران و شرکت‌های بین‌المللی جهت مطالعه و توسعه میادین نفتی در دریای خزر و همچنین نظارت بر مسائل زیست‌محیطی مرتبط با عملیات اکتشاف و توسعه ذخایر نفت و گاز در دریای خزر نیز به عهده شرکت نفت خزر است.

ماموریت شرکت نفت خزر:

اکتشاف، توسعه و تولید به منظور بهره‌برداری از منابع هیدروکربنی حوضه جنوبی دریای خزر و سه استان ساحلی، فرآورش و انتقال نفت و گاز با هدف بالفعل و بیشینه سازی ثروت‌های ملی و ایجاد ارزش برای ذی‌نفعان.

چشم‌انداز:

شرکت نفت خزر در رهگذر نقشه راه، به عنوان سازمانی سرآمد در حوزه شمال کشور (خزر) با هوشمندی در فعالیت‌های خود، یادگیرندگی و دانش محوری با استفاده از مزیت رقابتی موجود و تعهد به جنبه‌های زیست محیطی، ایمنی و بهداشتی و ملحوظ داشتن مسئولیت‌های اجتماعی خویش سازمانی خواهد بود:

- صاحب نام در به کارگیری دانش و مدیریت اکتشاف و توسعه منابع هیدروکربنی در آب‌های عمیق:
- دارنده فناوری‌های مرتبط با هدف تولید و بهره‌برداری از این منابع در آب‌های عمیق.
- باناوگان دریایی، هوایی و پشتیبانی کارآمد، چابک و منعطف در شرایط بحران.
- دارای زیرساخت‌های اثربخش و کارا در فرآورش و انتقال نفت از دریا و خشکی.
- برون سپار و کارآفرین در عرصه فعالیت‌های شرکت با استفاده از نیروی انسانی توانمند، متخصص و متعهد.
- تامین کننده سهمی از تولید نفت و گاز کشور متناسب با جایگاه تعیین شده در افق چشم‌انداز بیست ساله کشور (۱۴۰۴).

فعالیت‌های اکتشافی انجام‌شده در دست اجرا در دریای خزر و سه استان ساحلی (مازندران / گلستان / گیلان)

- ۲۸۵۰۰ کیلومتر لرزه‌نگاری دو بعدی و ۴۲۰۰ کیلومتر مربع لرزه‌نگاری سه بعدی در بخش کم عمق و عمیق دریا.
- ۲۸۰۰ کیلومتر لرزه‌نگاری دوبعدی و ۲۰۰ کیلومتر مربع لرزه‌نگاری سه بعدی در بخش خشکی
- انجام مطالعات جامع و سیستماتیک و لرزه‌نگاری دو بعدی در محدوده جنوبی دریای خزر و شناسایی ۴۶ ساختار کوچک و بزرگ.
- اولویت‌بندی ساختارهای شناسایی شده در دریای خزر بر اساس عملیات لرزه‌نگاری دوبعدی، مطالعات ارزیابی حجم مخزن، ارزیابی ریسک موجود و سایر مطالعات زمین‌شناسی و ژئوشیمی که منتج به شناسایی ۸ ساختار دارای اولویت شد.
- تدوین طرح جامع توسعه استراتژیک (SMDP)، اولویت‌بندی ساختارهای شناسایی شده و انتخاب بلوک ۶/۲ به عنوان اولویت اکتشافی.
- حفاری در مجموع ۲۲ حلقه چاه اکتشافی شامل ۱۷ حلقه چاه در بخش خشکی و ساحلی استان‌های مازندران، گلستان و گیلان، ۳ حلقه چاه در بخش کم عمق و ۲ حلقه چاه در بخش عمیق دریای خزر.
- اکتشاف میدان نفتی سردار جنگل در بلوک ۶/۲.
- بازنگری و به روز رسانی اطلاعات مربوط

خاطره های نفتی

پرت شدن به دریا

دلربایی همه آن نیست که عاشق بکشُند
خواجه آن است که باشد غم خدمتکارش

محمد بهروزی | در تمام هشت سال دفاع مقدس با سمت آشپز در منطقه بهرگان و در سکوهای نفتی بهرگانسر و نوروز خدمت کردم و در اولین روزی که برای کار به سکوی بهرگانسر مراجعه کردم، در ساعت ۷/۱۵ دقیقه بعدازظهر، سکو از طرف ریم بعثی عراق مورد حمله قرار گرفت. موج انفجار باعث شد تا من و آقای نعمت‌الله بیابانی را به دریا پرتاب کند.

تا ساعت ۱۰/۵ شب در آب دست و پا می‌زدیم، تا این که کشتی سکو آمد و ما را از آب گرفتند. با نجات ما و دیگر مجروحان حادثه پیکر پاک سرباز پدافند سکو نیز از آب گرفته شد و به بوشهر انتقال یافت.

من نیز پس از استراحت کوتاهی به منطقه بهرگان برگشتم. متاسفانه آب شب جریان گاز قطع شده بود و تهیه غذای گرم مشکل به نظر می‌رسید. انصاف هم نبود کارکنانی را که در تمام هشت سال دفاع مقدس شاهد فداکاری‌ها و از خودگذشتگی‌های آنها بودم از حداقل غذای گرم محروم بگذارم. پس با استفاده ازهیزم، غذایی گرم تهیه کردم، تا این عزیزان لااقل از این بابت کمبودی احساس نکنند.

برگرفته از کتاب آن روزها، خاطرات کارکنان شرکت ملی نفت ایران در هشت سال دفاع مقدس

مشاهیر نفت

نخستین دبیرکل

نام اوپک باصنعت نفت ایران آمیختگی خاصی دارد. ایران در سال‌های ظهور اوپک همیشه یکی از ارکان اصلی و پای ثابت تصمیم‌گیری‌های این سازمان بوده است. صنعت نفت ایران در میان همه افتخارات و پیشرفت‌هایش همیشه نقش بسیار پر رنگی در این سازمان بزرگ بین‌المللی و تاثیرگذار داشته است. اکنون دبیر کلی این سازمان بر عهده محمد بارکیندو نیجریه‌ای است اما اولین دبیر کل اوپک یک ایرانی به نام دکتر فواد روحانی از ایران بود که در سال ۱۹۶۱ به سمت دبیرکل سازمان کشورهای صادرکننده نفت و رئیس شورای نمایندگان هیت‌های عامل اوپک برگزیده شد و تا سال ۱۹۶۴ در این پست خدمت کرد.

دکتر روحانی در سال ۱۹۰۷ میلادی(اول آبان ۱۲۸۵) در شهر تهران چشم به جهان گشود و در دوران تحصیل خود پس از دریافت مدرک دکترای حقوق از دانشگاه لندن فعالیت اجرایی خود را از سال ۱۹۲۶ میلادی در بخش‌های اداری و حقوقی شرکت نفتی آنگلو-آمریکن آغاز کرد. وی تا سال ۱۹۵۱ در این شرکت حضور داشت. وی پس از حضور ۲۵ ساله در این شرکت در سال ۱۹۵۱ فعالیت خود را در شرکت ملی نفت ایران به عنوان مشاور ارشد این شرکت آغاز کرد و پس از گذشت سه سال در سال ۱۹۵۴به سمت ریاست این شرکت منصوب شد و به مدت ۵سال در این پست انجام وظیفه کرد.

به گروه مطالعاتی خزر جنوبی (SCSG) و ذخایر احتمالی در بخش خزر جنوبی.

○ انجام مطالعات استاتیک و دینامیک در میدان سردار جنگل.

دستاوردهای عمده شرکت نفت خزر

○ ایجاد زیرساخت‌های مورد نیاز جهت انجام عملیات اکتشافی در شمال کشور با ساخت سکوی حفاری نیمه شناور، ۳ فرزند شناور پشتیبانی، احداث حوضچه آرامش و احداث پایگاه پشتیبانی برای انجام عملیات حفاری.

○ کشف ۲ میلیارد بشکه نفت درجا در ساختار سردار جنگل.

○ کسب تجارب علمی و دسترسی به اطلاعات ارزشمند اکتشافی از بخش آب عمیق دریای خزر و ایجاد زمینه لازم برای اجرای پروژه‌های توسعه‌ای و سرمایه‌گذاری‌های کلان در سال‌های آتی.

○ افزایش همکاری‌های منطقه‌ای با کشورهای حاشیه دریای خزر در حوزه‌های ایمنی، حفاظت از محیط زیست و...

○ انجام طرح‌ها و پروژه‌های زیست محیطی مطابق با استانداردهای آب عمیق (برگزاری مانور آمادگی مقابله باانتشار احتمالی آلاینده‌های نفتی و...)

طرح‌ها و پروژه‌های آتی شرکت نفت خزر

○ مطالعات زمین‌شناسی در بلوک‌های اکتشافی بخش آب عمیق، کم عمق خزر، جنوبی و سه استان ساحلی مازندران، گلستان و گیلان.

○ عملیات لرزه‌نگاری دو بعدی و سه بعدی در بلوک‌های اولویت‌دار بخش آب عمیق، بخش شرقی و کم عمق دریا و بلوک‌های اکتشافی استان‌های مازندران، گلستان و گیلان.

○ عملیات حفاری در مجموع ۱۰ حلقه چاه در بلوک‌های اولویت‌دار بخش عمیق دریای خزر، ۱ حلقه چاه در بخش کم عمق دریا و ۷ حلقه چاه در استان‌های ساحلی.

○ بازنگری مطالعات زمین‌شناسی چاه‌های حفاری شده در بخش کم عمق ساحلی. بسته‌های سرمایه‌گذاری اکتشافی، توسعه‌ای و تولیدی در بخش آب عمیق دریای خزر (ارائه شده در کنفرانس تهران)

الف) بسته ۱: بلوک ۲۴
موقعیت بلوک: ۱۳۰ کیلومتری شمال بندر نوشهر
عمق آب: ۸۰۰-۶۰۰ متر

ب) بسته ۲: بلوک ۲۶
موقعیت بلوک: ۱۰۰ کیلومتری بندر انزلی
عمق آب: ۹۰۰-۸۵۰ متر

ج) بسته ۳: بلوک ۲۹
موقعیت بلوک: ۱۳۵ کیلومتری شمال بندر نوشهر
عمق آب: ۱۰۰۰-۶۰۰ متر

د) بسته ۴: میدان سردار جنگل
موقعیت میدان: ۱۹۰ کیلومتری شمال بندر نوشهر و ۲۴۶ کیلومتری بهشهر
عمق آب: ۱۰۰-۶۰۰ متر

جهان نفت

صنعت نفت در آمریکای لاتین

شرکت نفتی پتروبراس برزیل که در سال ۱۹۳۵ تاسیس شد، شرکتی سهامی است که عمده سهامدار آن دولت برزیل است. این شرکت توانسته با توسعه فعالیت‌ها و سرمایه خود نه تنها به یکی از بزرگ‌ترین تولید و توزیع کنندگان فرآورده‌های نفتی و گاز تبدیل شود بلکه در حال حاضر در زمره ۲۰ شرکت نفتی بزرگ جهان قرار دارد. بر مبنای برنامه استراتژیک ۲۰۲۰، هدف شرکت این است که سرمایه‌گذاری پتروبراس در خارج از کشور از رقم ۱۵ میلیارد دلار فراتر رود. این سرمایه‌گذاری‌ها به ترتیب اهمیت عموما در ایالات متحده، خلیج مکزیک، آرژانتین و آفریقا قرار دارند. تاریخ سرنوشت‌ساز دیگر پتروبارس ۲۰۰۷ است، یعنی سالی که شرکت اعلام کرد منابع عظیم نفتی در حوزه سانتس ریودوژانیرو به دست آورده است.

-ذخایر زیر نمک

شرکت پتروبراس چهارمین شرکت بزرگ انرژی در جهان، هشتمین شرکت بزرگ دنیا در ارزش بازار و پاسخگوترین شرکت برزیل است و نام تجاری آن ۱/۲ میلیارد دلار ارزش دارد. شرکت پتروبراس در زمینه‌های اکتشاف، تولید، پالایش، توزیع مواد سوختی، تجارت و حمل و نقل نفت و گاز طبیعی، تولید مشتقات و فرآورده‌های جانبی نفت، گاز و انرژی و تولیدات پتروشیمی و توزیع دیگر منابع انرژی تجدیدپذیر در سطح بین‌المللی، فعالیت‌های خود را بیشتر کرده و توانسته است با در اختیار داشتن فناوری، تجربه غنی متخصصان در بخش‌های مختلف داخل و خارج، یکی از موفق‌ترین شرکت‌های نفتی دنیا باشد.

برگرفته از کتاب مدیریت منابع انسانی نشر مرکز مطالعات بین‌المللی انرژی

توزیع بنزین و گازوییل پالایشگاه شیراز با برند پتراز

همسو با بهینه‌سازی تولید و تکمیل چرخه تولید تا فروش، شرکت پالایش نفت شیراز موفق به دریافت مجوز فعالیت در قالب شرکت‌های زنجیره‌ای توزیع فرآورده‌های نفتی با نام پتراز شد. با توجه به خرید جایگاه‌های پمپ بنزین و نفت گاز، محصولات این مجموعه با عنوان پتراز و به صورت انحصاری در استان فارس و استان‌های مجاور توزیع خواهد شد. عبدالرحیم شمس‌الدینی، مدیرعامل شرکت پالایش نفت شیراز با اشاره به این که مجوز فعالیت با توجه به بررسی‌های انجام شده از سوی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران و دریافت حد نصاب لازم صادر شده، گفته است: این شرکت مکلف است ۳۵ درصد از پمپ بنزین‌های استان فارس و ۲۰ درصد جایگاه‌های دیگر در سطح کشور را تحت پوشش قرار دهد. شرکت پالایش نفت شیراز با خرید ۳۸ نازل در سه شهر استان فارس در مرحله نخست و برنامه‌ریزی برای افزایش ظرفیت تحت پوشش، تکمیل چرخه تولید و توزیع و تحویل به مصرف‌کننده را در دستور کار قرار داده تا بنزین و نفت گاز مطابق با استانداردهای وزارت نفت را به صورت مستقیم تحویل مشتریان کند.

افزایش تولید نفت در برنامه کویت

شبکه بلومبرگ گزارش داد: رئیس شرکت نفت کویت اعلام کرد این کشور به برنامه خود برای افزایش نیم میلیون بشکه ای ظرفیت تولید نفت پایبند است و خود را برای پایان توافق اوپک آماده می‌کند. جمال جعفر، مدیرعامل شرکت نفت کویت (کی او سی) اعلام کرد این شرکت قصد دارد ظرفیت تولید نفت کویت را از سطح کنونی سه میلیون و ۱۵۰ هزار بشکه در روز افزایش دهد.

وی همچنین اعلام کرده است که حتی اگر اعضای اوپک تصمیم بگیرند توافق کاهش عرضه نفت را تمدید کنند، شرکت نفت کویت برنامه‌های افزایش ظرفیت تولید خود را ادامه می‌دهد. مدیرعامل کی او سی گفته است: ما به افزایش ظرفیت تولید نفت ادامه می‌دهیم، زیرا برنامه‌ای پنج ساله برای رساندن ظرفیت تولید به سه میلیون و ۶۵۰ هزار بشکه در روز تا سال ۲۰۲۱ میلادی داریم؛ بنا بر این، نمی‌توانیم سرمایه‌گذاری در این زمینه را متوقف کنیم. ما از فرصت ایجاد شده در پی توافق کاهش تولید اوپک استفاده می‌کنیم تا عملیات نگهداری در تأسیسات میدان‌های نفتی خود را انجام دهیم. کی او سی روزانه دو میلیون و ۷۰۰ هزار بشکه تولید می‌کند و ما طبق توافق اوپک، این سطح تولید را حفظ می‌کنیم.

سمینار الگوی تغذیه و نقش آن در سلامت شاغلین برگزار شد

سلامت پشت میز نشین‌ها از عملیاتی‌ها نامناسب‌تر است

سمینار الگوی تغذیه و نقش آن در سلامت شاغلین با هدف اشاعه فرهنگ سلامت و تغذیه سالم کارکنان، در شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران برگزار شد. محسن زارعی، رئیس بهداشت کار-صنعتی درباره این سمینار گفته است: این سمینار با هدف ارائه الگوی تغذیه‌ای مناسب به کارکنان و به دنبال آن بهبود سلامت عمومی و ارتقای بهره‌وری ایشان برگزار شده است. با توجه به ماهیت صنعت نفت و دارا بودن مشاغل عملیاتی «از جمله روز کار، نوبت کار، اقماری» و ستادی، الگوی تغذیه‌ای هریک با توجه به حجم و نوع فعالیت‌شان نیازمند توجه ویژه و خاص است.

به گفته رئیس بهداشت کار-صنعتی، در کنار مقوله تغذیه مناسب و سالم کارکنان عملیاتی، پرداختن به موضوع تغذیه و بهبود الگوی تغذیه کارکنان ستادی نیز از اهمیت بالایی برخوردار است. با توجه به نتایج استخراجی از معاینات شغلی و پایش شاخص‌های سلامت کارکنان، در برخی موارد شاخص‌های مرتبط با کارکنان ستادی نسبت به کارکنان عملیاتی در وضعیت نامناسب‌تری قرار داشته و حتی ممکن است در وضعیت هشدار قرار داشته باشد که از جمله علل آن می‌توان به کم تحرکی و پشت میز نشینی طولانی مدت و همچنین نامتناسب بودن الگوی تغذیه‌ای با نوع فعالیت این گروه از کارکنان اشاره کرد.

زارعی با اشاره به آمار بهداشت جهانی مبنی بر اینکه اصلی‌ترین علت مرگ و میر در جهان بیماری‌های مزمن غیرواگیردار است، گفته است: بر اساس گزارش منتشر شده بی‌تحرکی/کم‌تحرکی و تغذیه نامناسب، از مهمترین عوامل بروز بیماری‌های قلبی-عروقی، دیابت، چربی و فشار خون بالا، بیماری‌های تنفسی و انواع سرطان در ایران است. وی به تشکیل کمیته سلامت با هدف حفظ سلامت شغلی و عمومی کارکنان و ارتقا و بهسازی محیط کار در شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران اشاره کرده و افزوده است: در کنار سایر موضوعات مرتبط با سلامت، تغذیه سالم و بهبود الگوی تغذیه کارکنان ستادی نیز مورد توجه قرار گرفته است که از آن جمله می‌توان به تجهیز و راه‌اندازی آشپزخانه ستاد، نظارت مستمر بر وضعیت بهداشتی اماکن بهداشتی، همچنین انجام و پیگیری نتایج معاینات شغلی، بهبود کمی و کیفی فضاهای ورزشی اشاره کرد. با توجه به عضویت نماینده سازمان بهداشت و درمان در کمیته سلامت، همچنین هماهنگی و همکاری مناسب سازمان بهداشت و درمان در این خصوص «برنامه پیشگیری و کنترل بیماری‌های مزمن غیر واگیر» در دستور کار قرار دارد که برگزاری سمینار فوق، از جمله اقداماتی است که در این رابطه طرح‌ریزی و اجرا شد. شایان ذکر است در کنار این سمینار با توجه به هماهنگی‌های بهداری مرکزی وزارت نفت، تیم پزشکی به ارائه خدمات سلامتی از جمله تست قند خون، قد و وزن و فشار خون برای شرکت کنندگان در سمینار و ارائه توصیه‌های پزشکی مرتبط پرداخت. به عنوان قسمتی از فاز اول این برنامه، ارائه خدمات مشاوره تخصصی تغذیه به مدیران و روسای محترم ستادی در محل کارشان، از سوی متخصص تغذیه برنامه‌ریزی شده و در حال انجام است.

مجتمع پتروشیمی تخت جمشید پارس آماده افتتاح

مجتمع پتروشیمی تخت جمشید پارس عسلویه با هدف تولید انواع محصولات پلی استایرن در مدت ۱۸ ماه از سوی بخش خصوصی در مهرماه امسال به تولید رسید و آماده افتتاح رسمی است.

محمدرضا اخوان، مدیرعامل شرکت پتروشیمی تخت جمشید پارس گفته است: در فرآیند ساخت و راه‌اندازی واحد پلی استایرن این مجتمع، توان و ساخت داخل بیشترین سهم را داشته است. این مجتمع با هدف تولید انواع محصولات پلی استایرن در نظر دارد در آینده‌ای نزدیک به ظرفیت تولید ۶۵ هزار تن در سال از انواع محصولات HIPS، GPPS و XPS و ۱۲۰ هزار تن محصول EPS دست یابد. مجتمع پتروشیمی تخت جمشید پارس، به عنوان نخستین تولیدکننده پلی استایرن در منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس در سالی که از سوی مقام معظم رهبری با عنوان «اقتصاد مقاومتی؛ اقدام و عمل» نام‌گذاری شده، آماده افتتاح رسمی از سوی مقامات ارشد است.

پلی استایرن، یکی از رایج‌ترین رزین‌های تجاری ترموپلاستیک و آمورف با محدوده وسیعی از خواص فیزیکی و مکانیکی است که قیمت جذاب آن، نظر تولیدکنندگان گسترده‌ای از اقلام را به خود جلب می‌کند. این ماده به صورت گرانول‌های استوانه‌ای شکل (یا دانه‌های کروی پلی استایرن انبساطی) تولید می‌شود.

مناطق نفت‌خیز جنوب و گروه مپنا تفاهم‌نامه همکاری امضا کردند

پنجمین تفاهم‌نامه و قرارداد محرمانگی مبتنی بر چارچوب قراردادی شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب، میان این شرکت و گروه مپنا امضا شد. این تفاهم‌نامه و قرارداد محرمانگی با هدف مطالعه سه میدان کرنج (مخازن آسماری، پابده و خامی)، پارسی (مخزن آسماری) و رگ سفید (مخازن آسماری، بنگستان و خامی)، دیروز (سوم اسفندماه) میان حمید دریس، مدیر امور فنی شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب و عباس علی آبادی، مدیرعامل گروه مپنا در اهواز امضا شد. بر اساس اعلام شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب، این تفاهم‌نامه بر اساس مدل قراردادی پیشنهادی این شرکت که به تصویب هیئت مدیره شرکت ملی نفت ایران رسیده است، امضا شد و طی آن گروه مپنا متعهد شده است در مدت زمان حداکثر ۶ ماه طرح پیشنهادی خود را برای توسعه این میدان‌ها ارائه کند. شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب پیش از این نیز برای مطالعه میدان‌های کرنج، پارسی، رگ سفید و شادگان با گروه پرگس، شرکت شلمبرژه، شرکت نفت و گاز پرشیا و شرکت تنکو تفاهم‌نامه همکاری امضا کرده بود.

تزریق پایدار خوراک به خط لوله اتیلن غرب

ساخت خط لوله اتیلن غرب با مصوبه هیئت وزیران در سال ۱۳۸۱ با هدف توسعه مناطق کمتر توسعه یافته آغاز شد که این خط لوله از مبدا پارس جنوبی تا استان‌های آذربایجان غربی و شرقی امتداد دارد.بر اساس برنامه‌ریزی‌های انجام شده پتروشیمی کاویان، اتان دریافتی از پارس جنوبی را به اتیلن تبدیل و به خط لوله اتیلن غرب تزریق می کند که این اتیلن با عبور از ۱۱ استان، خوراک ۱۲ مجتمع پتروشیمی ساخته شده یا در حال ساخت با سرمایه‌گذاری ۸/۵ میلیارد دلاری را تامین خواهد کرد. خط لوله اتیلن غرب، خوراک مجتمع‌های پتروشیمی واقع در استان‌های خوزستان، فارس، لرستان، کهگیلویه و بویراحمد، چهار محال و بختیاری، کردستان، کرمانشاه، آذربایجان غربی و شرقی، ایلام و همدان را تامین می کند. رمضان اولادی، مدیرعامل پتروشیمی کاویان، از تزریق بدون وقفه اتیلن به خط لوله اتیلن غرب با وجود بارش برف و باران در کشور خبر داد و گفت: در شرایط نامناسب آب و هوایی نیز با مدیریت بدون وقفه اتیلن به خط لوله غرب تزریق می‌شود.

وی با اشاره به این که برای مدتی کوتاه یکی از واحدها دچار مشکل شد، اما ارسال اتیلن به این خط لوله بدون وقفه صورت گرفت، تصریح کرده است: براساس برنامه ریزی‌های انجام شده، خوراک مجتمع‌های واقع در مسیر خط لوله اتیلن غرب تامین می‌شود. مقدار تزریق اتیلن به خط اتیلن غرب کاهش پیدا نکرده است و همچنان بدون وقفه ۱۵۰ تن در ساعت اتیلن به خط تزریق می‌شود.

در بدترین شرایط آب و هوایی انجام شد

پهلودهی ۷ نفتکش پهن‌پیکر در خارک

مدیرعامل شرکت پایانه‌های نفتی ایران با اشاره به وضعیت نامناسب آب و هوایی و کاهش دید در روزهای اخیر گفت: هفت نفتکش پهن‌پیکر در بدترین شرایط آب و هوایی در خارک برای انجام عملیات دریافت و صادرات نفت خام پهلودهی شدند. سید پیروز موسوی گفته است: اول اسفندماه امسال، در پایانه نفتی خارک در بدترین شرایط آب و هوایی و دید کم، به همت تمامی گروه فنی و عملیاتی پایانه نفتی خارک شامل مدیریت عملیات، امور فنی، اداره صادرات، خدمات دریایی، اچ‌اس‌ای و حراست موفق به پهلودهی هفت نفتکش پهن‌پیکر شدیم. این عملیات انجام شد تا روند دریافت نفت خام صادراتی به مشتریان بین‌المللی بدون توقف ادامه یابد. در نخستین روز اسفندماه امسال، پنج نفتکش در ترمینال نفتی اسکله تی، یک نفتکش در پایانه نفتی آذرپاد و یک نفتکش به‌صورت کشتی به کشتی محموله نفتی خود را که بیش از ۴.۵ میلیون بشکه نفت بود دریافت کردند؛ بارگیری این نفتکش‌ها با تنوع عملیاتی در پایانه نفتی خارک صورت گرفته است. وی با بیان اینکه تمام فعالیت‌ها در این پایانه از سوی نیروهای توانمند وزارت نفت و پایانه نفتی انجام می‌شود، یادآوری کرده است: این شرکت دارای توانمندی بالایی در عرصه‌های مختلف تخصصی، بارگیری نفت خام، پهلودهی نفتکش‌ها، بازسازی و نوسازی تاسیسات اسکله‌های ساحلی، فراساحلی و زیردریایی است. کارکنان عملیات دریایی پایانه‌های نفتی ایران و پایلوت‌های این منطقه تاکنون بارها توانسته‌اند در شرایط بد آب و هوایی و گرد و غبار به‌خوبی عملیات پهلوگیری و جداسازی را در این منطقه انجام دهند.

نخبه نفت، برگزیده جشنواره برترین‌های فناوری نانو

پژوهشگاه صنعت نفت اعلام کرده است: در یازدهمین جشنواره برترین‌های فناوری نانو که روز گذشته (دوم اسفند ماه) برگزار شد، دکتر علیمراد رشیدی، عضو هیئت علمی پژوهشگاه صنعت نفت، از میان ۱۰ محقق برتر این دوره، رتبه ششم را به خود اختصاص داد. علیمراد رشیدی، علاوه بر انتشار ۲۴ مقاله ISI موفق به ثبت بین‌المللی ۶ اختراع خارجی در USPTO، ۴ اختراع داخلی و راهنمایی یک پایان نامه در مقطع دکتری در سال ۹۴ شده است. همچنین در کارنامه فعالیت‌های پژوهشی این محقق ایرانی در مجموع انتشار ۱۳۵ مقاله ISI نانویی به چشم می‌خورد. یکی از برنامه‌های ستاد توسعه فناوری نانو، ارزیابی و رتبه‌بندی افراد و نهادهای موثر در توسعه این فناوری است که به صورت سالانه و در همسویی با چشم‌انداز، اهداف و برنامه‌های سند راهبرد آینده فناوری نانو انجام می‌شود. دستاوردها و فعالیت‌های سالانه افراد و نهادها در بخش‌هایی چون محصولات، مراکز رشد، آزمایشگاه‌ها و موسسات پژوهشی و متخصصان ارزیابی می‌شود و تعداد ثبت اختراعات داخلی و خارجی، انتشارات مقالات ISI، تعداد ارجاعات، انتشار مقاله در مجلات علمی و پژوهشی، تألیف کتاب و فرصت‌های مطالعاتی، معیارهای انتخاب برترین‌ها در این جشنواره به شمار می‌روند.

پژوهشگاه صنعت نفت

چهارسو

آغاز صادرات یک محصول راهبردی به هند

کاظم بستاکیان، مدیر بازرگانی پتروشیمی کارون با اشاره به افتتاح فاز ۲ پتروشیمی کارون در ۱۸ بهمن ماه امسال، گفته است: ۴۸ تن آنیلین روز شنبه (۳۰ بهمن ماه) به عنوان نخستین محموله صادراتی از این فاز به مقصد هندوستان بارگیری و صادر شد. وی به ادامه روند تولید آنیلین در فاز ۲ پتروشیمی کارون اشاره کرده و افزوده است: ارزش هر تن از این محموله صادراتی ۱۰۲۰ دلار است. ۹۸ تن آنیلین دیگر نیز در بخش دوم در حال بارگیری و آماده سازی برای صادرات به کشور هندوستان است. آنیلین، محصولی استراتژیک و پتروشیمی کارون تنها تولیدکننده آن در کشور است و به‌طور وسیع در ساخت رنگ‌های نساجی، صنایع لاستیک‌سازی، صنایع داروسازی و... کاربرد دارد. شرکت پتروشیمی کارون نخستین و تنها تولیدکننده ایزوسیانات‌ها در خاورمیانه است که در سال ۱۳۸۱ با هدف تولید ۴۰ هزار تن در سال تولوئن دی ایزوسیانات (TDI) تحت لیسانس کماتور سوئد تأسیس شد و در اسفند ۱۳۸۷ به بهره‌برداری رسید. فاز ۲ پتروشیمی کارون نیز با هدف تولید محصولات آنیلین، نیتروبنزن، PMA، PMI و محصول نهایی MDI در ۱۸ بهمن ماه امسال با حضور اسحاق جهانگیری، معاون اول رئیس جمهوری به بهره‌برداری رسید.

چهارمین دوره مسابقات آتش نشانان صنعت پتروشیمی برگزار شد

چهارمین المپیاد ورزشی آتش نشانان صنعت پتروشیمی با عنوان «یادواره شهدای آتش‌نشان پلاسکو» و با حضور ۱۸ تیم از سراسر کشور از روز پنجشنبه هفته گذشته (۲۸ بهمن ماه) به مدت ۳ روز به میزبانی پتروشیمی بندر امام خمینی (ره) برگزار شد.

۸ تیم از منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی، ۵ تیم از صنایع پتروشیمی عسلویه و تیم مجتمع‌های اراک، ایلام، لرستان و کرمانشاه، از دیگر مناطق عملیاتی صنایع پتروشیمی از جمله تیم‌های حاضر در این رقابت‌ها بودند. این دوره از مسابقات در ۲ مرحله علمی و عملیاتی انجام شد که مرحله علمی به صورت آزمون و مرحله عملیاتی در ۶ بخش تخصصی بالا رفتن از طناب، حمل مصدوم، دو و میدانی ۴ در ۱۰۰ متر، آب‌رسانی و اطفای حریق، دو و میدانی ۱۵۰۰ متر و همچنین دو ۱۰۰ متر سرعت بوده است که شرکت‌کنندگان در این مراحل به صورت انفرادی و تیمی به رقابت پرداختند. المپیاد ورزشی آتش نشانان صنایع پتروشیمی با هدف ایجاد انگیزه و نشاط در میان آتش‌نشانان این حوزه، افزایش توانایی و قابلیت‌های ذهنی و جسمی، بالا بردن مهارت عملیاتی در شرایط اضطراری، تبادل تجارب عملیاتی و ایجاد رقابت سالم در نیروهای آتش نشان، تاکید بر نقش آتش‌نشانی و مدیریت بحران، مقابله با شرایط اضطراری و همچنین تقویت و تبیین جایگاه آتش نشانی در تمامی سطوح برگزار می‌شود.

ژاپن واردات نفتای ایران را از سر گرفت

پایگاه خبری پلاتس از سنگاپور گزارش داد، یک منبع اعلام کرد شرکت میتسوبیشی ژاپن قرار است برای نخستین بار از سال ۲۰۱۱ میلادی تاکنون، یک محموله نفتا از ایران وارد کند. بر اساس داده‌های وزارت اقتصاد، بازرگانی و صنعت ژاپن، این کشور در سال ۲۰۱۱ میلادی ۴۷ هزار و ۲۱۲ تن نفتا از ایران وارد کرده بودند، اما پس از وضع تحریم‌های اتحادیه اروپا در سال ۲۰۱۲ میلادی، این واردات متوقف شد.

خبر واردات نفتا ژاپن از ایران در شرایطی منتشر می‌شود که پالایشگاه ستاره خلیج فارس ایران، از ارسال دومین محموله نفتا تولیدی خود خبر داده است. نخستین محموله نفتای این پالایشگاه به امارات فرستاده شده بود.

ذخایر میعانات گازی ایران در چین صفر شد

بخشی از میعانات گازی ایران که در دوران تحریم در مخازن چین به منظور ارسال سریع به کشورهای شرق آسیا ذخیره‌سازی شده بود، هم اکنون به صفر رسیده است. چین یکی از بزرگترین مشتریان نفت ایران است که در ماه دسامبر گذشته، ۶۸۹ هزار و ۵۳۰ هزار بشکه نفت از ایران وارد کرده است. ایران در دوران تحریم به دلیل مشکلات فروش، اقدام به ذخیره‌سازی میعانات گازی در مخازن چین کرده بود. با اجرای برجام صادرات نفت خام و میعانات گازی ایران از رقم یک میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه در ابتدای دولت یازدهم به دو میلیون و ۸۰۰ هزار بشکه رسید. ایران هم اکنون حدود ۶۰۰ هزار بشکه در روز میعانات گازی تولید می کند که این رقم پس از پایان تمام فازهای پارس جنوبی به یک میلیون بشکه در روز خواهد رسید، هم اکنون بخش اعظم میعانات گازی ایران به کشورهای آسیایی و اروپایی صادر می شود اما طبق برنامه، با تکمیل پالایشگاه‌های کشور از جمله سیراف و ستاره خلیج فارس، میعانات گازی در داخل کشور مصرف می‌شود.

به بهانه دیدار اصحاب رسانه از شهر موزه‌های نفت

نفت، موزه و یک خوزستان بزرگ

سعیدمحمدبگی

اشـــاره

نفت این واژه سه حرفی به ظاهربد بو برای من وشما، پیشنه‌ای دارد و تاریخی پر ماجرا در کشورمان. تاریخی پرفرارونشیب با قدمتی ۱۰۸ساله. گذشت بیش از یک قرن از تولد این ماده سیاه، منشأ بسیاری تحولات در کشور بوده است؛ تحولاتی با ریشه‌های اقتصادی، سیاسی، فرهنگی واجتماعی که برکاتی داشته و البته معضلاتی که مقدمه‌ای برای رسیدن به همان برکات است. بدون تردید معرفی این صنعت ۱۰۸ساله و آنچه دراین دوره تاریخی برآن رفته است، می تواند در تغییر این نگاه‌ها و واقعی تر دیدن آن تاثیری بسزا داشته باشد. این فعالیتی است که بخش موزه‌ها و اسناد صنعت نفت آغاز کرده است تا معرفی واقعی تر وعینی تری از آن به جامعه خارج ازاین صنعت ارائه دهد. موزه‌ها واسناد صنعت نفت تلاش دارد تا با ایجاد شهرموزه‌هایی درآبادان، اهوازومسجد سلیمان به عنوان شهرهایی که ریشه نفتی دارند، سیر تطور این صنعت را به جامعه بیرون از نفت ببرد تا این واژه سه حرفی، بیشتر وبهتر معرفی شود. در هفته‌ای که گذشت، تورخبری با حضور خبرنگاران و عکاسان حوزه‌های اجتماعی روزنامه‌های پرتیراژ کشوربه میزبانی موزه‌ها واسناد صنعت نفت ایران برگزارشد تا این صنعت از نگاه و زاویه‌ای دیگر دیده و به آن پرداخته شود. آنچه می‌خوانید، گزارش خبرنگار مشعل ازسفر دوروزه به شهرموزه‌های صنعت نفت به همراه این همکاران است.

بنزین خانه آبادان که ازافتتاح آن بیش ازیک ماه نمی گذرد، نقطه آغازین این تورخبری تقریبا ۲۰ نفره بود. این بنزین خانه که نخستین جایگاه سوخت ایران محسوب می شود، درسال ۱۳۰۶ شمسی (۱۹۲۷میلادی) درآبادان و ازسوی شرکت ملی نفت انگلیس وایران ساخته شده است. این اثر تاریخی به مدد موزه‌ها و مرکز اسناد صنعت نفت و شرکت ملی پخش فراورده های نفتی با استفاده از نقشه‌های باقیمانده از آن، با همان شکل وترکیب اولیه بازسازی و درمعرض دید عموم قرارگرفته است. درمحوطه بیرونی این جایگاه قدیمی، پمپ‌های بنزین استفاده شده ازگذشته‌های دوروسیر تکاملی آنها تازمان حاضربه نمایش گذاشته شده است. دراین بنزین خانه، همچنین فضای داخلی تعبیه شده است که اشیا وآثارمختلفی که هریک به دورانی از تاریخ ۱۰۸ساله نفت اشاره دارد، گردآوری شده است و در آن نگهداری می‌شود. سرطاس‌های قدیمی یا همان پیمانه، چراغ‌های لامپا، گردسوز، چراغ‌های فتیله‌ای پخت وپز، پیت حلبی‌های روغن، دست نوشته‌ها، عکس‌های قدیمی وخیلی چیزهای دیگر، همگی فضای نوستالژیک راایجاد کرده بودند؛ تا آنجا که بچه‌های خبر رابا آن دیدگاه اجتماعی به گذشته پرتاب کرد وبه عالمی دیگر برد تا صنعت نفت را جوردیگری ورق بزنند. در خلال این دیدن‌ها اکبر نعمت‌الهی وهمکاران وی که برای گرد آوری این اشیای ارزشمند زحمات زیادی کشیده‌اند، نکاتی را درباره این بنزین خانه ودیگر آثارنفتی جمع آوری شده درآبادان که ظرفیت شهرموزه شدن را دارد، یادآور می‌شدند. به گفته وی، با توجه گستردگی فعالیت‌های نفتی درآبادان واین که جای در جای این شهر ردی ازصنعت نفت وجود دارد، همچنین با توجه به مکان یابی انجام شده، آبادان ظرفیت آن رادارد که به شهرموزه صنعت نفت تبدیل شود. مدیر طرح موزه‌های صنعت نفت تصریح کرد: درآبادان ۲۰ نقطه درسه فاز تعریف شده که فاز نخست آن شامل پنج نقطه ازجمله بنزین خانه است. همچنین اسکله‌ای که درجوار اروند قرارگرفته و زخم جنگ تحمیلی را برخود دارد. اسکله‌ای به طول تقریبی ۱۵۰۰ متر که قراراست پارک موزه‌ای شود برای مردم تا ساعاتی را درآن به فراغت بگذرانند؛ پارک موزه‌ای با المان‌ها و نشانه‌هایی از نفت و تاریخ این صنعت ۱۰۸ ساله. با آن که هوا کاملا تاریک شده بود، اما گروه خبری چندان اعتنایی به این موضوع نداشت وهمچنان در حال وهوای بنزین خانه وصنعت نفت غوطه می‌خورد.

ساعت ۱۱ -مهمانسرای «بریم»

گروه بارسیدن به محل اقامتی که برایشان درنظر گرفته شده است، به دو گروه تقسیم می‌شود. خانم‌ها به بخشی وآقایان به بخشی دیگر از مهمانسرای «بریم» هدایت می‌شوند. با این که دیروقت است، اما اثری از خستگی در هیچیک از بچه‌ها دیده نمی‌شود؛ آنقدر که تا پاسی ازشب، خاطرات خود را مرور می‌کنند؛ برخی شیرین وبرخی مثل پلاسکو تلخ... وبالاخره سنگینی پلک‌ها وخواب...

پنجشنبه ساعت ۹ صبح

پس از صرف صبحانه در باشگاه «انکس» در محدوده اقامتی بریم، نقطه‌ای دیگر از آبادان به عنوان یکی دیگر از آثار نفتی در معرض دید عکاسان و خبرنگاران قرار می‌گیرد. چندین عمارت در این محوطه قرار گرفته است که به گفته ساسان بامداد صوفی، مدیر و مجری ناظر موزه‌های صنعت نفت آبادان، روزگاری محل اقامت سران رژیم طاغوت بود و حتی قراردادهای نفتی نیز در آنها امضا شده است. ساختمان‌هایی که به بناهای تشریفاتی معروف است و قدمت آنها به دوران پهلوی اول نیز باز می‌گردد، اما به واسطه جنگ و گلوله‌های بیشمار پرتاب شده از آن سوی اروند، به ویرانه تبدیل شده است. این بناها نیز بخش دیگری از فاز نخست شهر موزه آبادان و قرار است به همت موزه صنعت نفت ایران، بازسازی، مرمت و خاستگاه گردشگران ایرانی و خارجی شود. اینها بناهای معمولی نیست؛ آنها گذشته‌ای دارند و تاریخی. بدون شک بازسازی آنها اعتبار زیادی لازم دارد تا آنجا که «صوفی» هزینه بازسازی این عمارت‌ها را میلیاردی عنوان می‌کند. درست آن سوی این عمارت‌ها که نزدیکی پالایشگاه آبادان واقع شده‌اند، اروند بزرگ خودنمایی می‌کند و اندکی آن سوتر پرچم کشوری که روزی رو در رویمان ایستاد و بر ما آتش گشود. همه اینها صحنه‌هایی است که گروه با نت برداری و عکس، ثبت و ضبط می‌کند. نیروگاه پالایشگاه آبادان که خود قدمتی دیرینه دارد، مخازن قدیمی این پالایشگاه با نشانه‌های جنگ بر پیکره شان، جرثقیل اکوان که روزگاری اسکله آبادان به داشتن آن می‌بالید و مدیر و مجری ناظر موزه‌های صنعت نفت آبادان آن را پل پیروزی روسیه در جنگ جهانی دوم می‌داند، همچنین آرتزین اسکول یا آموزشگاه حرفه‌ای تاسیس شده در سال ۱۳۱۲، دیگر مکان‌هایی هستند که گروه خبری از نزدیک آنها را می‌بینند تا دیده‌های خود را به مخاطبانشان بازتاب دهند.

حرکت به سمت دارخوین

ناهار در باشگاه گلستان در همان محدوده بریم صرف شده و اتوبوس آماده حرکت به مقصد، دارخوین و دیدن تلمبه خانه دارخوین است.

از آبادان تا دارخوین به لحاظ زمانی نزدیک به دو ساعت راه است. در طول مسیر نعمت الهی توضیحاتی از مقصد یعنی تلمبه خانه دارخوین ارائه می‌کند و توضیحات تکمیلی می‌ماند تا رسیدن به مقصد و از نزدیک دیدن این تلمبه خانه قدیمی که هم اکنون نزدیک به ۴۰ سالی است که غیر فعال شده و با ثبت ملی در فهرست مرمت و بازسازی دفتر موزه‌ها و اسناد صنعت نفت ایران قرار گرفته است. این تلمبه خانه که احداث آن به سال ۱۹۲۹ میلادی (۱۳۰۹ شمسی) باز می‌گردد، سال‌ها در خدمت صنعت نفت ایران بود، اما با وجود کیلومترها فاصله از آبادان، باز از جنگ و زخم‌های آن درامان نمانده است. در و دیوار آن همانند آبکش سوراخ سوراخ است و قلب آدمی را به درد می‌آورد، به خصوص وقتی می‌شنوی رزمندگانی برای حفظ و حراست از آن جان‌ها فدا کرده‌اند و این را دست نوشته‌های مانده بر دیوارهای این تلمبه خانه قدیمی گواهی می‌دهند. فضای این تلمبه خانه، آرامش خاصی را به آدمی انتقال می‌دهد؛ شاید به این خاطر است که دلاورمردانی در این محل به آرامش ابدی رسیده اند؛ آرامشی خدایی در دفاع از کیان ملی و ارزش‌های اسلامی. علی ملکی، ناظر و مجری موزه دارخوین می‌گوید: پای ارتش عراق با دلاورمردی دو تن از کارکنان این تلمبه خانه با قطع لوله نفت و هدایت آن به کارون، هرگز به دارخوین نرسید. گروه خبری با راهنمایی ملکی به همه جای این تلمبه خانه نفتی سرکشی و در پی آن نیز نکاتی را یادداشت می‌کنند. دوربین عکاسی دوستان عکاس و موبایل‌های گروه خبری، همگی فعال است تا خاطرات تصویری این مکان را به عنوان ثبتی در تاریخ حرفه‌ای‌شان به همراه ببرند. هوا میل به تاریکی دارد و برای دیدن دیگر مکان‌های پیش بینی شده، کم کم باید به سوی اهواز حرکت کرد اما قبل از آن مدیر موزه‌های نفت به نکته‌ای اشاره می‌کند و آن بدون استفاده ماندن باشگاه ورزشی و بیمارستان ایجاد شده به وسیله صنعت نفت است. بیمارستانی با همه امکانات پزشکی که بنا بر تفاهم با وزارت بهداشت و درمان بنا شده اما به این پیمان بی‌وفایی شده است و باشگاه ورزشی دارخوین نیز همین وضع را دارد. خالی و بلااستفاده.

مسجد سلیمان، مقصد بعدی

در اهواز، مناطق نفتخیز جنوب، میزبان و مهانسرای نفت را برای اسکان و پذیرایی گروه خبری در نظر گرفته است. مهمانسرایی مجهز و محلی برای میل کردن یک غذای لذیذ و یک خواب راحت تا صبحی دیگر که روی به مسجد سلیمان که آن نیز همچون آبادان شهر موزه صنعت نفت است، گذارند.

چاه شماره یک

صبحی دیگر و انرژی دیگر پس از یک خواب راحت و یک صبحانه خوب. همه آماده‌اند تا نخستین چاه نفت کشور را در مسجد سلیمان در گوشه ای دیگر از استان خوزستان ببینند. بدون تردید آنچه از نزدیک می‌بینند، با آنچه تا به حال شنیده یا خوانده‌اند، تفاوت دارد.

مسیری نزدیک به یک ساعت راه باید پیموده شود تا به این بنای باقی مانده در تاریخ نفت رسید.

و باز تا زمانی که به این چاه تاریخی برسیم، نعمت الهی، مدیر موزه‌ها و اسناد صنعت نفت که حضوری پررنگ در این سفر داشت، توضیحاتی را درباره نخستین چاه نفتی کشور ارائه کرد. وی مسجد سلیمان را همچون آبادان شهر موزه می‌نامد و ادامه می‌دهد: این شهر به واسطه وجود آثار مختلف نفتی مانند چشمه‌های نفتی منطقه نفت سفید به عنوان یک شهر موزه حفظ و حراست خواهد شد. پیش از دیدن این چاه، نخستین ساختمان اداری نفت که دست کم ۹۰ سال از عمر آن می‌گذرد و بدون هیچ تغییر پا برجا مانده است، به گروه خبری معرفی می‌شود، سپس نخستین چاه مسجد سلیمان در گوشه‌ای دیگر از این شهر نفتی دور افتاده؛ محوطه‌ای محصور با دکلی مرتفع بر سر چاهی دیده می‌شود. این چاه شماره یک مسجد سلیمان است. چاهی با ۳۶۰ متر عمق با ظرفیت استخراج ۳۶ هزار لیتر نفت (۸ هزار گالن در روز) که سوم بهمن ۱۲۸۶ حفاری آن آغاز شد و ساعت چهار بامداد پنجم خردادماه سال ۱۲۸۷ به نفت رسید. این چاه نفتی هم اکنون در فهرست موزه و اسناد صنعت نفت قرار گرفته است تا مبین و گواهی باشد بر تاریخ صنعت نفت ایران. دانش عباس شهنی که پدر و پدربزرگش نفتی بودند و خود نیز معاون و معلم مدرسه‌ای در مسجد سلیمان است از آنچه در این سال‌ها بر این شهر رفته است، گفت؛ از سیر تاریخی چاه نفتی مسجد سلیمان که پیشتر ها به میدان نفتی نفتون خوانده می‌شد؛ از چاه شماره یک مسجد سلیمان. باز هم عکس و باز هم نت برداری از مشاهدات برای گروهی که شاید بسیاری از آنها نخستین بار است که نخستین چاه نفت در خاورمیانه و ایران را می‌دیدند.

ادامه در صفحه بعد

ادامه از صفحه قبل چشمه‌های نفتی معروف به «سی برنج» و به گویش مردم مسجد سلیمان «سی برنج»، نقطه دیگری بود که از نظر دور نماند؛ چشمه‌هایی که نفت از دل زمین آن می‌جوشد و موزه‌ها و اسناد صنعت نفت آن را زیر چتر حمایتی قرار داده است تا به عنوان میراث دیگری در این صنعت نگاهداری کند.

روستاییان مهمان‌نواز عنبر و مهمان‌نوازی اهالی

بخش دیگری از این سفر، دیدار با مردم خونگرم و صمیمی روستای عنبر مسجد سلیمان بود؛ مردمی که صفا و صمیمیت وجود خود را در سفره محبت گذاشتند و نثار جمعی کردند که مهمانشان شده بودند. اهالی این روستا در خواست‌هایی داشتند که اگرچه بیشتر آنها در حوزه مسئولیتی صنعت نفت نبود اما مدیر موزه‌ها و اسناد صنعت نفت که نماینده این صنعت است، با سعه صدر به درد دل آنها گوش و قول داد حرف دل اهالی این روستای مسجد سلیمان را به مقام‌های دستگاه متبوعش انتقال دهد.

بازگشت به اهواز و شعله‌های روشن

راه دوراست و گروه باید به اهواز برگردد تا از پرواز جا نماند؛ غافل از این که پرواز تاخیر دارد و به جای ساعت ۲۳ حدود ساعت ۲ بامداد روز شنبه (۳۰ بهمن) فرودگاه اهواز را به مقصد تهران ترک می‌کند. فارغ از این ماجرا، با ترک روستای عنبر هوای گرگ و میش کم کم جای خود را به تاریکی می‌دهد و در این تاریکی ستاره‌ها آنچنان نورافشانی می‌کنند که احساس می‌کنی می‌توانی آنها را در دست بگیری. در میان این تاریکی، شعله‌هایی در پس شیشه اتوبوس از این سوی و آن سوی جاده نظر گروه را به خود جلب می‌کند و حس کنجکاوی از این که این شعله‌ها چیست موجب می‌شود در این منطقه که به نفت سفید معروف است، توقف کنند. منطقه ای که در هر یک از خانه‌های آن شعله‌ای زبانه می‌کشد؛ شعله‌ای از گاز که زیر زمین آنهاست. دیدن گرمابه‌ای تخریب شده و به جای مانده از دوران گذشته در این منطقه آن هم در شبی تاریک و مدرسه دکتر علی شریعتی با آن زنگ قدیمی و کلاس‌هایی که هم اکنون نیز دایر است، برای این گروه خبری جالب توجه بود و آنها را به دورانی برد که خود دانش آموز بودند و پشت همین نیمکت‌ها می‌نشستند. به یاد آن روزها دوباره پشت نیمکت‌های این مدرسه می‌نشینند و نقبی به آن دوران دانش‌آموزی خود می‌زنند و شوخی‌هایی که خاصیت این دوران است، مرور می‌شود.

بازگشت

دوباره اتوبوس سواری؛ اما این بار مقصد استراحت در مهمانسرای نفت، صرف شام و درنهایت حرکت به سوی فرودگاه اهواز است. بخش اول و دوم انجام می‌شود؛ اما نوبت به بخش سوم که می‌رسد، خبر می‌رسد پرواز تاخیر دارد و این بعضی از دوستان را نگران می‌کند. اما انگار چاره‌ای نیست و باید منتظر ماند. ساعتی و شاید دو ساعتی انتظار، اما پرواز نشست و همگی دوستان رسانه پس از ساعتی به تهران که سوز سردی داشت، رسیدند. آنها با دستی پر که مشاهدات و مکتوباتشان است، از سرزمین تفتیده خوزستان که این روزها حال و هوای خوبی ندارد و ریه اش گرد و غبار به جای هوای پاک استنشاق می‌کند، به تهران بازگشتند؛ بازگشتند تا به رسالت خود که همانا آگاه‌سازی مخاطبان است، عمل کنند. اما این بار با نگاهی دیگر. نگاهی اجتماعی - تاریخی به صنعت نفت و تلاش این صنعت در حفظ و نگاهداری تاریخ پر فراز و نشیب آن.

شرکت گاز استان خراسان رضوی

مشعل گاز ۳۰ روستای مشهد روشن شد

۳۰ روستای دو بخش احمد آباد و مرکزی شهرستان مشهد در استان خراسان رضوی به شبکه سراسری گاز طبیعی متصل شد.

مدیرعامل شرکت گاز خراسان رضوی گفت: با اتصال این روستاها به شبکه سراسری گاز، سه هزار و ۲۳۸ خانوار از خدمات دولت تدبیر و امید در بخش گاز بهره‌مند شدند.

سیدحمید فانی، مجموع اعتبار طرح‌های گازرسانی استان خراسان رضوی را پنج هزار و ۴۰۰ میلیارد ریال اعلام و اظهار کرد: برای گازرسانی به این روستاهای دو بخش احمد آباد و مرکزی شهرستان مشهد، بیش از ۱۸۶ میلیارد و ۵۳۶ میلیون ریال هزینه شده است. وی با بیان این که عملیات گازرسانی به اقصی‌نقاط استان با شتابی مطلوب در دست اجراست، افزود: انتظار می‌رود سال آینده عملیات گازرسانی به همه روستاهای واجد شرایط آغاز شود. وی یادآور شد: دهه فجر امسال شهر ریوش و ۱۳۵ روستای خراسان رضوی با اعتباری ۹۴۰ میلیارد ریال زیرپوشش گاز طبیعی قرار گرفت و ۲۳ هزار و ۷۲۷ خانوار روستایی از نعمت گاز طبیعی برخوردار شدند.

رئیس اداره گاز ناحیه تایباد نیز از بهره مندی چهار روستای بخش میان ولایت تایباد خبر داد و افزود: گازرسانی به این روستاها با هفت میلیارد ریال اعتبار انجام شده است.

محمد تقی دیندار تصریح کرد: برای گازرسانی به این روستاها ۲۰ کیلومتر شبکه توزیع اجرا و ۲۸۰ انشعاب نصب شده است.

به گفته وی، رئیس اداره گاز ناحیه تایباد با بهره‌برداری از این پروژه، بیش از ۴۰۰ خانوار زیرپوشش گاز طبعی قرار گرفته‌اند.

شرکت گاز استان یزد

گازرسانی به روستاهای باقی مانده میبد

مانده روستاهای فاقد گاز شهرستان میبد استان یزد با اعتبار ۳۴ میلیارد ریال گازرسانی می‌شوند.

مدیرعامل شرکت گاز استان یزد با اعلام آغاز عملیات اجرایی برای گازرسانی به روستاهای فاقد گاز شهرستان میبد افزود: اجرای ۲۳ کیلومتر شبکه توزیع، ۱۳ کیلومتر شبکه تغذیه، همچنین نصب یک ایستگاه کاهش فشار درون شهری (تی بی اس) به ظرفیت پنج‌هزار متر مکعب در ساعت و نصب ۱۵۰ انشعاب، موارد پیش‌بینی شده برای تکمیل گازرسانی به روستاهای باقی مانده شهرستان میبد است. منوچهر فلاح با ابراز خرسندی از پوشش گازرسانی در استان یزد اظهار کرد: هم اکنون ۱۹ شهر از ۲۰ شهر استان یزد زیرپوشش گازطبیعی قرار دارد و گازرسانی به بهاباد به عنوان تنها شهر باقی مانده با پیشرفت ۶۰ درصدی در دست اجرا ست.

وی همچنین از گازرسانی به ۸۰ روستا در سال جاری خبر داد و افزود: شمار روستاهای بهره‌مند از گاز به ۳۱۶ مورد رسیده است.

فلاح یادآور شد: درسال جاری حدود ۶۰۰ کیلومتر شبکه اجرا و حدود ۱۶ هزار علمک نیز نصب شده است.

به گفته مدیرعامل شرکت گاز استان یزد، امسال همچنین بیش از ۲۶ هزار مشترک جذب و بیش از ۸۰۰ واحد صنعتی عمده و جز زیرپوشش گاز طبیعی قرار گرفته‌اند. وی تصریح کرد: ۶۲۰ کوره و گلخانه نیز امسال از گازطبیعی بهره‌مند شده‌اند.

شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه یزد

نخستین مرحله گلگشت نوروزی

نخستین مرحله گلگشت نوروزی با هدف آمادگی کامل جایگاه‌های سوخت و پایش مراکز عرضه سوخت استان یزد آغاز شد. رئیس روابط عمومی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه یزد گفت: این طرح همه ساله به منظور خدمت رسانی مطلوب، تامین به موقع فرآورده‌های نفتی و رفع نواقص احتمالی، اجرا می‌شود، ضمن آنکه در طرح گلگشت نوروزی واحدهای کارشناسانی ازمعاونت بازگانی، مهندسی، کنترل و نظارت، مهندسی فرآورده‌ها، همچنین سی ان جی و روابط عمومی بر عملکرد ۱۲۵ جایگاه عرضه سوخت مایع نظارت می‌کنند. پورمحمد علی تصریح کرد: دراین دوره بیش از ۸۰ جایگاه سوخت درمسیرهای اصلی استان و سطح شهر یزد با اولویت رفع نواقص، نظافت سرویس‌های بهداشتی، نمازخانه‌ها و ارائه خدمات جانبی پایش و نتایج ارزیابی‌ها به منظور رفع نواقص به صاحبان مراکز عرضه، اعلام شده است. به گفته وی، علاوه بر مرکز پاسخگویی ۰۹۶۲۷ شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران، شماره تلفن‌های منطقه پخش یزد نیز با پیش شماره‌های ۰۳۵ روابط عمومی ۳۶۲۴۶۶۶۱ و کنترل نظارت ۳۶۲۴۷۳۳۹ در ساعات اداری پاسخگوی موارد مطرح شده از سوی مردم خواهند بود. رئیس روابط عمومی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه یزد تصریح کرد: سامانه پیام کوتاه این شرکت به شماره ۳۶۲۸۱۷۱۷ و سامانه پیام کوتاه ۳۰۰۰۱۰۱۰۰۶ نیز آماده دریافت پیشنهادها و انتقادهای شهروندان در خصوص عملکرد مجاری عرضه سوخت استان یزد خواهند بود. به گفته وی، مرحله دوم گلگشت نوروزی نیز از ۲۳ اسفند ماه آغاز می‌شود و ۱۵ فروردین پایان می‌یابد.

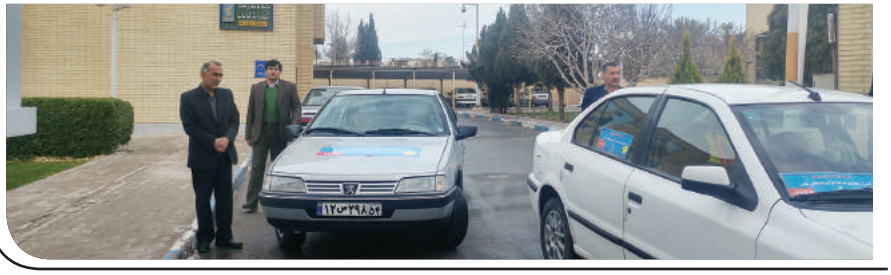

شرکت گاز استان کرمانشاه

رکورد زنی در گازرسانی روستایی

مدیرعامل شرکت گاز استان کرمانشاه گفت: گازرسانی به ۲۴۸ روستا از ابتدای امسال تاکنون، رکوردی بی‌سابقه در این شرکت محسوب می‌شود. سیروس شهبازی افزود: برای گازرسانی به این تعداد روستا، یک‌هزار و ۱۰۰ کیلومتر شبکه‌گذاری انجام شده است. وی با بی‌سابقه خواندن اجرای این مقدار شبکه در طول فعالیت‌های شرکت گاز استان کرمانشاه اظهار کرد: امسال در بخش گازرسانی روستایی و شبکه‌گذاری مربوط به آن، بیشترین رکورد نسبت به سال‌های گذشته ثبت شده است.

شهبازی، همچنین به نصب هشت هزار و ۲۰۰ انشعاب گاز درسال جاری اشاره و تصریح کرد: شرکت گاز استان کرمانشاه از ابتدای امسال تا کنون نزدیک به ۱۹ هزار مشترک جدید را زیر پوشش خدمات گازرسانی قرار داده است. مدیرعامل شرکت گاز استان کرمانشاه مصرف گاز این استان را در ۱۰ ماه امسال، حدود ۳ میلیارد مترمکعب اعلام واظهار کرد: این میزان گاز، در بخش‌های خانگی- تجاری، همچنین صنایع، نیروگاه‌ها و جایگاه‌های سی ان جی مصرف شده است.

به گفته وی، هم‌اکنون ۹۹ درصد جمعیت شهری و ۵۴ درصد جمعیت روستایی استان یزد از گازطبیعی برخوردارند.

شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه گیلان

بارگیری بی‌وقفه سوخت زیر بارش برف

رئیس تامین وتوزیع شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه گیلان با تاکید برجلوگیری ازهرگونه وقفه درتوزیع سوخت این منطقه افزود: درپی بارش برف سنگین وافت دما درنقاط مختلف کشوراز جمله استان گیلان، بارگیری سوخت از انبار نفت شهید بهمنی مقدم رشت، به منظور توزیع در مناطق مختلف این استان بدون هیچ وقفه ای انجام شد.

علی فخاری راد افزود: با آن که در روزهای پایانی هفته منتهی به ۲۹ بهمن، ذخیره‌سازی لازم در جایگاه‌های عرضه سوخت انجام شده بود، با این حال سوخت‌رسانی به این جایگاه‌ها زیر بارش برف ادامه یافت تا کاستی در عرضه سوخت ایجاد نشود.

به گفته وی، روزهای پنجشنبه وجمعه (۲۸ و ۲۹ بهمن) که بارش‌ها به اوج خود رسیده بود، تانکرهای حامل فرآورده با وجود نیم متر برف روی زمین، سه میلیون و ۷۲۵هزار لیترسوخت را از انبار شهید بهمنی مقدم رشت بارگیری ودرنقاط مختلف استان گیلان توزیع کردند.

وی با بیان این که بیشترین حجم بارگیری در این روزها مربوط به بنزین معمولی بوده است، تصریح کرد: دردو روز منتهی به ۲۹ بهمن، دو میلیون و ۴۴۵ هزار و ۳۰۰ لیتر بنزین عرضه شده است.

فخاری راد، میزان عرضه نفت گاز غیر نیروگاهی را نیز ۷۷۴ هزار لیتر اعلام کرد.

رئیس تامین وتوزیع شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه گیلان،گفت: در روزهای یاد شده ۱۹۵ هزار لیتر بنزین سوپر، ۱۲۴هزار لیتر نفت سفید و ۱۸۷هزار لیتر نفت کوره، جهت ارسال به مناطق مختلف استان گیلان از انبار شهید بهمنی مقدم رشت بارگیری شده است.

به گفته فخاری راد، سوخت رسانی به نیروگاه‌های سیکل ترکیبی رشت و پره سرنیز بدون وقفه انجام شد.

وی اظهار کرد: در روزهای اخیر،پنج میلیون و ۷۱۱ هزار لیتر نفت گاز با خطوط لوله و نفتکش به این دو نیروگاه تامین کننده برق استان گیلان ارسال شده است.

شرکت گاز استان خراسان جنوبی

مصرف یک میلیارد مترمکعب گاز در ۱۰ ماه

مدیرعامل شرکت گاز استان خراسان جنوبی ازمصرف بیش از یک میلیارد مترمکعب گاز طبیعی در ۱۰ ماه امسال در این استان خبر داد. فرشید دشتی گفت: بخش نیروگاهی استان با بیش از ۷۱۲ میلیون متر مکعب گازطبیعی(۶۴ درصد) عمده ترین مصرف کننده این حامل انرژی در بازه زمانی یاد شده است.

وی با اشاره به دیگر بخش‌های مصرف تصریح کرد:بخش‌های خانگی، تجاری و عمومی نیز با مصرف نزدیک به ۲۴۰ میلیون مترمکعب (۲۲ درصد) پس از بخش نیروگاهی، بیشترین مصرف کننده گاز در استان خراسان جنوبی بوده اند. مدیرعامل شرکت گاز استان خراسان جنوبی گفت:بخش‌های صنعتی، سیمان وحمل و نقل نیز در مجموع ۱۴ درصد مصرف گاز طبیعی را در ۱۰ ماه امسال به خود اختصاص داده‌اند. دشتی با اشاره به این که هم اکنون ۲۱ شهر و ۲۰۰ روستای استان خراسان جنوبی زیرپوشش گاز طبیعی قرار دارند، ادامه داد: بیش از ۹۲ درصد خانوارشهری و ۳۵درصد خانوار روستایی این استان از گاز طبیعی بهره‌مند هستند.

وی درباره فعالیت جایگاه‌های عرضه فرآورده نفتی استان خراسان جنوبی گفت: با توجه به افتتاح یک باب جایگاه جدید در بهمن ماه امسال، شمار جایگاه‌های عرضه فرآورده به ۷۵ باب رسیده است.

شرکت گاز استان کردستان

۲۸۰ میلیارد ریال اعتبار برای ۴۶ طرح گازرسانی

۴۶ طرح گازرسانی با اعتبار ۲۸۰ میلیارد ریال در استان کردستان به بهره‌برداری رسیده است.

مدیرعامل شرکت گازاستان کردستان با بیان این که افتتاح و بهره‌برداری ازاین طرح‌ها مربوط به بهمن ماه امسال ودرگرامیداشت دهه فجراست، تصریح کرد: با بهره‌برداری ازاین ۴۶ طرح گازرسانی، ۲۳۰۰ خانوار روستایی ازگازطبیعی بهره‌مند شده‌اند.

احمد فعله گری با بیان این که از مجموعه این طرح‌ها، ۲۵ طرح به گازرسانی روستایی مربوط می‌شود، تصریح کرد:دو روستا درشهرستان مریوان، ۹ روستا درشهرستان بیجار، ۹ روستا در شهرستان سقز، سه روستا درشهرستان سروآباد، همچنین پنج روستادرشهرستان سنندج ویک روستادرشهرستان کامیاران زیرپوشش گازطبیعی قرار گرفته اند. وی گازرسانی به سه پروژه مسکن مهر را از دیگر پروژه‌های افتتاحی دربهمن ماه اعلام و اظهار کرد: از این تعداد دو پروژه به مسکن مهر شهرستان قروه و یک پروژه نیز به مسکن مهرشهرستان مریوان مربوط می‌شود.

فعله گری دو پروژه مسکن شهرستان قروه را شامل تعاونی جهاد و پروژه شهرک‌های بهداری، جهاد ، دادگستری، همچنین کوثر و پروژه ۱۴۰واحدی جهاد کشاورزی شهرستان مریوان عنوان کرد. وی افزود: ۱۲ واحد صنعتی استان کردستان نیز تامین گاز شده‌اند که چهار واحد آن درسنندج، سه واحد دربیجار، یک واحد درمریوان، دو واحد درشهرستان سروآباد، یک واحد در شهرستان قروه و یک واحد نیز در شهرستان دهگلان است. مدیرعامل شرکت گاز استان کردستان با بیان این که این شرکت به تعهدات امسال خود درخصوص پذیرش ۲۲هزار مشترک عمل کرده است، افزود: امسال و تاکنون مازاد برسقف این تعهد عمل شده، ضمن این که درهمین بازه زمانی بدون افزایش و عدول از بودجه مصوب ۴۳۴ کیلومتر شبکه نیز اجرا شده است.

فعله گری درباره مصرف گاز استان کردستان در ۱۰ ماه امسال نیز گفت: از ابتدای امسال تاکنون دومیلیارد و ۶۰ میلیون مترمکعب گاز در بخش‌های مختلف مصرف شده است.

وی برنامه مصوب در حوزه مصرف گاز استان را سه میلیارد متر مکعب اعلام و اظهار کرد: تاکنون ۷۰ درصد این میزان محقق شده است.

مدیر عامل شرکت گاز استان کردستان، شمارمشترکان گاز در بخش‌های تجاری، خانگی و صنعتی را ۴۵۵ هزار اعلام کرد.

شرکت بهره‌برداری نفت و گازغرب

افزایش تولید روزانه ۱۲۰۰ بشکه نفت با تعمیر ۲ چاه

رئیس مهندسی نفت شرکت بهره‌برداری نفت و گازغرب، ازافزایش تولید روزانه ۱۲۰۰ بشکه نفت ازمیادین این حوزه عملیاتی خبر داد.

پرموزه با اشاره به تاکید مقام معظم رهبری برعینی سازی و تحقق اقتصاد مقاومتی در حوزه‌های مختلف، افزود: تولید از میدان‌های نفتی غرب کشوربا توجه به شرایط خاص محیطی، جغرافیایی و جنگی بودن این مناطق همواره بامسائل خاصی همراه و نیازمند دانش وتجربه مضاعف در بهره‌برداری از این منابع است.

وی با بیان این که چاه شماره ۱ آبان و چاه شماره ۱۲ پایدارغرب با توجه به شرایط خاص محیطی، همچنین رفتار چاه، به دلیل افت فشار و انباشت آب همراه با نفت، تولید از این چاه‌ها را همواره مشکل رو به رو کرده بود، تصریح کرد: با توجه به اهمیت این موضوع، افزایش تولید از این چاه‌ها با تکیه بر توان، تخصص و تجربه مهندسان شرکت بهره‌برداری نفت و گازغرب در دستور کار قرار گرفت.

رئیس مهندسی نفت شرکت بهره‌برداری نفت و گازغرب با تشریح مراحل انجام این عملیات گفت: چاه شماره ۱ آبان پس از تعمیر با دکل درمدار تولید قرار گرفت، اما تولید پیوسته از چاه به دلیل انباشت آب امکان پذیر نبود.

وی ادامه داد: بنابر مطالعات کارشناسی وبا توجه به شرایط محیطی خاص چاه یاد شده، مجموعه عملیاتی شامل مشبک کاری تکمیلی، سبک سازی ستون، نصب پلاگ psp، اسید کاری و...) روی چاه انجام که به تولیدی شدن چاه و درمدار تولید قرار گرفتن چاه شماره ۱ آبان با دبی ۷۰۰ بشکه در روز منجر شد.

پرموزه با بیان این که چاه ۱۲ پایدارغرب نیز با چالش‌هایی نظیر افت فشار و تولید آب همراه مواجه شده بود، اظهار کرد: افزایش تولید نفت وکاهش تولید آب همراه، تعمیر این چاه نیز در دستور کار قرار گرفت.

رئیس مهندسی نفت شرکت بهره‌برداری نفت و گازغرب تصریح کرد: به دنبال انجام مجموعه اقدام‌های تعمیراتی روی این چاه، روزانه ۵۰۰ بشکه به تولید نفت از چاه شماره ۱۲ پایدار غرب دراین حوزه عملیاتی افزوده شده است.

وی تصریح کرد: عملیات انجام شده روی این چاه‌های تولیدی، روزانه ۱۲۰۰ بشکه به تولید نفت شرکت بهره‌برداری نفت و گازغرب اضافه کرده است.

شرکت پایانه‌های نفتی ایران

افزایش ۱۵ روزه ذخیره سازی نفت خام در کشور

مدیرعامل شرکت پایانه‌های نفتی ایران از افزایش مدت ذخیره سازی نفت خام در بزرگترین پایانه نفتی ایران به مدت ۱۵ روز خبرداد و افزود: این مهم با ساخت مخازن جدید محقق شده است.

سیدپیروز موسوی با اشاره به افزایش مدت زمان ذخیره‌سازی نفت خام دراین پایانه نفتی افزود: با بهره‌برداری از ۱۰ میلیون بشکه ظرفیت جدید ذخیره‌سازی نفت خام در بهرگان به عنوان پشتیبان پایانه نفتی خارک، حجم ذخیره‌سازی نفت به استانداردهای جهانی رسیده است. موسوی همچنین با بیان این که با بهره‌برداری ازاین مخازن نفت، علاوه برافزایش دوره ذخیره نفت کشور به ۱۵ روز، ظرفیت ذخیره‌سازی نفت در سطح پایانه‌های نفتی کشورنیز حدود ۳۵ درصد افزایش یافته است، تصریح کرد: افزایش ظرفیت ذخیره‌سازی افزون بر ارتقای قدرت چانه‌زنی ایران در بازرگانی و فروش نفت خام، کیفیت نفت صادراتی کشور رانیز بهبود می‌بخشد.

مدیرعامل شرکت پایانه‌های نفتی یادآورشد: بااحداث و بهره‌برداری از مخازن جدید، امکان ذخیره‌سازی نفت بدون آن که نفتی از پایانه صادر شود، فراهم شده است. وی تاکید کرد: این ظرفیت جدید، ریسک کاهش تولید وانتقال نفت به پایانه خارک به عنوان بزرگترین پایانه نفتی کشور رانیز کاهش می‌دهد. موسوی ازافزایش توان عملیاتی صادرات نفت به عنوان یکی دیگرازدستاوردهای بهره‌برداری از پروژه جدید افزایش ذخیره‌سازی نفت، یاد کرد وافزود: با بهره‌برداری ازاین پروژه، امکان انجام تعمیرات اساسی و دوره‌ای مخازن ذخیره‌سازی نفت خام درسطح پایانه نفتی خارک فراهم می‌شود.

شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران

معرفی برگزیدگان هفتمین جشنواره پژوهش و فناوری صنعت نفت

هفتمین جشنواره پژوهش و فناوری صنعت نفت به میزبانی شرکت ملی صنایع پتروشیمی، برگزار و برگزیدگان آن معرفی شدند.

در آئینی که با حضور حبیب اله بیطرف، معاون مهندسی، پژوهش و فناوری وزیر نفت، وحید احمدی، معاون پژوهش و فناوری وزیر علوم، تحقیقات و فناوری و مرضیه شاهدایی، مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران برگزار شد، از فناوران، پژوهشگران، مدیران، کارشناسان و پروژه‌های برتر در دو حوزه فنی و علوم انسانی قدردانی شد. دراین جشنواره آقایان دکتر سعید شهباز مرادی و مهدی ابراهیمی بلانی در بخش پروژه‌های پژوهشی، اکبر قدردان در بخش پژوهشگران و زهرا کروبی در بخش کارشناسان پژوهشی موفق به کسب رتبه برتر شدند.

این افراد در دوره‌های پنجم و ششم جشنواره پژوهش و فناوری صنعت نفت نیز درحوزه علوم انسانی (در بخش پروژه‌ها و پژوهشگران) رتبه‌های برتر را کسب کرده‌اند.

شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه آذربایجان غربی

تاکید بر امنیت جایگاه‌ها در آستانه ورود به سال نو

مدیرشرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه آذربایجان غربی در نشستی مشترک با رئیس پلیس آگاهی استان از امنیت عمومی مجاری عرضه در آستانه ورود به سال جدید خبر داد. احمد مجرد هدف از این نشست را ارتقای ضریب امنیت جایگاه‌ها اعلام و اظهار کرد: با توجه به تعامل مطلوب پلیس با مجموعه شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه ارومیه؛ همچون سنوات گذشته مشکلی دراین خصوص نخواهیم داشت.. وی با تاکید برخدمات رسانی مطلوب به مردم به ویژه درآستانه ورود به سال جدید تصریح کرد: با توجه به این مهم و رسالت شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه ارومیه درتامین و توزیع به موقع سوخت، تمهیداتی به منظور افزایش کمی و کیفی خدمات به مردم منطقه و مسافران نوروزی پیش‌بینی شده است. رئیس پلیس آگاهی استان آذربایجان غربی نیز، ضمن قدردانی از تلاش‌های انجام شده در جهت سوخت رسانی به ویژه در شرایط بحرانی زمستان، تصریح کرد: پلیس آگاهی دربخش‌های مختلف آماده هرگونه همکاری با شرکت ملی پخش فرآوردهای نفتی منطقه ارومیه است. به گفته سرهنگ غنی زاده، این نهاد نوروزامسال نیزدر برقراری نظم وحفظ امنیت مردم منطقه و مسافران نوروزی، آمادگی کامل خواهد داشت.

شرکت پژوهش وفناوری پتروشیمی

تولید پلی وینیل الکل در کشور بومی‌سازی شد

پایلوت بومی تولید پلی وینیل الکل به همت پژوهشگران شرکت پژوهش وفناوری پتروشیمی طراحی، ساخته و راه‌اندازی شد.

به گزارش روابط عمومی شرکت پژوهش وفناوری پتروشیمی، این پایلوت با تلاش بی‌وقفه پژوهشگران گروه پلیمرمرکزاراک طراحی، ساخته و راه‌اندازی شده است. پلی وینیل الکل، ماده‌ای است که در گریدهای متنوع وبا ویژگی‌های مختلف درصنایع گوناگونی مانندنساجی، چسب، پتروشیمی، رنگ، آرایشی، همچنین پوشش‌های محافظ موقت، بالا بردن چسبندگی خاک برای جلوگیری از فرسایش و در کاغذ عکاسی کاربرد دارد. با توجه به کاربردهای مختلف این ماده و نیاز کشور به آن که بیش ازهشت هزارتن درسال برآورد می‌شود، درصورت تولید پلی وینیل الکل در داخل، ازخروج بیش از ۲۰ میلیون دلار ارز جلوگیری خواهد شد. با توجه به هزینه‌های بالای تجهیزات خاص تولید پلی وینیل الکل در کشور، بومی‌سازی دانش فنی تولید آن با تکیه بر دانش و توانایی کارشناسان و سازندگان شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی از سال ۱۳۹۲ دردستور کار قرار گرفته است. با طراحی، ساخت و راه‌اندازی موفقیت‌آمیز پایلوت یادشده، دانش فنی تولید این ماده به طور کامل در کشور بومی‌سازی شده است.

شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه اهواز

واگذاری ۱۴ جایگاه شرکتی به بخش خصوصی

مدیرشرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی منطقه اهواز از واگذاری ۱۴ جایگاه شرکتی (دولتی) عرضه فرآورده‌های نفتی استان خوزستان به بخش خصوصی خبر داد.

عبدالصاحب شمخانی گفت: این واگذاری طی مراحل قانونی با برگزاری مزایده و زیرنظر سازمان خصوصی‌سازی انجام می‌شود.

وی با بیان این که این جایگاه‌ها پس از بررسی کارشناسی قیمت‌گذاری شده است، تصریح کرد: ۱۴ جایگاه عرضه سوخت مزبور به کسانی که بیشترین مبلغ را برای خرید پیشنهاد کنند، فروخته می‌شود. شمخانی، مبلغ نقدی در نظر گرفته شده برای پرداخت اولیه ازسوی شرکت‌کنندگان درمزایده واگذاری را ۳۰ درصد اعلام واظهار کرد: بازداخت بقیه مبلغ به صورت اقساط در دوره‌های زمانی تعیین شده خواهد بود. وی گفت: ازمجموع این جایگاه‌ها ، ۱۰ جایگاه در محدوده عملیاتی شرکت پخش فرآورده‌های نفتی منطقه اهواز وچهار جایگاه دیگر نیز درمحدوده عملیاتی شرکت پخش فرآورده‌های نفتی منطقه آبادان است. مدیرشرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی

منطقه اهواز در ادامه با اشاره به این که واگذاری جایگاه‌های شرکتی فرآورده‌های نفتی دراستان براساس اصل ۴۴ قانون اساسی انجام می‌شود، افزود: با واگذاری این جایگاه‌ها، همه جایگاه‌های عرضه فرآورده‌های نفتی استان خوزستان زیرپوشش بخش خصوصی قرارخواهند گرفت.

شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه کرمان

بنزین سوپر به بافت کرمان رفت

رئیس شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ناحیه بافت کرمان از توزیع بنزین سوپر برای نخستین بار در این منطقه ازاستان کرمان خبر داد.

مصطفی مهدی‌پور گفت: با توجه به بازسازی و توسعه جایگاه شاکری درمرکز شهرستان بافت، توزیع بنزین سوپر نیزدراین ناحیه با هدف ارتقای سطح کیفی خدمات و رضایت‌مندی ساکنان منطقه، آغاز شده است.

وی مبلغ هزینه شده برای بازسازی و توسعه این جایگاه را ۳۰۰ میلیون تومان اعلام کرد.

مهدی‌پور تصریح کرد: در فرآیند بازسازی این جایگاه عرضه سوخت، همه تلمبه‌های تعویض و پوشش کف جایگاه بازسازی شده است.

رئیس شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ناحیه بافت کرمان با بیان این که کامپوزیت، پوشش سایبان، ستون‌ها و نمای خارجی ساختمان جایگاه مزبورنیز تعویض شده است، اظهار کرد: با توجه به تغییرات و تعمیرات انجام شده، جایگاه مرکزی شهرستان بافت ششمین شهرستان استان کرمان، در کارگروه درجه بندی،ارتقا یافته وممتاز شناخته شده است.

شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه شمال شرق

راه‌اندازی لینک رادیویی انتقال دیجیتال

لینک رادیویی انتقال دیجیتال درحوزه عملیاتی شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه شمال شرق به بهره‌برداری رسید.

معاون مخابرات شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه شمال شرق گفت: با نصب و راه‌اندازی تجهیزات رادیو ماکس دیجیتال، پروژه فازدو مدیریت مخابرات در بیش از یازده ایستگاه مخابراتی از شاهرود تا مشهد مقدس، شامل دستگاه‌های رادیو، ماکس، آنتن وموج بر، بهره‌برداری کامل از لینک مخابراتی دیجیتال منطقه آغاز شده است.

حسین مطواعی با بیان این که لینک ارتباطی مزبور در ادامه لینک رادیویی دیجیتال شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران، حد فاصل تهران - شاهرود است، افزود: این طرح با هدف جایگزینی سیستم‌های آنالوگ قبلی وتوسعه آن به منظورتامین ارتباطات مخابراتی ضروری عملیاتی انجام شده است.

مطواعی، افزایش کیفیت و پهنای باند، تنوع و گستردگی خدمات مخابراتی، سیستم‌های کنترل از راه دور و اسکادا، همچنین سامانه‌های جامع اداری، مالی و مکانیزه کالا، CMMS، ویدئو کنفرانس، آموزش و پزشکی از راه دور و اتوماسیون اداری را دربستر امن ومطمئن شبکه صوت و دیتای WAN اختصاصی مخابرات نفت، از مزایای سیستم‌های انتقال دیجیتال برشمرد.

وی گفت: همزمان با بهره‌برداری از این پروژه بزرگ مخابراتی، شبکه ارتباطی سراسری بی‌سیم VHF نیز با کیفیت و قابلیت‌های بیشتر برای پوشش ارتباطی بیش ازیک‌هزارکیلومتر مسیرخطوط لوله انتقال نفت، مراکز انتقال نفت، همچنین تاسیسات و ایستگاه‌های مخابراتی راه اندازی شده است.

شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران

رونمایی سیستم هوشمندسازی ایستگاه‌های حفاظت کاتدیک

سیستم هوشمندسازی ایستگاه‌های حفاظت کاتدیک شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران از طریق ویدئو کنفرانس در مناطق دوازده‌گانه این شرکت، رونمایی شد. درآیینی که به همین مناسبت با حضور مدیرعامل شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران برگزار شد، وی ضمن قدردانی از دست‌اندرکاران اجرای این طرح، ابراز امیدواری کرد که با استفاده از فناوری‌های جدید، این سیستم با کیفیت و دقت بیشتری اجرایی شود. عباسعلی جعفری نسب با مهم وسنگین برشمردن مسئولیت انتقال بدون وقفه فرآورده‌های نفتی با خطوط لوله ونگهداری از خطوط و تاسیسات جنبی آنها در سراسر کشور تصریح کرد: این مهم به دلیل مدفون بودن خطوط لوله در زیر خاک ونبود امکان تشخیص به موقع عیوب، نیازمند پشتیبانی قوی است. وی تصریح کرد: هوشمند سازی ایستگاه‌های حفاظت کاتدیک، فناوری است که می‌تواند در در حفظ وصیانت ازاین سرمایه‌های ملی نقش موثری داشته باشد و کمک بسزایی در این زمینه محسوب می‌شود.

شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت خلیج فارس

تمدید گواهینامه IMS

مدیر شرکت خطوط لوله ومخابرات نفت منطقه خلیج فارس از تمدید گواهینامه مدیریت یکپارچه دراین شرکت خبر داد. علیرضا عطار با بیان این که ممیزی کمک می‌کند تا به سمت بهبود مستمر گام برداشته شود، روند آموزش دراین شرکت را صعودی خواند وافزود: این مهم موجب شده است تا بهره‌وری نیز افزایش یابد. وی تصریح کرد: در شرکت خطوط لوله ومخابرات نفت منطقه خلیج فارس، با راه‌اندازی دفتر کیفیت، مدارک تهیه شده به منظور یکپارچه عمل کردن دراختیار واحدها قرار گرفته است.

شرکت خطوط لوله ومخابرات نفت منطقه تهران

نصب تجهیزات مخابرات در تاسیسات قوچک

با نصب دکل ۱۲ متری در تاسیسات قوچک درحوزه عملیاتی شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه تهران، ضریب اطمینان ارتباط مخابرات صنعتی دراین مرکز افزایش یافت. آریایی، معاون منطقه تهران دراین خصوص گفت: با راه‌اندازی این دکل شاهد بهبود در ارتباطات مخابراتی به صورت قابل بهبود می‌یابد. وی اظهار کرد: این عملیات با راهبری مدیریت پروژه فاز II مخابرات ستاد و تلاش و همکاری کارکنان مخابرات منطقه تهران به مرحله اجرا در آمد.

پیامبرانی که کمتر شناختیم

«ایوب» رجوع همیشگی به خدا

واژهٔ «ایّوب» کلمه‌ای «عبری» و به معنای «رجوع کننده به خداست». در تاریخ، ولادت حضرت ایّوب را ۳۶۴۲ سال بعد از هبوط آدم ذکر کرده‌اند که مدت ۱۴۰ سال عمر کرده است. آن حضرت در سرزمین شام مبعوث شده است. حضرت ایوب از نسل حضرت ابراهیم خلیل (ع) و نسب ایشان «ایوب بن آموص بن رزاح بن عیص بن اسحاق بن ابراهیم(ع)» است.

براساس قرآن و روایات، خدای تعالی اموال زیاد وفرزندان برومندی به حضرت ایوب اعطا فرمود وسپس برای آزمایش، آنها را از وی گرفت وخودش را نیز به بیماری سختی مبتلا ساخت، تا صبر وسپاس وی را بیازماید. پس از اتمام دوران بلا وآزمایش، به خاطر صبر عجیبی که حضرت ایوب در این مدت از خود نشان داد، خداوند همه اموال و فرزندان او را به او باز گردانید. در تمام دوران مشقت وسختی که برای حضرت ایوب پیش آمد، همسرش نیز یار و مددکار وی بود. این شرح حال گفته رسول اکرم(ص)را به یاد می‌آورد که فرمود: بلاکش ترین مردم پیامبرانند، فهرست سوره‌هایی که نام حضرت ایوب در آن ذکر شده است، عبارتند از: «نساء»، «انعام»، «انبیاء» و «ص».

هر چند آیات قرآن کریم، سخن زیادی پیرامون زندگی حضرت ایّوب ندارند، اما روایات اسلامی که مفسّران حقیقی قرآن هستند، زندگی آن حضرت را تبیین کرده‌اند. در اینجا به یک روایت از آنها اشاره می‌کنیم: ابی بصیر می‌گوید: از امام صادق(ع) پرسیدم؛ گرفتاری‌هایی که خدای تعالی ایوب(ع) را در دنیا به آنها مبتلا کرد چه بود و چرا مبتلایش کرد؟ آن حضرت در جوابم فرمود: خدای تعالی نعمتی به ایوب ارزانی داشت و ایوب(ع) همواره شکر آن را به جای می‌آورد. شیطان که در آن تاریخ هنوز از آسمان‌ها ممنوع نشده بود، متوجه شکر ایوب شد و به وی حسد ورزیده، عرضه داشت: پروردگارا! ایوب شکر این نعمت که تو به وی ارزانی داشته‌ای به جای نیاورده، زیرا هر جور که

بخواهد، شکر این نعمت را بگذارد، باز با نعمت تو بوده، از دنیایی که تو به وی داده‌ای انفاق کرده، شاهدش هم این است که اگر دنیا را از او بگیری، خواهی دید که دیگر شکر آن نعمت را نخواهد گذاشت. پس مرا بر دنیای او مسلط بفرما تا همه را از دستش بگیرم، آن وقت خواهی دید چگونه لب از شکر فرو می‌بندد و دیگر عملی از باب شکر انجام نمی‌دهد. از ناحیه عرش به وی خطاب شد که من تو را بر مال و اولاد او مسلط کردم، هر چه می‌خواهی بکن.

ابلیس از آسمان سرازیر شد، چیزی نگذشت که تمام اموال و اولاد ایوب از بین رفت، ولی به جای اینکه ایوب از شکر بازایستد، شکر بیشتری کرد و حمد خدا زیاده بگفت.

ابلیس به خدای تعالی عرضه داشت: حال مرا بر زراعتش مسلط گردان.

خدای تعالی فرمود: مسلط کردم.

ابلیس با همه شیطان‌های زیر فرمانش بیامد و به زراعت ایوب بدمیدند، همه طعمه حریق گشت. باز دیدند که شکر و حمد ایوب زیادت یافت، عرضه داشت: پروردگارا مرا بر گوسفندانش مسلط کن تا همه را هلاک سازم.

خدای تعالی مسلطش کرد. گوسفندان هم که از بین رفتند، باز شکر و حمد ایوب بیشتر شد.

این بار ابلیس خواست که بر بدن حضرت ایوب مسلط شود؛ با اذن خداوند متعال این کار نیز صورت گرفت و ایوب گرفتار مرض و بیماری‌های متعدد شد به طوری که بوی تعفن به بدنش افتاد و مردم قریه از بوی او دچار آزار شده، او را به خارج قریه بردند و در مزبله ای افکندند. در این میان همسر او کمک‌هایی از مردم جمع می‌کرد و نزد ایوب می‌آورد و از این راه از او پرستاری و پذیرایی می‌کرد.

چون مدت بلا بر ایوب به درازا کشیده شد و ابلیس صبر او را دید، نزد عده‌ای از اصحاب ایوب رفت و به آنها گفت: بیایید مرا نزد این بنده مبتلا ببرید، احوالی از او بپرسیم؛ آنان نزد ایوب آمدند و از او سؤال کردند:

چه گناهی مرتکب شده‌ای که به چنین روزی افتاده‌ای؟ احدی به چنین بلایی مبتلا نشده! این شاید به خاطر امری است که تو تاکنون از ما پوشیده می‌داری.

ایوب(ع) گفت: به مقربان پروردگارم سوگند که خود او می‌داند تاکنون هیچ طعامی نخورده‌ام، مگر آنکه یتیم و یا ضعیفی با من بوده و از آن طعام خورده است و برسر هیچ دو راهی که هر دو طاعت خدا بود قرار نگرفته ام، مگر آن که آن راهی را انتخاب کرده ام که طاعت خدا در آن سخت تر و بر بدنم گرانبارتر بوده است.

از بین اصحاب آن جوان نورس رو به سایرین کرد و گفت: وای بر شما آیا مردی را که پیغمبر خداست، سرزنش کردیدتا مجبور شد از عبادتهایش که تاکنون پوشیده می‌داشته پرده بردارد، و نزد شما اظهار کند؟!

ایوب در اینجا به پروردگارش عرضه داشت: پروردگارا اگر روزی درمحکمه عدل تو راه یابم و قرار شود که نسبت به خودم اقامه حجت کنم، آن وقت همه حرفها و درد دلهایم را فاش می‌گویم. ناگهان متوجه صدایی شد که به او می‌گفت: ای ایوب تو هم اکنون در برابر محکمه منی، حجت‌های خود را بیاور که من اینک به تو نزدیکم هرچند که همیشه نزدیک بوده‌ام.

ایوب(ع) عرضه داشت: پروردگارا! تو می‌دانی که هیچگاه دو امر برایم پیش نیامد که هر دو اطاعت تو باشد و یکی از دیگری دشوارتر، مگر آن که من آن اطاعت دشوارتر را انتخاب کرده‌ام، پروردگارا آیا تو را حمد و شکر نگفتم؟ و یا تسبیحت نکردم که این چنین مبتلا شدم؟!

بار دیگر به او خطاب شد:

ای ایوب! آیا بر خدا منت می‌نهی، به چیزی که خودمنت خداست بر تو؟

در اینجا ایوب مشتی خاک برداشت و در دهان خود ریخت و عرضه داشت: پروردگارا منت همگی از توست و تو بودی که مرا توفیق بندگی دادی.

پس خدای عز و جل فرشته ای بر او نازل کرد و در پی آن چشمه آبی جاری شد و ایوب را با آن آب بشست و تمام زخمهایش بهبود یافته، دارای بدنی شاداب تر و زیباتر از حد تصور شد و خدا پیرامونش باغی سبز و خرم برویانید و اهل و مال و فرزندان و زراعتش را به وی برگردانید.

صفحه‌ای برای گسترش و ترویج فرهنگ، آداب و اندیشه دینی
تهیه و تنظیم: ستاد اقامه نماز وزارت نفت

آداب دینی

نماز بازدارنده زشتی‌ها

نماز، از مهم‌ترین اعمال دینی است که اگر خداوند بپذیرد، عبادات دیگر هم قبول و اگر پذیرفته نشود، اعمال دیگر هم رد می‌شود.

در اسلام، نماز پس از اصول دین، از مهم‌ترین واجبات و اولین رکن از ارکان پنج‌گانهٔ شریعت محسوب می‌شود.

اصل آن در ابتدای بعثت در مکّه بر پیامبر (ص) نازل شد و کیفیّت و چگونگی آن، چنان که معهود و متعارف است در شب معراج، نازل شده است.

قرآن کریم، نماز را پس از ایمان به خدا مطرح کرده است تا اهمیّت موضوع، به وضوح آشکار شود؛ «الَّذِینَ یُؤْمِنُونَ بِالْغَیْبِ وَیُقِیمُونَ الصَّلاةَ...» برخی آثار و برکات نماز که در قرآن کریم آمده است عبارتند از:

اصلاح جامعه، یاد خداوند، بازدارنده از زشتی و.... دیل کارنگی، دانشمند معروف غربی دربارهٔ نماز چنین می‌گوید: «هنگامی که کارهای سنگین، قوای ما را از بین می‌برد و اندوه‌ها هر نوع اراده‌ای را از ما سلب می‌کند، بیشتر اوقات که درهای امید به روی ما بسته می‌شود، به سوی خدا روی می‌آوریم؛ ولی اصلاً چرا بگذاریم روح یأس و ناامیدی بر ما چیره شود؟ چرا همه روزه به وسیلهٔ خواندن نماز، دعا و به جا آوردن حمد و ثنای خداوند، قوای خود را تجدید نکنیم؟»

حکمت وجوب نماز در روایات

هشام بن الحکم چنین نقل می‌کند: «دربارهٔ حکمت وجوب نماز از حضرت امام صادق(ع) سؤال و به محضرش عرض کردم چگونه خداوند، نماز را واجب ساخته است با اینکه این عبادت، مردم را از برآوردن نیازمندی‌هایشان بازمی‌دارد و بدنهایشان را به رنج می‌اندازد؟!» حضرت فرمود: «در آن، اسرار و عللی است. توضیح آن، این است که اگر مردم به حال خود واگذارده شده بودند و فقط کتاب خدا در دستشان باقی می‌ماند، حالشان همچون حال مردمان اوّل می‌شد؛ زیرا آنها دین را اخذ کردند و مردمانی را هم به کیش و آیین خود فرا خواندند و با آنها به مقاتله نیز پرداختند؛ ولی پس از رفتن از این

دین و دنیا

سیدمحمدرضا احمدی بروجردی | از نگاه دینی، دنیا یک ظاهری دارد و یک باطنی. ظاهر دنیا فریبنده و غفلت آور و باطن دنیا همان آخرت است. خود دنیا بد نیست، بلکه آنچه بد و مذموم شمرده می‌شود، دلبستگی و رغبت به دنیا و دوست داشتن یا پرستیدن آن و اصالت قایل شدن برای آن و فراموش کردن زندگی اخروی. محبت دنیا سرچشمه همه خطاهاست. در متون دینی، زندگی دنیا موقت و زودگذر معرفی می‌شود و انسان در دنیا مسافر به حساب می‌آید. دین از ما می‌خواهد که با استفاده از امکاناتی که دنیا در اختیار ما قرار داده، در تحصیل آخرت بکوشیم و در عین حال نصیب خود از زندگی دنیا را فراموش نکنیم

بدون شک، مجموعه آموزه‌های دینی در باب دنیا و تاثیر اعمال آدمی در دنیا در سعادت وشقاوت اخروی اگر در جان آدمی بنشیند، می‌تواند نقش سازنده ای در اخلاقی شدن و اخلاقی ماندن مؤمنان بازی کند، زیرا یکی از مهم ترین موانع پایبندی به ارزشها و الزامات اخلاقی، ناسازگاری با منافع زودگذر دنیوی است. اما اگر آموزه‌های دینی بخواهند چنین نقشی ایفا کنند، مؤمنان باید درک و تصویر روشنی از رابطه دین و اخلاق داشته باشند. اهمیت اخلاق از نظر دین به خاطر تأثیر آن بر بعد معنوی و اخروی زندگی فرد فرد آدمیان است، نه به خاطر تأثیر آن در بسامان کردن زندگی اجتماعی و تنظیم روابط اجتماعی به نحو مطلوب.

یکی از مهم ترین یاریهای دین به اخلاق از رهگذر پرده برداری از صور غیبی و نتایج دراز مدت اعمال خوب و بد انسان صورت می گیرد و دین از این طریق به اخلاقی شدن و اخلاقی ماندن دینداران کمک می کند. انسانها به دلایل وانگیزه‌های متفاوتی ارزشهای اخلاقی را مراعات می کنند. کسانی که به مقدار کافی عاقلند، برای پایبندی به اخلاق به چیزی به جز آگاهی از حکم اخلاقی نیاز ندارند، اما دیگران، یعنی کسانی که به مقدار کافی عاقل نیستند، برای پایبند ماندن به اخلاق نیازمند محرک‌های اضافی و بیرونی هستند و ظاهرا اکثریت انسان‌ها چنین هستند.

برای مثال، همه ما می‌دانیم که خوردن مال یتمان کار بدی است و در این مورد نیازی به تعلیم و آموزش دینی نداریم. دین هم صرفا به ما نمی گوید «مال یتیمان را نخورید» بلکه می گوید: «کسانی که مال یتیمان را می‌خورند، در حقیقت آتش می‌خورند». این صورت باطنی خوردن مال یتیمان است که از طریق وحی به انسان آموخته می‌شود و انگیزه روانی دینداران را برای خودداری از این کار تشدید می کند. به هر حال آخرت اندیشی و باطن بینی از آموزه‌های کلیدی ادیان به شمار می‌رود و این آموزه‌ها تأثیر بسزایی در مراعات ارزشهای اخلاقی دارند. البته این تأثیر متوقف بر این است که مؤمنان تصویر درستی از رابطه دین و اخلاق در ذهن خود داشته باشند؛ در غیر این صورت آموزه‌های دینی نتیجه معکوس به بار خواهد آورد.

دنیا، اسمشان از یادها رفت. خداوند تبارک و تعالی اراده کرده است که دین، آیین و امر محمدصلی‌الله‌علیه‌وآله فراموش نشود و بدین سبب، نماز را بر امتش واجب کرد. مردم در این نماز، هر روز، پنج بار با صدای بلند نام پیامبر را می‌برند و با انجام افعال نماز، خدا را عبادت می‌کنند. بدین ترتیب از آن حضرت غافل نمی‌شوند و وی را فراموش نمی‌کنند و در نتیجه ذکر او کهنه نمی‌شود». همچنین امام رضا(ع) در پاسخ به رمز واجب شدن نماز، چنین فرموده است: «علت واجب شدن نماز: اقرار به ربوبیت حق عزوجل و خلع اضداد، ایستادن در مقابل جبار جل جلاله با حالتی خوار و نیازمندانه، خضوع و اعتراف به گناه و درخواست عفو از آنها، گذاردن صورت در هر روز، پنج بار روی خاک برای تعظیم و بزرگداشت حق عزوجل، متذکر خدابودن و فراموش نکردن او، خاشع و خاضع بودن در مقابل حضرتش، راغب و طالب بودن در زیادی دین و دنیا، انزجار از غیر خدا و مداومت به ذکر حق عزوجل در شب و روز تا بدین ترتیب، بنده؛ سید، سرور، مدبر و خالق خود را فراموش نکرده و طغیان نکند. فایدهٔ به یاد پروردگار بودن آن است که شخص، از معاصی منزجر می‌شود و از انواع فساد کناره می‌گیرد»

سیر به آفرینش

پرسش اول:

قرآن مجید در آغاز سوره «اسراء» ماجرای معراج پیامبر اسلام(ص) را بیان می‌فرماید؛ حال این سؤال پیش می آید که چرا خداوند، پیغمبر برگزیده‌اش را به معراج برد؟ اگر بگوییم خداوند می‌خواسته مکان خود را به او نشان دهد، صحیح نیست؛ زیرا خدا مکان و محلّی ندارد و همه جا هست و اگر منظور نشان دادن کرات و کهکشان‌ها و سحابی‌های بزرگ و مناظر برجسته عالم خلقت بوده است، باز ایراد دارد؛ زیرا به عقیده ما مسلمان‌ها پیغمبر و امامان (علیهم‌السلام) از همه چیز و همه جا با اطلاع هستند.

اولاً؛ آیات ابتدایی سوره «اسراء» تنها حرکت پیغمبر اکرم(ص) از مسجدالحرام به مسجدالاقصی را می‌رساند و از سیر پیغمبر(ص) به آسمان‌ها سخن نمی‌گوید؛ ولی می‌توان سیر آن حضرت در آسمانها را از آیات دیگری مانند آیه «... عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهى * عِنْدَها جَنَّةُ الْمَأْوى» به دست آورد؛ این آیات به خوبی از سیر پیغمبر اکرم(ص) به آسمان‌ها حکایت می‌کند؛ ولی آیه اوّل سوره «اسراء» فقط حاکی از آغاز این سیر است که روی زمین انجام شده است؛ امّا هدف از این سیر (همان‌طور که در هر دو قسمت از آیات مزبور اشاره شده) همان «مشاهده آیات و نشانه‌های بزرگ خداوند در جهان آفرینش» بوده است.

بدیهی است این مشاهده، یک مشاهده حضوری بوده است و مشاهدات حضوری برای موجودی که جسم دارد، جز به حاضر شدن او نزد موجودی که می‌خواهد آن را مشاهده کند، ممکن نیست.

اینکه پیغمبر(ص) بدون سیر به آسمانها از وضع آنها باخبر است. این گونه علم و اطّلاع، با مشاهده از نزدیک تفاوت بسیار دارد. درست مثل این که حادثه‌ای در شهری واقع شده باشد و ما از وقوع آن مطّلع شده باشیم؛ ولی در محلّ وقوع حادثه نبوده‌ایم و جریان را با چشم ندیده‌ایم، البتّه حضور در محل و مشاهده جریان حادثه تأثیر بسیار عمیق‌تری در وجود انسان خواهد داشت، در حالی که اطّلاع غیابی، آن اثر را ندارد. بنابراین، خداوند می‌خواسته پیغمبر گرامی اسلام از نزدیک آثار عظمت او را با چشم ببیند و دل آگاه او آگاه‌تر شود و اگر کسی تصوّر کند پیغمبر اکرم (ص) می‌توانسته از روی زمین با همین چشم معمولی آثار عظمت خدا را در عوالم بالا ببیند، این تصوّر نادرستی است و با حقیقت وفق نمی‌دهد؛ چه آن حضرت از نظر جسم، دارای خواصّ جسمانیات و عالم مادّه بود و قدرت دید چشم یک بشر، حدّ معینی دارد.

پرسش دوم:

منظور از آیه شریفه «رَبُّ الْمَشْرِقَينِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَينِ»؛ «و پروردگار دو مشرق و دو مغرب است!» چیست؟

پاسخ:

در قرآن مجید مشرق و مغرب هم به صورت «تثنیه» «دو مشرق و دو مغرب» و هم به صورت «جمع» به کار برده شده است. مانند: «فَلا أُقْسِمُ بِرَبِّ الْمَشارِقِ وَالْمَغارِبِ»؛ «سوگند به پروردگار مشرقها و مغربها» و در جای دیگر می‌فرماید: «وَأَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا يُسْتَضْعَفُونَ مَشَارِقَ الأَرْضِ وَمَغَارِبَهَا»؛ «و مشرق‌ها و مغرب‌های [پربرکت] زمین را به آن قوم به ضعف کشانده شده (زیر زنجیر ظلم و ستم)، واگذار کردیم»! بنابراین، مشرق و مغرب هم به صورت «جمع» که حاکی از افراد متعدّد است و هم به صورت «تثنیه» که از دو فرد حکایت می‌کند، استعمال شده است. مفسّران در تفسیر این آیات دو معنا ذکر کرده‌اند:

نخست این که منظور از دو مشرق و دو مغرب، مشرق و مغرب دو نیمکره زمین است؛ یعنی، دو نیمکره شمالی و جنوبی یا دو نیمکره شرقی و غربی. حتّی بعضی این آیه را اشاره‌ای به وجود نیمکره جدید یعنی «قارّه آمریکا» قبل از کشف آن دانسته‌اند که فعلاً از موضوع بحث ما خارج است و به همین ترتیب، منظور از مشارق و مغارب، نقاط مختلف کره زمین است که هر نقطه‌ای نسبت به نقطه‌ای مشرق و نسبت به نقطه دیگر مغرب است. به عبارت دیگر: یکی از خواصّ «کره» این است که هر نقطه‌ای از آن نسبت به نقطه‌ای که در طرف غرب آن قرار گرفته است، مشرق محسوب می‌شود و نسبت به نقطه مقابل، مغرب است، از این رو بعضی این گونه آیات را اشاره به کرویت زمین می‌دانند. دوّم این که منظور از تعدّد مشرق و مغرب تعدّد نقطه طلوع و غروب حقیقی آفتاب است؛ زیرا هیچ‌گاه آفتاب دو روز از یک نقطه طلوع و در یک نقطه غروب نمی‌کند و به واسطه «میل» خورشید به شمال و جنوب (که نتیجه تمایل محور زمین نسبت به سطح مدار گردش آن به دور آفتاب است) هر روز آفتاب از نقطه‌ای طلوع و در نقطه دیگر غروب می‌کند، بنابراین، هرگاه مجموعه این مشرق‌ها و مغرب‌ها را در نظر بگیریم، باید تعبیر به «مشارق» و «مغارب» کنیم و هرگاه تنها آخرین نقطه میل اعظم شمالی آفتاب (اوّل تابستان) و آخرین نقطه میل اعظم جنوبی (اوّل زمستان) را در نظر بگیریم، باید به «مشرقین» و «مغربین» تعبیر کنیم و این یکی از شاهکارهای قرآن است که در عبارات کوتاهی مردم را متوجّه اسرار شگفت‌انگیز خلقت می‌کند؛ زیرا می‌دانیم تغییر طلوع و غروب آفتاب، تأثیر فراوانی در پرورش گیاهان و میوه‌ها و به طور کلی در وضع عمومی موجودات زنده و زیبایی‌های جهان آفرینش دارد.

شبکه‌های اجتماعی

Settings Contacts About

داغ‌ترین هفته

متن سخنرانی رهبر معظم انقلاب اسلامی در خصوص حوادث اخیر خوزستان در فضای مجازی بازتاب گسترده ای داشت: «حوادث اخیر جنوب کشور حقیقتا دل انسان را می خراشد/ این حرف که وضعیت فعلی نتیجه به فکر نبودن گذشتگان است، مشکلی را حل نمی‌کند.»

شگفت‌انگیز هفته

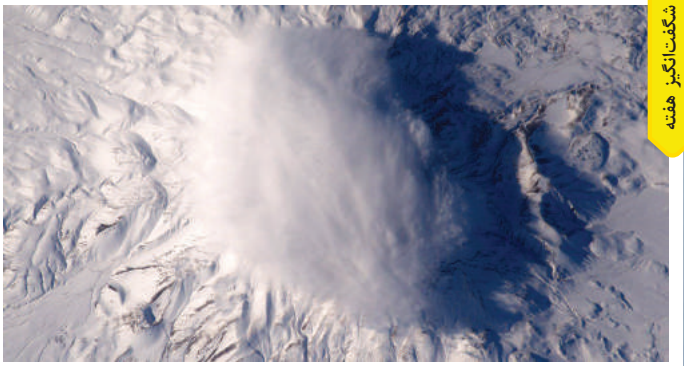

عکسی خارق‌العاده که «توماس پسکی» فضانورد فرانسوی از قله سهند منتشر کرد، او در توضیح این عکس نوشته است: به نظر می‌رسد کوهی در ایران کلاهی از ابر به سر دارد.

رخداد هفته

ایران شاقول، گوینده پیشکسوت اخبار تلویزیون درگذشت.

بدون شرح!

کاریکاتور هفته

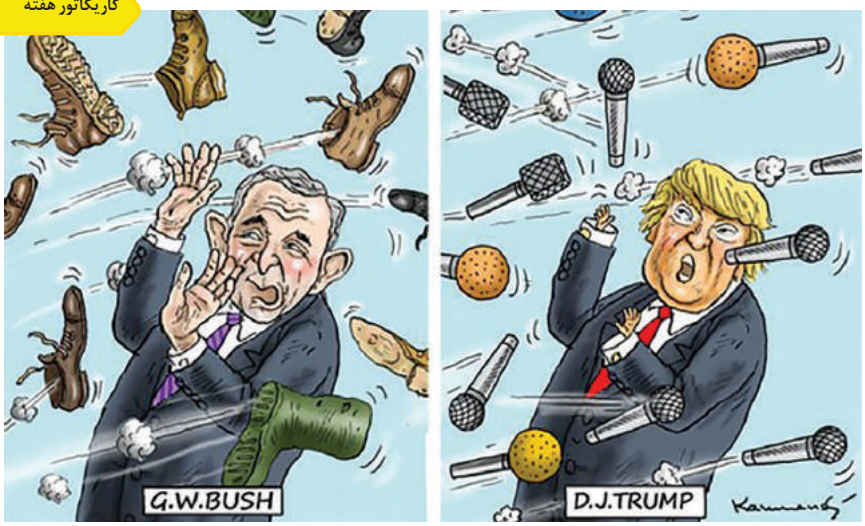

در حاشیه کنفرانس خبری جنجالی رییس جمهور جدید آمریکا، سایت گگل این کارتون را منتشر کرد.

Settings Contacts About

قاب هفته

صدای پای نوروز!

لحظه تحویل سال ۱۳۹۶
۱۳ و ۵۸ دقیقه و ۴۰ ثانیه روز دوشنبه ۳۰ اسفند حیوان سال ۱۳۹۶: "خروس" سمبل وفاداری و وقت شناسی

جالب ترین هفته

ساخت آدم برفی به یاد کولبرها در سقز

چهره‌ها

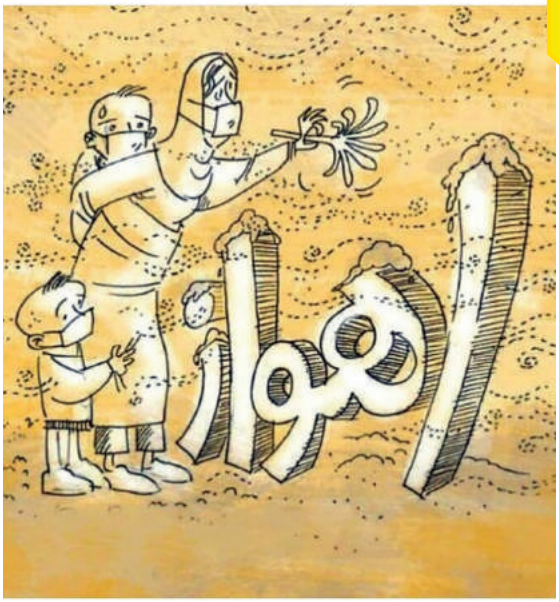

210,765 likes
rambodjavan1 #اهواز هوا ندارد

حال بد هوای این روزهای خوزستان، با واکنش چهره‌های مختلف هنری در فضای مجازی همراه بود.

سوژه هفته

شوخی با ترامپ در فضای مجازی

تصویرسازی‌های کاربران فضای مجازی از دونالد ترامپ و رفتارهای وی در روزهای اخیر بازار داغی پیدا کرده و هر روز تصاویر جدیدتری از ترامپ منتشر می‌شود.

اسکواش، نفت، آبادان

مشعل - با ورود کارشناسان اروپایی نفت به ایران، ورزش اسکواش در مناطق نفت خیز جنوب کشور برای پُرکردن اوقات فراغت کارشناسان راه اندازی شد که البته کارمندان ایرانی شرکت نفت هم در این رهگذر به این ورزش علاقه‌مند شدند. اسکواش از سال ۱۳۲۰ با ورود کارکنان انگلیسی به شرکت نفت آبادان، وارد ایران شد و نخستین کورت‌های اسکواش در آبادان اوایل دهه ۳۰ از طریق شرکت نفت در محله بریم ساخته شده است. شهرهای آبادان،

مرحوم سید خلیل الله کازرونی که به نوعی قدیمی ترین ایرانی است که اسکواش را رشته تخصصی خود قرار داده بود، عضو هیئت مدیره کنسرسیوم شرکت نفت بعد از ملی شدن نفت بوده و تلاش‌های گسترده‌ای برای توسعه این رشته ورزشی از طریق شرکت نفت انجام داده است.

رشته ورزشی اسکواش ظرفیت‌های بسیار بالایی در بهبود شاخص‌های سلامت دارد. با توجه به اینکه شاخص‌های سلامت در تربیت بدنی و به طور مشخص در آمادگی جسمانی در ۵ بخش ۱. ترکیب بدنی ۲. استقامت قلبی و ریوی ۳. استقامت عضلانی ۴. قدرت عضلانی ۵. انعطاف‌پذیری خلاصه می‌شود، رشته‌های ورزشی معدود و محدودی هستند که توانایی بهبود مجموعه این پنج شاخص را دارند که اسکواش یکی از آنهاست.

بازی اسکواش ظرفیت بسیار بالایی در بهبود شاخص‌های آمادگی جسمانی درارتباط با مهارت دارد. شاخص‌های مهمی چون چابکی، سرعت، هماهنگی، تعادل، توان و ... به خوبی در اسکواش مورد تأکید و تقویت قرار می‌گیرند. این مهم باعث شده است تا در بسیاری از کشورهای پیشرفته، اسکواش به عنوان رشته‌ای مکمل در کنار سایر رشته‌های ورزشی مورد استفاده قرار گیرد. هزینه‌های ساخت و نگهداری سالن‌های اسکواش در مقایسه با بسیاری از رشته‌های ورزشی پایین‌تر و مقرون به صرفه‌تر و این در حالی است که نسبت بهره‌وری آن در تأمین اهداف متنوع ورزش بسیار بالاتر است.

طرح‌های ساده شده بسیاری از این بازی هر روزه از سوی فدراسیون‌ها، شرکت‌ها و افراد مختلف، زمینه گسترش هرچه بیشتر این رشته با جاذبه‌های بیشتر و امکانات کمتر را فراهم می‌کند. طرح‌های مینی اسکواش، اسکواش ساحلی، اسکواش کودکان و اسکواش باز امروزه شرایط اجرای بازی اسکواش در اکثر فضاها را فراهم کرده است.

رشته اسکواش از لحاظ فرهنگی نیز شرایط بسیار خاصی دارد. اسکواش از معدود رشته‌هایی است که رقابت‌کنندگان در کنار یکدیگر بازی می‌کنند و نه در مقابل یکدیگر. این ویژگی در کنار دیگر ویژگی‌ها شرایط جذب بسیاری از چهره‌های سرشناس اقتصادی، سیاسی، فرهنگی ملی و بین‌المللی در کشورهای مختلف را به این رشته فراهم کرده است. در کنار این مسئله آدابی چون احترام به حریف و سایر موارد دیگر، جنبه‌های تربیتی مناسبی را برای این رشته فراهم کرده است.

باتوجه به سابقه طولانی اسکواش در آبادان و فعالیت‌هایی که در این رشته از قبیل کشف و شناسایی استعدادها در بین فرزندان کارکنان شرکت نفت و نیز سطح شهرهای آبادان و خرمشهر می‌شود، در حال حاضر اسکواش پالایشگاه آبادان در رده‌های سنی نونهالان، نوجوانان، جوانان و بزرگسالان در دو بخش آقایان و بانوان زیر نظر امور ورزش شرکت پالایش نفت آبادان به مدیریت حسن مختاری پیوسته در حال

قدمتی ۷۵ ساله

اهواز، مسجد سلیمان و تهران، از نخستین شهرهای ایران در راه‌اندازی این رشته بودند.
سید جلیل کازرونی متولد ۱۳۲۲ در آبادان، یکی از پیشکسوتان اسکواش ایران، فرزند مرحوم سیدخلیل الله کازرونی که به نوعی نخستین فرد ایرانی بوده که اسکواش را به صورت سازماندهی شده در خوزستان بازی می‌کرده است. وی اسکواش را به طور اصولی در سنین ۱۶ تا ۱۸ سالگی در خارج از کشور آموزش دیده است.

راکتی هم قدمت با اسکواش در آبادان که نماد این ورزش است. راکت های فوق به دو بازیکن انگلیسی تعلق دارد که در آبادان به این ورزش می پرداختند و آنها این دو راکت را یادگاری برای مجموعه ورزشی آبادان به جا گذاشتند و رفتند.

فعالیت است. در طول سال، تمرینات متعدد و به صورت مستمر انجام می‌گیرد و مسابقاتی به مناسبت‌های مختلف از قبیل سالروز آزادسازی خرمشهر، اوقات فراغت، سالروز شکست حصر آبادان و دهه مبارک فجر در رده‌های مختلف سنی برگزار و به نفرات برتر جوایزی اهدا می‌شود. در ضمن حدود ۸۵ درصد از ورزشکاران حاضر در این رشته را شرکتی‌ها تشکیل می‌دهند.

تیم اسکواش بزرگسالان آقایان پالایش نفت آبادان در لیگ دسته یک باشگاه‌های کشور حضور دارد و با استفاده از بازیکنان بومی که به نسبت ۸۵ درصد تیم شرکتی است، آذر و بهمن ماه سال جاری با انجام بازی‌های رفت و برگشت نتایجی خوبی را به دست آورده و توانست به مرحله نهایی این مسابقات که در فروردین ماه ۱۳۹۶ در جزیره کیش برگزار می‌شود، راه پیدا کند. در پایان این رقابت‌ها تیم‌های اول و دوم به لیگ برتر صعود خواهند کرد.

شایان ذکر اینکه در هر رشته ورزشی وجود زیر ساخت‌های مناسب همراه با رعایت استانداردهای فدراسیون جهانی، یکی از ضروریات است که شرکت پالایش نفت آبادان دارای یک مجموعه اسکواش با ۴ عدد کورت، سالن بدنسازی، رختکن و سرویس‌های بهداشتی است که با توجه به قدمت و بافت قدیمی ساختمان و صدماتی که در زمان ۸ سال دفاع مقدس به آن رسیده، پس از پایان جنگ تحمیلی بازسازی شد. در حال حاضر کورت‌های موجود استاندارد لازم از لحاظ ارتفاع و سایر موارد دیگر جهت برگزاری تورنمنت‌ها و مسابقات استانی و کشوری را ندارند و باتوجه به استقبال خوب خانواده‌ها و فرزندان شرکت نفت از این ورزش و با پیگیری‌های صورت گرفته و همچنین بازدید رئیس سازمان لیگ فدراسیون اسکواش جمهوری اسلامی ایران از این کورت‌ها، مقرر شد کورت‌ها مورد تعمیر اساسی قرار گیرند و نیز در کنار کورت‌های قدیمی که دارای قدمت و اثر تاریخی و به نوعی شناسنامه اسکواش آبادان هستند، ۲ عدد کورت جدید همراه با امکانات کامل ساخته شود. شایان ذکر است، دست اندرکاران پالایشگاه آبادان به ویژه مدیر عامل، مدیر، مالی و سایر عوامل دیگر در جهت توسعه و پیشرفت ورزش اسکواش تلاش بی‌وقفه‌ای دارند و با توجه به این همت در آینده با تمهیدات و برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته و با هدف‌گذاری و سیاست‌گذاری در پیش گرفته شده، در رده‌های پایه، استعدادیابی به صورت اصولی و هدفمند صورت می‌گیرد تا شاهد حضور تمامی رده‌های سنی در مسابقات کشوری و بین‌المللی باشیم و بازیکنانی شایسته از لحاظ اخلاقی و فنی تحویل جامعه و تیم ملی شود.

میرزایی:

اولویت ورزش خطوط لوله و مخابرات توسعه ورزش همگانی است

توسعه ورزش همگانی، توجه به زیرساخت‌هاو بازسازی - تجهیز و نوسازی اماکن ورزشی، از مهمترین اولویت‌های ورزش در وزارت نفت و شرکت‌های تابعه از جمله شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران محسوب می‌شود. اکبرمیرزایی، رئیس امورورزش و تربیت بدنی خطوط لوله و مخابرات نفت ایران در گفت‌وگو با مشعل بعد از برگزاری دهمین المپیاد سراسری کارکنان مرد زیر ۴۵ سال وزارت نفت در آبادان گفت: عملکرد تیم‌های پالایش و پخش در این رقابت‌ها مطلوب بود و توانستیم در رشته‌های فردی و تیمی به عناوین متعدد قهرمانی، نایب قهرمانی و سومی دست پیدا کنیم. این عناوین و درخشش به علت فعالیت مستمر ورزشی در رشته‌های مختلف در طول سال است که همیشه باعث آمادگی تیم‌های ورزشی این شرکت است و درنهایت به عنوان یکی از بازوان شرکت ملی پالایش و پخش، آماده حضور در میادین ورزشی هستیم.

میرزایی در ادامه به عملکرد و برنامه‌های ورزشی انجام شده و در حال انجام شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران در طول سال اشاره دارد و می‌گوید: حضور ۱۲۰۰ نفر از بانوان در مسابقات داخلی خطوط لوله به میزبانی اصفهان، برگزاری مسابقات کارکنان زیر ۴۵ سال با حضور ۱۰۰۰ نفردر اصفهان ، انجام مسابقات فرزندان پسرکارکنان با حضور ۸۵۰ نفر در اراک و اجرای رقابت‌های ورزشی با حضور ۵۰۰ نفر از پیشکسوتان در اصفهان مسابقات جانبازان با حضور ۲۳۰ نفر به میزبانی منطقه شمال شرق در شهر مشهد از مهمترین برنامه‌های انجام شده برای توسعه ورزش همگانی در امورورزش خطوط لوله و مخابرات نفت ایران در سال جاری محسوب می‌شود. وی به حضور تیم‌های این شرکت در المپیادهای پالایش و پخش اشاره و اظهار کرد: در رقابت‌های بخش فرزندان پسر که در ۸ رشته برگزارشد، ۸ عنوان اول تا سوم کسب کردیم، در مسابقات سطح کارکنان نیز که در ۱۰ رشته پیگیری شد، توانستیم ۹ مقام و در بخش جانبازان نیز که در ۶ رشته برگزارشد؛ ۳ عنوان قهرمانی و یک مقام نایب قهرمانی را به دست آوردیم. وی در ادامه به صعود تیم‌های کوهنوردی این شرکت طی سال جاری به مناطق مختلف کشور اشاره کرد و گفت: علاوه بر صعودهای مناطق به مناسبت‌های مختلف، صعود به ارتفاعات شهرستان شاهرود در استان سمنان و گلستان، قله یافته و مدبه لرستان و همچنین قلل اصفهان در بخش بانوان و کارکنان، از جمله فعالیت‌های انجام شده تیم‌های کوهنوردی این شرکت است.

میرزایی به تجهیز و بازسازی اماکن ورزشی اشاره کرد و گفت: با مساعدت تک تک اعضای شورای ورزش به ویژه حمایت‌های مدیرعامل و رییس شورای ورزش شرکت مهندس جعفری نسب، بودجه خوبی به این امر اختصاص داده شده که امیدواریم با تجهیز و بازسازی اماکن ورزشی تحت پوشش، شاهد تحول در ورزش خطوط لوله و مخابرات نفت ایران باشیم.

وی در خصوص رشته‌های فعال در سطح این شرکت یادآورشد: بسکتبال، والیبال، دارت، شنا، فوتسال، فوتبال، تیراندازی، شطرنج، دو ومیدانی، کشتی آزاد و فرنگی، تکواندو، کاراته و فوتبال دستی از جمله رشته‌هایی است که فرزندان کارکنان اعم از پسر و دختر، بانوان، کارکنان، پیشکسوتان، جانبازان و بازنشستگان در این رشته‌ها فعالیت دارند.

دبیر شورای ورزشی خطوط لوله و مخابرات نفت ایران در ادامه این گفت‌وگو گفت: این شرکت سالانه میزبانی یک المپیاد ورزشی در سطح پالایش و پخش را به عهده دارد که امسال نیز المپیاد فرهنگی ورزشی جانبازان معزز درشیراز به میزبانی منطقه فارس را عهده‌دار بودیم.

پالایش نفت آبادان قهرمان لیگ برتر نونهالان و نوجوانان ایران

مرحله نهایی ششمین دوره لیگ برتر نونهالان و نوجوانان پسر باشگاه‌های کشور در آکادمی تنیس روی میز مجموعه انقلاب تهران با حضور ۸ تیم آغاز شد که در دو گروه به رقابت پرداختند. در پایان تیم‌های اول و دوم گروه‌ها برای رتبه‌های اول تا سوم مشترک و تیم‌های سوم و چهارم گروه‌ها برای رده‌های پنجم به بعد به مبارزه پرداختند. پیکارهای دسته برتر ابتدا با حضور ۱۲ تیم برگزار شد که ۸ تیم آن به مرحله نهایی راه پیدا کردند و برترین‌های رده‌های سنی نونهالان و نوجوانان کشور در قالب تیم‌های شرکت کننده به میدان رفتند. در مرحله نیمه نهایی این مسابقات، پالایش نفت آبادان موفق شد با حساب ۵ بر ۴ تیم نفت و گاز گچساران را مغلوب کند و در دیگر مسابقه این مرحله تایدواتر بندرعباس با همین نتیجه، پاک نژاد اسپرت را شکست داد تا حریف آبادان در فینال باشد. در دیدار نهایی نیز پالایش نفت آبادان با پیروزی ۵ بر ۱ مقابل تایدواتر به عنوان قهرمانی دست یافت. تایدواتر بندرعباس در مکان دوم ایستاد و تیم نفت و گاز گچساران درمکان سوم ایستاد. در پایان مسابقات لیگ برتر، محمدامین صمدی از نفت و گاز گچساران به عنوان بهترین نونهال مسابقات معرفی شد.

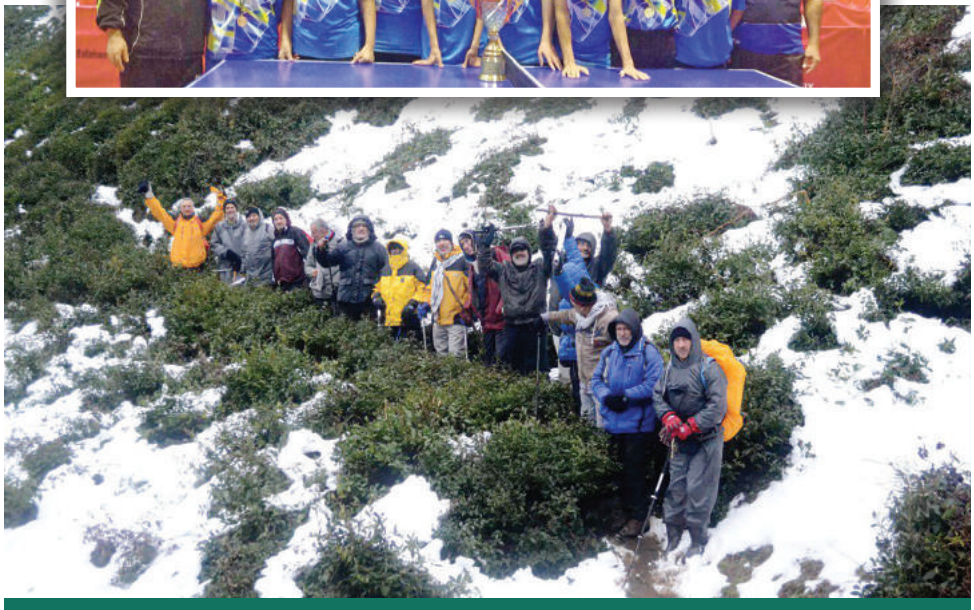

صعود به لیلا کوه

گروه کوهنوردی معاونت امور پشتیبانی شرکت ملی نفت ایران هجدهمین برنامه خود را در تاریخ بیست ویکم بهمن ماه به مناسبت سی و هشتمین سالگرد پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی در لیلا کوه لنگرود استان گیلان انجام داد.

لیله کوه یا لیلا کوه لنگرود، روستایی از توابع بخش مرکزی شهرستان لنگرود در ۶۰ کیلومتری شهرستان رشت واقع شده و میسر پاکوب خط الراس بین لیلا کوه و عطا کوه است، که از میان باغهای چای و جنگل می‌گذرد و از شمال به شهرستان لنگرود و از شمال غرب به شهرستان لاهیجان اشراف دارد. گروه ۱۲ نفره امور پشتیبانی طی هماهنگی به عمل آمده با فدراسیون کوهنوردی و صعودهای ورزشی استان گیلان در هوای برفی و سرد حدود شش ساعت کوهپیمایی در بین بوته‌های چای و جنگل دو کوه لیلا و عطا کوه را طی کرده و به قله صعود کردند. اعضایی که دراین صعود حضور داشتند، عبارتنداز: حسین ملکی مقدم (رئیس هیئت کوهنوردی لنگرود)، نصراله محمد علیزاده، پرویز آل شعبان (راهنمای گروه)، مجید خسروانی، فریدون ابوقداره، حسن رزمیان مقدم، مهدی دیانی، جلال کاظمی، حسن اصغرپور، امراله کاظمی، شجاع علاءالدینی، منصور رحیم زادگان، ناصر قره باقری، حمید غفاری و حسین باقرزاده.

صعود نفتی‌های گچساران به پلی آف

تیم فوتبال نفت وگاز گچساران در هفته بیست و چهارم لیگ دسته دوم باشگاه‌های ایران در یک هوای سرد زمستانی با پیروزی مقابل تیم بعثت کرمانشاه توانست صعود خود به پلی آف را مسجل کند. تیم فوتبال نفت وگاز گچساران در یک بازی سخت و فشرده موفق شد، با نتیجه دو بر یک حریف خود را از پیش رو بردارد و ضمن حفظ صدر نشینی صعود خود به مرحله دوم را قطعی کند. گل‌های تیم نفت در این بازی توسط علی کرمی در دقیقه ۲۰ و سهیل صالحی در دقیقه ۹۰ +۵ به ثمر رسید تا نفتی‌ها در لحظات پایانی بازی این پیروزی شیرین خانگی را به دست آوردند. نفت وگاز گچساران با کسب این برد ۴۳ امتیازی شد و صعود خود را به دور دوم قطعی کرد.

یزدی: فوتبال نفت وگاز گچساران لیاقت صعود را داشت

داریوش یزدی، سرمربی تیم فوتبال نفت وگاز گچساران پس از برد شیرین تیمش مقابل بعثت کرمانشاه گفت: بازی خوب و سختی بود که خوشحالیم از این بازی نفس گیر و مهم با سربلندی خارج شدیم و توانستیم سه امتیاز این بازی را به دست آوریم.

یزدی روحیه بالای بازیکنانش را مورد ستایش قرار داد و تصریح کرد: بعد از دریافت گل، تیم ما روحیه خود را از دست نداد و به مبارزه طلبی خود ادامه دادیم و توانستیم در لحظات پایانی بازی حقمان را که پیروزی در این دیدار بود، به دست آوریم و از این جاه طلبی تیمم خرسند هستم.

یزدی این پیروزی را به هواداران عاشق تیم تقدیم می‌کند، و می گوید: آنان به پیروزی ما در این دیدار امیدوار بودند و تا ثانیه‌های پایانی بازی، تیم را تشویق کردند و نقش مهمی در کسب این نتیجه دلچسب داشتند.

آتش سرکش

روز اول بر من آتش نشان
گرمیت چون بر تنم احساس شد
بارها در پیش رویم سرفرود آورده‌ای
گفته بودند گاه اسب سرکشی
با خودم گفتم که آتش گرم کرده خانه‌ها
گاه می‌سوزد ملایم از باد نسیم
نان گرمی گر بود بر سفره‌ها
من به افکار بلندت، چهره خدمت گزار
نوعروسان بیوه کردی و تورا عادت نشد
مست و مسروری تو از ویرانگی
دست تو رو گشته است رویت سیاه

دشمنی‌هایت چرا کردی نهان؟
گو رفاقت‌هایمان آغاز شد
گو تصور کرده بودم که بر من بنده‌ای
دوستی‌ها و رفاقت نیست، چون تو آتشی
گاه می‌سوزد بسی اموال و هم کاشانه‌ها
گاه ویران می‌کند جان‌ها و اموال یتیم
سوز و سرما را براند از خانه‌ها
یا که بینم سوخته‌ها را برد سوی مزار
پیش روی مادران سوته دل شرمت نشد؟
یا که روی دیگرت باشد همان دیوانگی
جان همکاران من کردی تباه

یدالله گشتیل، آتش‌نشان بازنشسته شرکت نفت و گاز گچساران
به یاد شهدای آتش‌نشان حادثه ساختمان پلاسکو تهران

میهمان ناخوانده

دیگر از بارش این همه گردو خاک خسته شدیم
قصدداریم امروز به تفریح و باغ و بستان برویم
دیگر از عطسه و خس خس سینه بی‌تاب شدیم
ریه و سینه هامان مملو از خاک شد
ای میهمان ناخوانده ولمان کن و برو
برای دفع ورفع گردوخاک همتی بکنید
خدایا از بارش باران رحمتت نکن مارا بی‌نصیب
خانه‌نشین شدیم، مثل مرغ پروبال بسته شدیم
هوا خاکی است بگویید دیگر به کجا برویم
روز و شب ما در بیمارستان گذشت و بی‌خواب شدیم
خدایا توکاری کن شاید این هوا پاک شد
خیری از تو ندیدیم از دیار ما برو
استان زرخیز ما را از این حالت رها بکنید
ای پروردگار عالم، نعم‌المولا و نعم الحسیب

عبدالحسین نمدمالی، کارمند عملیات غیرصنعتی کالا
مناطق نفت‌خیز جنوب

جدول

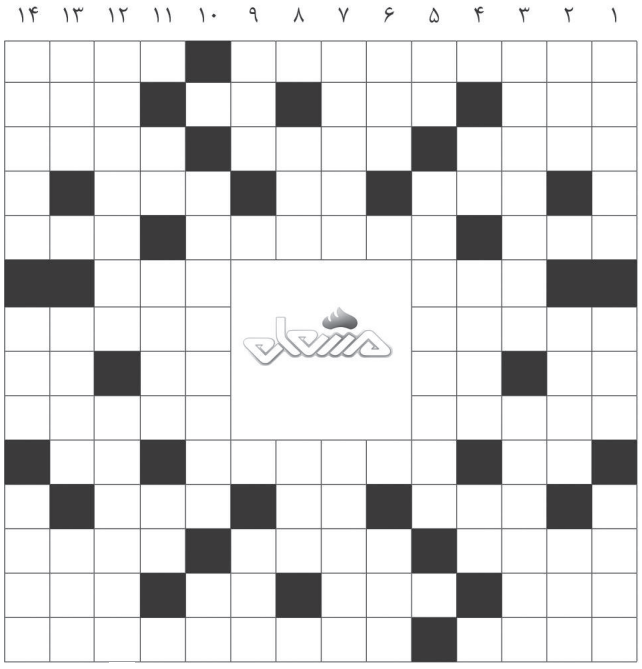

افقی

۱-لقب محمدغفاری، نقاش بزرگ معاصر و خالق تابلوی تالار آینه - تفسیرکننده ۲-واحدی برای شمارش حیوانات - شلیک به دروازه حریف - پول قدرتمند آسیایی - نمک پاشیدن بر چنین دلی، کمال بی‌انصافی است ۳-واحد پول چند کشور اروپایی از جمله سوئد - سازندی نفتی در ناحیه زاگرس - کشوری که سال‌ها رهبری آن بر عهده فیدل کاسترو بود ۴-شهری توریستی در فرانسه- آزاد و رها - کمانگیر دلاور ایرانی ۵- جزیره زادگاه ناپلئون بناپارت - بررسی و تجزیه و تحلیل - قصد و اراده ۶- قصر و عمارت سلطانی - شیوه و روش ۷- نام جدید نفت خام رخش - سیاره‌ای که نام دیگر آن زهره است ۸- تردید و دودلی - دندانه سوهان - بیماری خطرناک ریوی - در کمان نقش اصلی را بر عهده دارد ۹- در پزشکی به ضربه‌ای که موجب جراحت یا شکستگی در بدن شود، می‌گویند - راحتی و رفاه ۱۰- حرف فاصله - از انواع قند طبیعی، مناسب برای سالمندان - گونه ۱۱- آزاده و جوانمرد - دانه خوشبو - بخشی از اوستا ۱۲- شکارچی بی رحم و خطرناک دریاها - از انواع کاغذ - نخستین موذن اسلام ۱۳- کشور بام دنیا - بیم و هراس - حیوان وحشی - میوه تلفنی ۱۴- روشن و آشکار - مشاور امنیتی رئیس جمهوری آمریکا که افتضاح سیاسی او، جدیدترین رسوایی کاخ سفید است.

عمودی

۱-مهم‌ترین میدان نفتی عراق - مرکز استان گیلان - مدرسه قدیمی ۲- خزنده خطرناک - پنهانی و محرمانه - مهم‌ترین شرکت نفتی آلمان ۳- شرکت نفت دولتی سوئد - آزاده و فروتن ۴- شکوه گوی جدایی‌ها - دردها - بر آمدنش از نهاد، نشانه افسوس است ۵- سوپ ایرانی - به مواد تولیدکننده انرژی مانند چوب و زغال سنگ می‌گویند ۶-نثر و از خود راضی - جود و بخشش ۷- در چنین خانه‌ای، کسی زندگی نمی‌کند - پایتخت تبت ۸- دوستی و محبت - می‌گذارند تا شکار کنند ۹- زرد آن به درد مراسم تولد نمی‌خورد - قطعه روز مبادا ۱۰- همه تاسیسات نفتی، به ویژه خطوط لوله، پیش از هر چیز به این عامل نیاز دارند - سرای مهر و کین ۱۱- آب شرعی - فیلسوف و دانشمند یونانی که قضیه طرح شده از سوی او در هندسه، معروف است - چادر سیاه بر سر روز ۱۲- فیلم اصغر فرهادی و کاندیدای اسکار ۲۰۱۷ - بروز بی سروسامانی در کار ۱۳- میوه‌ای که آدم و حوا را از بهشت راند - فرزند ملعون معاویه - نوعی شیمی ۱۴- نام جدید نفت خام رستم - بخشش و کرم - در قدیم، نقش قفل در خانه را ایفا می‌کرد.

افقی:
۱-کارافماری - نگین ۲-الو - درک - شـــل - ارم ۳-رمان - یتیم - نزار ۴-نرم - آب - فیپ ۵- نیک - یونسکو - راد ۶- آرا - رفو ۷- تدوین - کرمان ۸- با - تک - ۱۱کف ۹-تروما - درایت ۱۰-وا - لیبیدو - صد ۱۱- تله - هل - سقط ۱۲-لیره - مرهم - کلفت ۱۳- یال - نکا - زه - آبی ۱۴- مروج - همشهری کین

عمودی:
۱-کارون - تبت - کلیم ۲-الم - دارو - یار ۳-روانکاو - واترلو ۴-نر - ریتم - له ۵- قد - میانکاله ۶- مری - مکه ۷-اکتان - بهرام ۸- یبس - یله ۹- یشم - مزه ۱۰- فورکادوس - هر ۱۱- تی - فرار - قم ۱۲-گاز پروم - اصطکاک ۱۳- یرا - اکید - نبی ۱۴- نمرود - نفت - متین.

حل جدول شماره قبل